

ราชสีมาพลาซ่า

RATCHASIMA PLAZA

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา

สาขาวิชาสาขาศึกษา ภาคศึกษาศาสตร์ครุศาสตรบัณฑิต

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2534

A020556

เลขหมู่.....	789 090556
เลขทะเบียน.....	
วัน เดือน ปี.....	27. ๑๒. ๒๕๓๕

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่พิมพ์ขึ้นเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่ควรนำออกจำหน่ายหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรณีนำไปใช้

วิทยานิพนธ์เรื่อง

ราชสีมาพลาซ่า

ชื่อนักศึกษา

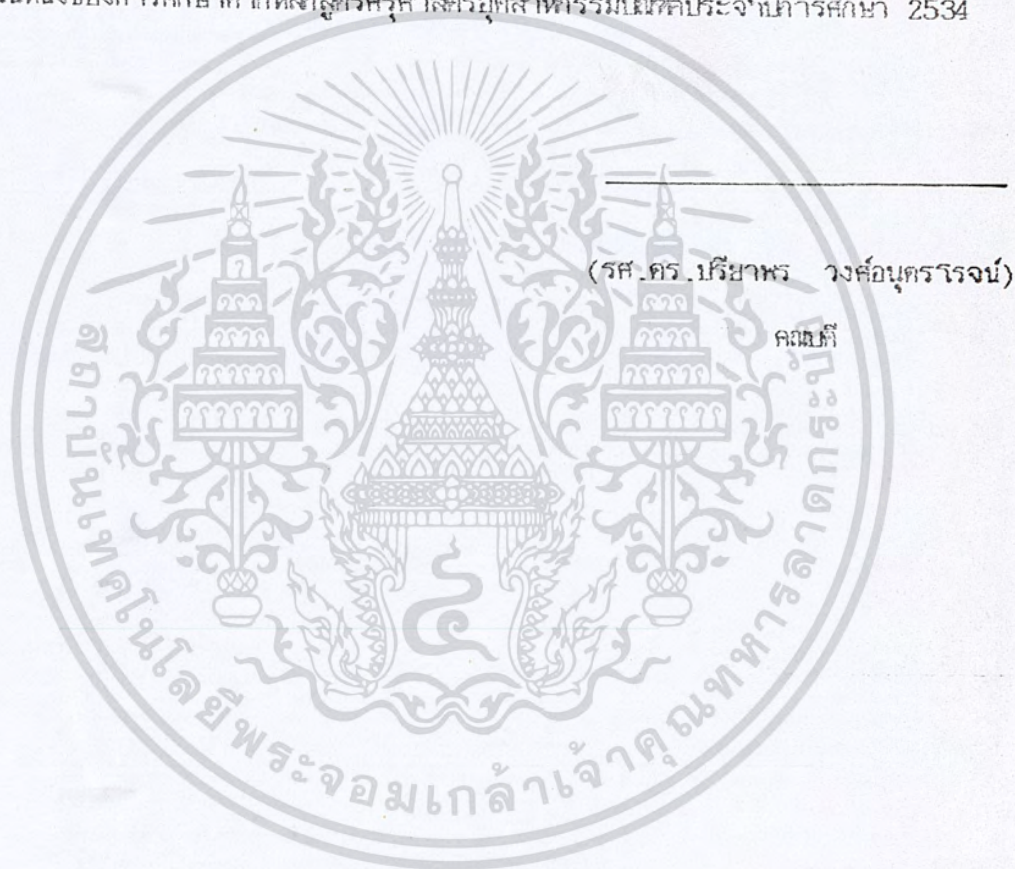
นางสาวสุริกา ชะลุค

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์สมิทธิ หวังเจริญ

อาจารย์ไพฑูริย์ เวศสุวรรณ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ได้ตรวจพิจารณาและเห็นชอบแล้ว จึงอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ศรีนครินทรวิถิศรศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาคาร 2534

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ความเป็นมาของโครงการ

จากแผนพัฒนา เมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างได้ กำหนดให้ จังหวัด นครราชสีมา เป็น เมืองหลักภาคนี้ วัตถุประสงค์กลางทางด้านการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การบริการ การปกครอง การค้าขาย การท่องเที่ยวและ จังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพเหมาะสมต่อการ เป็นศูนย์กลางการพัฒนา ทั้งยังมีการขยายตัวทางด้านการลงทุนจึงก่อให้เกิดความต้องการพื้นที่ทางด้านธุรกิจ อาคารสำนักงาน การบริการ อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และการขยายของกิจกรรมในบริเวณศูนย์กลางเมือง บริเวณระหว่าง ถ.สุรนารี กับ ถ.พหลโยธิน ซึ่งในย่านนี้ยังขาดส่วนที่เป็นอาคารสำหรับประกอบธุรกิจ การบริการ และบันเทิงแบบครบวงจร เพื่อ เป็นการสนองการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่าต่อการลงทุน ลงมือทำของ เมือง อัน เป็นปัญหาเร่งด่วนที่มีความสัมพันธ์ต่อ เมืองและสามารถรองรับการขยายตัวในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6-7 และ การพัฒนา เมืองหลักนครราชสีมา ที่ส่งเสริมทางด้านพาณิชยกรรม การบริการ การท่องเที่ยว ที่ส่ง ผลต่อ เศรษฐกิจของชุมชน
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ เศรษฐกิจของชุมชน ประชากร อาชีพ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การบริการ การท่องเที่ยว กับ การขยายตัวของ การลงทุนในอนาคต
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ ลักษณะของประชากร และการขยายตัวของชุมชนเพื่อจัด ให้มีการบริการด้านปัจจัยต่างๆ ให้เหมาะสมกับชุมชน
4. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ทั้งแนวทางการแก้ปัญหาและ กำหนดรูปแบบสถาปัตยกรรมของการพาณิชยกรรม ธุรกิจ การบริการ การบันเทิงให้สอดคล้องกับชุมชน

วิธีการดำเนินการศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ก. ศึกษาจากข้อมูลภาคเอกสาร

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแบบส่งเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๒. ศึกษาการสำรวจและสังเคราะห์การค้น

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการเสนอแนะและการออกแบบ

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นนำเสนอ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถวางแผนขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมและพัฒนา เมืองหลัก นครราชสีมามีความแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. สามารถจัดระบบรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อรองรับการลงทุน การจ้างงาน และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เนื่องจากแผนพัฒนาเมืองหลัก นครราชสีมา
3. สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น รวมทั้งการให้บริการทางสังคม แก่ชุมชนอย่างทั่วถึง
4. สามารถวางแผนการใช้ประโยชน์จากที่ดินที่มีมูลค่า และรูปแบบทางสถาปัตยกรรม ของศูนย์ธุรกิจ บริการและบันเทิง

ผลของการวิจัย

โครงการราชสีมาพลาซ่า มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางและออกแบบอาคารสถาปัตยกรรม เพื่อรองรับการขยายตัวทางด้าน เศรษฐกิจของย่านธุรกิจและบันเทิงที่เกี่ยวข้อง เนื่องกับชุมชน ศูนย์กลาง การอุตสาหกรรม การพาณิชย์ การบริการ การบริหาร การปกครอง การค้าขาย การท่องเที่ยว อัน จะก่อให้เกิดการจ้างงาน และช่วยยกระดับฐานะของชุมชน การท่องเที่ยววิจัยสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนและ เพื่อศึกษารูปแบบทางสถาปัตยกรรมของโครงการนี้

สรุปและ เสนอแนะ

ข้อสรุป

โครงการ ราชม้า พลาซ่า เป็นโครงการที่ตอบสนองต่อความเจริญของจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งนโยบายของแผนพัฒนา เมืองหลัก ได้กำหนดคาให้จังหวัดนครราชสีมา เป็นเมืองหลักของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จากนโยบายดังกล่าวจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับเอาไว้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ในชุมชนจังหวัดนครราชสีมา โดยเฉพาะบริเวณที่ตั้งโครงการได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว จึงเกิดไม่ว่าการณ์ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการสำหรับชุมชนอย่างมาก ดังนั้น โครงการ ราชสิมา หลาซ่า จึงเป็นโครงการที่ตั้งขึ้น
เพื่อรองรับและแก้ปัญหาด้านการพาณิชย์ การบริการต่าง ๆ สำหรับชุมชนในอนาคต ให้เพียงพอต่อ
ความต้องการ

ข้อเสนอแนะ

จากเป็นที่จะต้องมีความรู้ทางด้านเศรษฐกิจ การลงทุน มากพอสมควร เช่น พื้นความรู้
ทางด้านเศรษฐศาสตร์ ขั้นตอนการดำเนินการทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษางบประมาณการลงทุน
 ตลอดจนการติดตามผลตอบแทนโครงการให้เกิดผลสูงสุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิติกรรมประกาศ

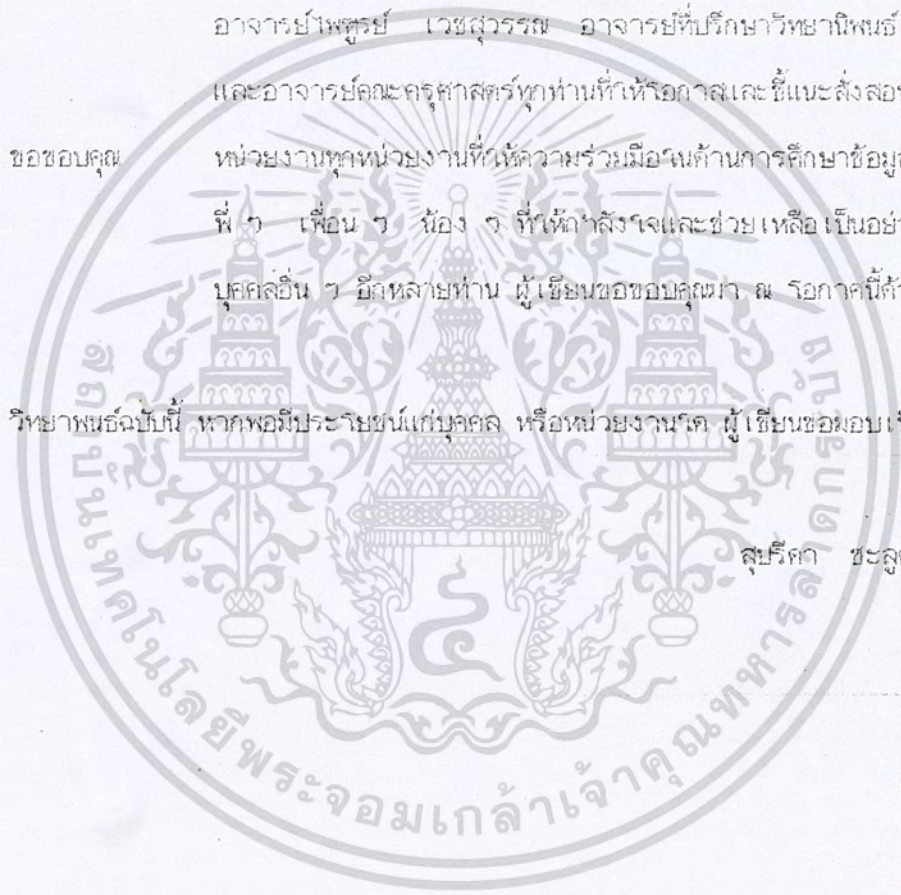
วิทยาลัยนาฏศิลปฯ วิทยาลัยนาฏศิลปฯ เรื่อง ราชสีมาพลาซ่า ฉบับนี้ ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่ง
เกิดจากความร่วมมือและความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยให้กำลังใจตลอดมา
อาจารย์สมิทธิ หวังเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยนาฏศิลปฯ ออกแบบ
อาจารย์ไพฑูริย์ เวชสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยนาฏศิลปฯ
และอาจารย์คณะครุศาสตร์ทุกท่านที่ให้โอกาสและชี้แนะสั่งสอน

ขอขอบคุณ หน่วยงานทุกหน่วยงานที่ให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี
พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือเป็นอย่างดี และยังมี
บุคคลอื่น ๆ อีกหลายท่าน ผู้เขียนขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

วิทยาลัยนาฏศิลปฯ หากพบมีประโยชน์แก่บุคคล หรือหน่วยงานใด ผู้เขียนขอขอบเพื่อ เป็นวิทยาทาน

สุวิภา ชะลุค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทลัทธิย่อ	ก
กิจกรรมประกาศ	ง
สารบัญเรื่อง	จ
สารบัญตารางประกอบ	ฉ
สารบัญรูปประกอบ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความหมายของโครงการ	1
1.2 เหตุผลโครงการ	2
1.3 ที่มาของปัญหา	3
1.4 แนวทางการแก้ปัญหา	3
1.5 วัตถุประสงค์ของโครงการ	4
1.6 วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์	4
1.7 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.8 วิธีการดำเนินการศึกษา	5
1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 การศึกษาสภาพทางค่านิยมชาย เสรษฐกิจ สังคม ภาษภาพ ระดับประเทศและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
2.1 การศึกษาสภาพทางค่านิยมชาย เสรษฐกิจ สังคม ภาษภาพ ระดับประเทศ	7
2.1.1 การศึกษาสภาพทางค่านิยมชายระดับประเทศ	7
2.1.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 1-7	7
2.1.1.2 หลักการจัดตั้ง เมืองหลัก	10
2.1.1.3 วัตถุประสงค์ของการพัฒนาเมืองหลัก	10
2.1.1.4 แผนการสำคัญในการพัฒนาเมืองหลัก	12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ 2.1.1.4 เพื่อแผนการสำคัญในการพัฒนาเมืองหลัก ไม่ควรตีพิมพ์หรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
2.1.2 การศึกษาสภาพทางค้ำาน เศรษฐกิจระดับประเทศ	13
2.1.2.1 สภาพเศรษฐกิจทั่วไป	13
2.1.2.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมระดับประเทศและภาค	14
2.1.2.3 รายได้เฉลี่ยต่อบุคคลระดับประเทศและภาค	15
2.1.2.4 สภาพการท้อง เกี่ยวทั่วไป	15
2.1.3 การศึกษาสภาพทางค้ำานสังคมระดับประเทศ	16
2.1.3.1 ประชากร	16
2.1.3.2 การศึกษา	16
2.1.3.3 ขนบธรรมเนียมประเพณี	22
2.1.3.4 ศาสนา	22
2.1.3.5 การสาธารณสุข	24
2.1.4 การศึกษาสภาพทางค้ำานกายภาพระดับประเทศ	24
2.1.4.1 สภาพภูมิศาสตร์	24
2.1.4.2 ลักษณะภูมิประเทศ	26
2.1.4.3 ลักษณะภูมิอากาศ	26
2.1.4.4 ทรัพยากรธรรมชาติ	26
2.1.4.5 การคมนาคม	27
2.2 การศึกษาสภาพทางค้ำานขยาย เศรษฐกิจ สังคม กายภาพ ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือและอาคารตัวอย่าง	29
2.2.1 การศึกษาสภาพทางค้ำานขยายระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	29
2.2.1.1 นโยบายการพัฒนาเมืองและระบบชุมชน	29
2.2.1.2 แนวทางการพัฒนา	31
2.2.2 การศึกษาสภาพทางค้ำาน เศรษฐกิจระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	32
2.2.2.1 ลักษณะทั่วไปทาง เศรษฐกิจ	32
2.2.2.2 โครงสร้างทาง เศรษฐกิจ	33
2.2.3 การศึกษาสภาพทางค้ำานสังคมระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	36
2.2.3.1 ลักษณะประชากร	36
2.2.3.2 ลักษณะสังคม	37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
2.2.4 การศึกษาสภาทางค้ำกายภาพระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	37
2.2.4.1 ลักษณะภูมิศาสตร์	37
2.2.4.2 ลักษณะภูมิประเทศ	37
2.2.4.3 ลักษณะภูมิอากาศ	40
2.2.4.4 การคมนาคมและขนส่ง	40
2.2.4.5 การสาธารณสุขโรค	42
2.2.4.6 สถานที่ท่องเที่ยว	43
2.2.4.7 การอาชีพประชาชนในพื้นที่	44
2.3 การศึกษาอาคารตัวอย่าง	46
2.3.1 โครงการมานูครอง	46
2.3.2 โครงการเซ็นทรัลพลาซ่า	52
บทที่ 3 การศึกษาสภาทางด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม ภายภาค ระดับจังหวัดนครราชสีมาและชุมชน	
3.1 การศึกษาสภาทางด้านนโยบายระดับจังหวัดนครราชสีมา	61
3.1.1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดนครราชสีมา	61
3.1.2 การศึกษาสภาทางด้านนโยบายระดับจังหวัดนครราชสีมา	62
3.1.3 การศึกษาสภาทางด้านเศรษฐกิจระดับจังหวัดนครราชสีมา	63
3.1.3.1 การค้าและการบริการ	64
3.1.3.2 อุตสาหกรรม	64
3.1.3.3 การเกษตรกรรม	67
3.1.3.4 รายได้และจำนวนนักท่องเที่ยว	67
3.1.4 การศึกษาสภาทางด้านสังคมระดับจังหวัดนครราชสีมา	71
3.1.4.1 ประชากร	71
3.1.4.2 ลักษณะของสังคม	72
3.1.5 การศึกษาสภาทางด้านกายภาพระดับจังหวัดนครราชสีมา	76
3.1.5.1 ลักษณะภูมิศาสตร์	76
3.1.5.2 ลักษณะภูมิประเทศ	76
3.1.5.3 ลักษณะภูมิอากาศ	76

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปดลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า	
3.1.5.4	ทรัพย์สินทางวัฒนธรรมชาติ	77
3.1.5.5	การคมนาคม	77
3.1.5.6	รูปแบบการใช้ที่ดิน	80
3.1.5.7	การใช้ที่ดินในอนาคค	81
3.2	การศึกษาสภาพนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม ภายภพระดับอำเภอและชุมชน	84
3.2.1	การศึกษาสภาพทางค้ำนนโยบายระดับอำเภอและชุมชน	84
3.2.2	การศึกษาสภาพทางค้ำน เศรษฐกิจระดับอำเภอและชุมชน	84
3.2.2.1	สภาพเศรษฐกิจทั่วไป	84
3.2.2.2	ประเภทการค้าในเขต เมือง	86
3.2.3	การศึกษาสภาพทางค้ำนภายภพค้ำนสังคมระดับอำเภอและชุมชน	86
3.2.3.1	ลักษณะทั่วไปของประชากร	86
3.2.3.2	ศาสนา	89
3.2.3.3	การสาธารณสุขและการศึกษา	91
3.2.3.4	การปกครอง	92
3.2.3.5	ขนบธรรมเนียมประเพณี	92
3.2.3.6	โบราณสถานที่สำคัญ	92
3.2.4	การศึกษาสภาพทางค้ำนภายภพระดับอำเภอและชุมชน	93
3.2.4.1	ที่ตั้ง	93
3.2.4.2	รูปร่างและขนาด	93
3.2.4.3	ลักษณะภูมิประเทศและอากาศ	93
3.2.4.4	ลักษณะภูมิศาสตร์ของเทศบาลเมือง	93
3.2.4.5	ลักษณะทางธรณีวิทยา	94
3.2.4.6	การคมนาคมขนส่ง	94
3.2.4.7	บริการขนส่งสาธารณะ	95
3.2.4.8	การประปา	98
3.2.4.9	การไฟฟ้า	98
3.2.4.10	โทรศัพท์และสื่อสาร	99
3.2.4.11	ระบบระบายน้ำทิ้ง	99

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
3.2.4.12 การบริการ การตลาด	100
3.2.4.13 สถานที่ราชการ	100
3.2.4.14 ที่ว่าง สวนสาธารณะและสนามเด็กเล่น	101
3.2.4.15 การราชที่ดินงานปัจจุบัน	101
3.2.4.16 ลักษณะสภาพและประชนชนเข้าสอย	103
3.3 ข้อมูลเชิงสถาปัตยกรรม	106
3.3.1 การศึกษารายละเอียดองค์ประกอบของกิจกรรมหลัก	106
3.3.1.1 ส่วนสำนักงาน	106
3.3.1.2 ศูนย์การค้าและการบริการ	117
3.3.1.3 พักอาศัย	130
3.4 การศึกษาข้อมูลเชิงเทคนิค	135
3.4.1 ระบบโครงสร้างของอาคาร	135
3.4.2 ระบบไฟฟ้า	138
3.4.3 ระบบปรับอากาศ	141
3.4.4 ระบบป้องกันอัคคีภัย	145
3.4.5 ระบบสุขาภิบาล	150
3.4.6 ระบบระบายอากาศ	160
3.4.7 ระบบขนส่ง	167
3.4.8 ระบบป้องกันฟ้าผ่า	172
3.4.9 ระบบกำจัดขยะ	173
3.4.10 ระบบสื่อสาร	174
3.4.11 ระบบรักษาความปลอดภัย	178
3.4.12 ระบบคอมพิวเตอร์	181

บทที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้านนายบมาย	187
4.2 วิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	187
4.3 วิเคราะห์ข้อมูลด้านสังคม	190
4.4 วิเคราะห์ข้อมูลด้านกายภาพ	195

	หน้า
4.5 วิเคราะห์ข้อมูลด้านสถาปัตยกรรม	200
4.6 วิเคราะห์ข้อมูลด้านเทคนิค	245
บทที่ 5 การออกแบบทางสถาปัตยกรรม	
5.1 แนวความคิดในการออกแบบ	273
5.2 การออกแบบเบื้องต้น	276
บทที่ 6 รูปและข้อเสนอนาณะ	302
บรรณานุกรม	303
ภาคผนวก	304

- พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522
- กฎกระทรวง "พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร"
- เทศบัญญัติของเทศบาลเมืองนครราชสีมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
2.1 ตารางแสดงมูลค่าทรัพย์สินและอัตรากារเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ	14
2.2 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	15
2.3 ตารางแสดงจำนวนประชากรของประเทศ	17
2.4 ตารางแสดงจำนวนผู้รับถือศาสนา	22
2.5 ตารางแสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมและรายได้เฉลี่ยต่อคน	33
2.6 ตารางแสดงจำนวนรายครัว เป็นรายภาค	36
2.7 ตารางแสดงการนำเข้าปริมาณที่ดินของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	44
3.1 ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	65
3.2 ตารางแสดงรายได้ประชากรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	66
3.3 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา	69
3.4 ตารางแสดงการสรุปนักท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา	70
3.5 ตารางแสดงรายจ่ายนักท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา	71
3.6 ตารางแสดงจำนวนประชากรในจังหวัดนครราชสีมา	87
3.7 ตารางแสดงจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นในจังหวัดนครราชสีมา	90
3.8 ตารางแสดงขนาดและความจุของบันไดเลื่อน	171
3.9 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบันไดเลื่อน	171

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญประกอบ

รูปที่	หน้า
2.1	8
2.2	11
2.3	21
2.4	23
2.5	25
2.6	28
2.7	30
2.8	34
2.9	35
2.10	38
2.11	39
2.12	41
2.13	49
2.14	60
3.1	83
3.2	109
3.3	112
3.4	112
3.5	113
3.6	113
3.7	119
3.8	120
3.9	121
3.10	122
3.11	124
3.12	158

รูป	หน้า
3.13 แสดงขบวนการ ACTIVEATED SLUDGE	158
3.14 แสดงรูปตัดแผ่นชีวหมุน	159
3.15 แสดงระบบชีวหมุน	199
3.16 แสดงการระบายอากาศโดยวิธีกล	161
3.17 แสดงการระบายอากาศโดยวิธีพัดลม	162
3.18 แสดงการระบายอากาศโดยวิธีกล	163
3.19 แสดงการทำงานจากระบบระบายอากาศ	165
4.1 แสดงสภาพทั่วไปของจังหวัดนครราชสีมา	193
4.2 แสดงแผนที่จังหวัดนครราชสีมา	196
4.3 แสดงขนาดที่ตั้งโครงการ	197
4.4 แสดงสภาพทั่วไปของที่ตั้ง	198
4.5 แสดงการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ	199
5.1 แสดงตารางการทำงาน	277
5.2 แสดงการเสนอโครงการ	277
5.3 แสดงความเป็นมาของโครงการ	278
5.4 แสดงการศึกษาข้อมูลด้านนโยบาย เศรษฐกิจ ระดับประเทศ	278
5.5 แสดงการศึกษาข้อมูลด้านสังคม กายภาพ ระดับประเทศ	279
5.6 แสดงการศึกษาข้อมูลด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม กายภาพ ระดับภาค	279
5.7 แสดงการศึกษาข้อมูลด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม กายภาพ ระดับจังหวัด	280
5.8 แสดงการศึกษาข้อมูลด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม กายภาพ ระดับชุมชน	280
5.9 แสดงแผนภูมิการบริหารโครงการ	281
5.10 แสดงพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	281
5.11 แสดงพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	282
5.12 แสดงปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบ	262
5.13 แสดงปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบ	283
5.14 แสดงความต้องการพื้นที่องค์ประกอบ	283
5.15 แสดงความต้องการพื้นที่องค์ประกอบ	284
5.16 แสดงที่ตั้งโครงการ	284

รูปที่	หน้า
5.17 แสดงการวิเคราะห์ที่ทั้งโครงการ	285
5.18 แสดงความสัมพันธ์และการจัดองค์ประกอบ	285
5.19 แสดงการจัดองค์ประกอบในลักษณะซ้อนชั้น	286
5.20 แสดงการวิเคราะห์กลุ่มองค์ประกอบ	286
5.21 แสดงการวิเคราะห์กลุ่มองค์ประกอบ	287
5.22 แสดงระบบเทคนิคของโครงการ	287
5.23 แสดงแนวความคิดในการออกแบบ	288
5.24 แสดง CASH FLOW	288
5.25 แสดง CASH FLOW	289
5.26 แสดง CASH FLOW	289
5.27 แสดงผังบริเวณ	290
5.28 แสดงแปลนชั้นใต้ดิน 2	290
5.29 แสดงแปลนชั้นใต้ดิน 1	291
5.30 แสดงแปลนชั้น 1	291
5.31 แสดงแปลนชั้น 2	292
5.32 แสดงแปลนชั้น 3	292
5.33 แสดงแปลนชั้น 4	293
5.34 แสดงแปลนชั้น 5	293
5.35 แสดงแปลนชั้น 6	294
5.36 แสดงแปลนชั้น 7 , 8-21	294
5.37 แสดงแปลนชั้น 22-28 ,หลังคา	295
5.38 แสดงรูปค้ำ 1	295
5.39 แสดงรูปค้ำ 2	296
5.40 แสดงรูปค้ำ 3	296
5.41 แสดงรูปค้ำ 4	297
5.42 แสดงรูปค้ำ 1	297
5.43 แสดงรูปค้ำ 2	298
5.44 แสดงรูปทัศนียภาพภายนอก	298

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 5.44 แสดงรูปทัศนียภาพภายนอก 298
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่	หน้า
5.45 แสดงรูปทัศนียภาพภายใน	299
5.46 แสดงรูปทัศนียภาพภายนอก	299
5.47 แสดงหุ่นจำลองของโครงการ	300
5.48 แสดงหุ่นจำลองของโครงการ	301

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามแก้ไขดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-3 ได้มุ่งเน้นการลงทุนในด้านสิ่งก่อสร้างการบริหารสังคม และการควบคุมจำนวนประชากร และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4-5 ได้มุ่งเน้นการพัฒนาฟื้นฟูเศรษฐกิจ รายได้ ความมั่นคง อนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมรวมทั้งการพัฒนาเมืองหลัก จากแผนที่ผ่านมา ได้ช่วยยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศให้สูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ รายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้น 20 เท่า จาก 58900 ล้านบาท ในปี 2504 เป็น 1178000 ล้านบาท ในปี 2531 สำหรับปัจจุบัน จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6(2530-2534) ทำให้เกิดการลงทุนมากขึ้น ทางด้านสังคม ก็ได้ยกระดับฐานะและการกระจายของการบริการทางด้านสังคมออกไป อย่างกว้างขวาง ทั้งในด้านการศึกษา การสาธารณสุข การท่องเที่ยว สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นอุตสาหกรรมที่สามารถหารายได้เข้าประเทศได้เป็นอย่างมาก ทั้งยังสนับสนุนการลงทุน เป็นผลให้เศรษฐกิจดีขึ้น จะเห็นได้จากอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 11.6 ต่อปี ในปี พ.ศ. 2533 ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าหลาย ประเทศ ในด้านผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติในปี พ.ศ. 2531 ซึ่งมีประมาณ 1,506,977 ล้านบาท คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละของภาคต่าง ๆ คือ กรุงเทพฯ และปริมณฑล 50.08 % ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ 11.9 % ภาคเหนือ 11.4 % ภาคใต้ 9.7 % ภาคตะวันออก 7.81 % ภาคกลาง 4.37 % และภาคตะวันตก 1.79 % ถือเป็นมูลค่าทั้งหมด 72,123 ล้านบาท 49 % ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งประเทศ เมื่อแนวทางการลงทุนมีมากขึ้น เป็นผลทำให้ธุรกิจ นักลงทุนชาวต่างประเทศ เข้ามาลงทุนมากขึ้น ช่วยให้เกิดการจ้างแรงงานในระดับต่างๆ เป็นผลมาจากการลงทุนเพื่อการขยายตัวการผลิตสินค้าและการให้บริการมากขึ้น

ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ มีพื้นที่ 105.5 ล้านไร่คิดเป็นร้อยละ 32.9 ของพื้นที่ รวมทั้งประเทศประกอบด้วย 17 จังหวัด จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ได้เน้นการพัฒนาเมืองหลักในส่วนภูมิภาค เพื่อลดความสำคัญของเมืองหลวง โดยมุ่งพัฒนาเมืองหลัก ในภาคต่างๆ ให้เป็นฐานรองรับในแต่ละภูมิภาค สำหรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของภาคนี้ เน้นเกษตรกรรมเป็นหลัก เนื่องจากสภาพทางกายภาพและภูมิอากาศ ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา

ประชากรของภาคร้อยละ 89 รongลงมาได้แก่พาณิชย์กรรม และการบริการ ร้อยละ 8 ภาคเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า อุตสาหกรรมร้อยละ 3 รายได้เฉลี่ยรวมทั้งประเทศ 18,610 บาท ซึ่งค่าสกลเมื่อเทียบกับภูมิภาค ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีเหตุแต่ปลงเนื้อหา และต้องอย่างองเงิงของเอกสารทุกแห่งที่กรณาใช้

อื่นๆ เนื่องจากภาคเกษตรกรรมมีส่วนแบ่งในผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคเพียง ร้อยละ 12 ผลจากการเปรียบเทียบภาคตะวันออก เชียงเหนือ ยังมีความล้าหลัง ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจมาก ประกอบกับการเจริญเติบโตของ เมืองหลวงอย่างรวดเร็ว มีผลกระทบด้านการดึงดูดแรงงาน และทรัพยากรในส่วนภูมิภาค เข้าสู่เมืองหลวงอันก่อให้เกิดปัญหาตามมา

จากแผนพัฒนาเมืองหลักในภาคตะวันออก เชียงเหนือตอนล่างได้ กำหนดให้ จังหวัด นครราชสีมา เป็นเมืองหลักในภูมิภาคนี้ uly ให้เป็นศูนย์กลางทางด้าน การเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การบริการ การปกครอง การค้าขาย การท่องเที่ยว และ จังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพเหมาะสมต่อการ เป็นศูนย์กลางการพัฒนา ฉะนั้นจึงคาดว่า การขยายตัวของ การลงทุน ในธุรกิจของภาคเอกชนจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงแผนพัฒนา หากพิจารณาจากสถิติการจดทะเบียนลงทุนในธุรกิจ ของภาคเอกชนจะ เห็นได้ว่ามีลักษณะการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปี โดยมีอัตราการเพิ่มมากขึ้นทั้งจำนวน ผู้ลงทุนและจำนวนเงินลงทุน ดังจะเห็นได้จากการจดทะเบียนในรอบปี 2533 ประเภทบริษัทจำกัด มีผู้ลงทุนจดทะเบียนตั้งบริษัท 110 ราย เงินทุนจดทะเบียน 805 ล้านบาท ส่วนห้างหุ้นส่วนจำกัด มีผู้จดทะเบียนลงทุนจดทะเบียนตั้งห้าง 129 ราย เงินทุนจดทะเบียน 144.23 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2532ปรากฏว่า มีอัตราการเพิ่มขึ้นที่สูงมาก จึงได้มีการขยายตัวในด้านการลงทุนซึ่งก่อให้เกิดความต้องการพื้นที่ทางด้านธุรกิจ อาคารสำนักงาน การบริการ อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และการขยายของกิจกรรมในบริเวณศูนย์กลางเมือง บริเวณระหว่าง ถ.สุรนารี กับ ถ.พหลโยธิน จากนโยบายได้กำหนดให้ ชุมชนนครราชสีมาเป็นศูนย์กลาง การอุตสาหกรรม การพาณิชย์ การบริการ การบริหาร การปกครอง การท่องเที่ยว ทำให้เกิดความหลากหลายของประชาชน ซึ่งในขณะนี้ยังขาดส่วนที่เป็นอาคารสำหรับประกอบธุรกิจ การบริการ และบ้านเช่าแบบครบวงจร เพื่อเป็นการสนองการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าต่อการลงทุน ลดปัญหาของ เมือง อันเป็นปัญหาเร่งด่วนให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องและสามารถรองรับการขยายตัวในอนาคต

1.2 เหตุผลของโครงการ

1. เป็นการศึกษาตามแผนพัฒนาเมืองหลักนครราชสีมา ที่กำหนดให้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง การอุตสาหกรรม การพาณิชย์ การบริการ การบริหาร การปกครอง การเกษตร การท่องเที่ยว

2. เป็นการศึกษาแนวทางการกระจายตัวทางด้านเศรษฐกิจ ในด้านการพาณิชย์ การ

บริการ ในย่านนี้เพื่อก่อให้เกิดการจ้างงาน ทั้งยังยกระดับฐานะของชุมชนในย่านนี้ให้เกิดความไม่ว่าการเหินห่างและ เพียงพอกับความต้องการ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เป็นการศึกษาลักษณะของสังคม วัฒนธรรมของสภาพความเป็นอยู่ของประชากร ชนบท วัฒนธรรมประเพณี วัฒนธรรมต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการในปัจจุบันต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนกับการท่องเที่ยว

4. ศึกษาการใช้ประโยชน์ที่ดิน และศักยภาพของที่ดินที่เป็นอยู่ ศูนย์กลางธุรกิจ การบริการและรูปแบบทางสถาปัตยกรรม

1.3 ที่มาของปัญหา

1. จากนโยบายของแผนพัฒนาเมืองหลัก ได้กำหนดให้จังหวัดนครราชสีมา เป็น เมืองหลักของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง วัตถุประสงค์หลักของชุมชนว่าให้เป็น ศูนย์กลางการอุตสาหกรรม การพาณิชย์ การบริหาร การปกครอง การเกษตร การท่องเที่ยว

2. จังหวัดนครราชสีมา ได้กำหนดให้เป็นศูนย์กลางในด้านต่าง ๆ ของการพัฒนาเมืองหลัก จึงก่อให้เกิดการจ้างงาน การลงทุน และการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจมากขึ้น จึงหาให้การพาณิชย์ การบริการ และการท่องเที่ยว เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจการลงทุนในย่านนี้ ซึ่งยังไม่มีวางแผนเพื่อสำหรับรองรับในอนาคต

3. จากที่จังหวัดนครราชสีมา ได้กำหนดให้เป็นศูนย์กลางในด้านต่าง ๆ ของการพัฒนาเมืองหลักจึงก่อให้เกิดการขยายตัวของชุมชน ชนบท วัฒนธรรม ประเพณี วัฒนธรรม การท่องเที่ยว

4. สภาพของชุมชนจังหวัดนครราชสีมา ที่กำหนดให้เป็นศูนย์กลางในด้านต่าง ๆ อันจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และการขยายตัวของเศรษฐกิจในย่านนี้ ซึ่งในปัจจุบันสภาพแวดล้อมทั่ว ๆ ไป ยังขาดสถานที่เพื่อประกอบการพาณิชย์ บริการ ท่องเที่ยว และบันเทิง

1.4 แนวทางการแก้ปัญหา

1. ศึกษาและวิเคราะห์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6-7 และแผนพัฒนาเมืองหลักของจังหวัดนครราชสีมา เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ การพาณิชย์ การบริการ การท่องเที่ยวของชุมชน

2. ศึกษาและวิเคราะห์การลงทุน การจ้างงาน การขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ ของชุมชน

3. ศึกษาและวิเคราะห์ การขยายตัวของประชากร เพื่อสนองความต้องการด้านปัจจัย

เอกสารนี้ต่างของชุมชนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น

4. ศึกษาและวิเคราะห์ การใช้ประโยชน์ที่ดินเจ้ารูปแบบสถาปัตยกรรมของศูนย์การค้า

การบริการ สำนักงาน และบันเทิง เพื่อออกแบบอาคารศูนย์กลางทางด้านธุรกิจ ให้เหมาะสม

1.5 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6-7 และการพัฒนาเมืองหลักนครราชสีมา ที่ส่งเสริมทางด้านการพาณิชย์ การบริการ การท่องเที่ยว ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของชุมชน
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ เศรษฐกิจของชุมชน ประชากร อาชีพ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การบริการ การท่องเที่ยว กับภาระขยายตัวของการลงทุนในอนาคต
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ ลักษณะของประชากร และการขยายตัวในชุมชน เพื่อจัดให้มีการบริการด้านปัจจัยต่างๆ ให้เหมาะสมกับชุมชน
4. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ทั้งแนวทางการแก้ปัญหาและกำหนดรูปแบบสถาปัตยกรรมของการพาณิชย์ ธุรกิจ การบริการ การบันเทิงให้สอดคล้องกับชุมชน

1.6 วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

1. เพื่อศึกษาแนวนโยบายการพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ที่ส่งเสริมทางด้านการค้า การบริการ การท่องเที่ยว
2. เพื่อศึกษาลักษณะการประกอบอาชีพ รายได้ การลงทุนในย่านศูนย์กลางธุรกิจ และบันเทิง
3. เพื่อศึกษาจำนวนประชากรในท้องถิ่น นักท่องเที่ยว และนักธุรกิจ ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่ วัฒนธรรมนิยม ประเพณี และวัฒนธรรม ของประชากรในชุมชน
4. เพื่อศึกษารูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน รูปแบบทางสถาปัตยกรรม ของที่ตั้งโครงการ

1.7 ขอบเขตของการศึกษา

1. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นทางด้านนโยบาย เศรษฐกิจสังคม ประชากร และสภาพในระดัประเทศ
2. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นทางด้านนโยบาย เศรษฐกิจสังคม ประชากร และสภาพในระดัภาค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

3. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นทางด้านนโยบาย เศรษฐกิจสังคม ประชากร และไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพถ่ายในระดับจังหวัด

- 4. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นทางค่านิยมชาย เศรษฐกิจสังคม ประชากร และภาพถ่ายในระดับชุมชน
- 5. ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของย่านศูนย์ธุรกิจ การบริการ การบันเทิงหลัก ชุมชนนครราชสีมา ในด้านนโยบายน เศรษฐกิจ สังคม และภาพถ่าย
- 6. ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของย่านศูนย์ธุรกิจ การบริการ การบันเทิง ถนน สุรนารี กำหนดจุดมุ่งหมาย ในการพัฒนาและคาดการณ์รูปแบบและบทบาทในอนาคต
- 7. เสนอแนะแนวทางการออกแบบทางกายภาพ ในย่านศูนย์ธุรกิจ การบริการ การบันเทิงและรูปแบบสถาปัตยกรรม

1.8 วิธีการดำเนินการศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูล

- ก. ศึกษาจากข้อมูลภาคเอกสาร เป็นการศึกษาจากข้อมูลต่างๆ จากหนังสือ รายงาน การสำรวจ การวิจัยจากหน่วยงานต่างๆ ลักษณะข้อมูลเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (SECONDARY DATA)
- ข. ศึกษาการสำรวจและสังเกตการณ์เป็นการศึกษาจาก การสัมภาษณ์ การสอบถาม การสำรวจด้วยตนเอง ลักษณะข้อมูลเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (PRIMARY DATA)
 - 1. การศึกษาและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ในระดับประเทศ ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระดับจังหวัดนครราชสีมา ระดับอำเภอและ เขตเทศบาลเมืองนครราชสีมา
 - 2. การศึกษาและการรวบรวมข้อมูลในสภาพของย่านศูนย์ธุรกิจ บริการ บันเทิง ถนน สุรนารี

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1. ข้อมูลด้านนโยบายน ค่านึงถึง เป้าหมายนั้นว่า ได้กำหนดขึ้น
- 2. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ค่านึงถึงค่าสถิติและแนวโน้มทาง เศรษฐกิจ
- 3. ข้อมูลด้านสังคม พิจารณาความต้องการ ตลอดจนแนวทางแนวโน้มการขยายตัว ตามลักษณะโครงการที่มีผลต่อชุมชน
- 4. ข้อมูลด้านกายภาพ พิจารณาการ เลือกที่ตั้งโดยพิจารณาเลือกที่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการ เสนอแนะและการออกแบบ

1. โปรแกรมการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีก 2. แนวความคิดในการศึกษาจะต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ข้อกำหนด , ผัง , พรบ.ที่เกี่ยวข้อง

4. การออกแบบสภาพทางกายภาพ

ชั้นตอนที่ 4 ชั้นนำเสนอ

1. ภาคข้อมูลและบทวิเคราะห์

2. กระบวนการและวิธีการศึกษา

3. ตัวอย่างการออกแบบเสนอแนวทางกายภาพย่านศูนย์ การบริการ บันเทิง ถนน
สุนารี

1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถวางแผนขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมและพัฒนา เมืองหลัก นครราชสีมาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. สามารถจัดระบบรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อรองรับการลงทุน การจ้างงาน และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เนื่องจากแผนพัฒนาเมืองหลัก นครราชสีมา
3. สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนชุมชนที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งการให้บริการทางสังคม แก่ชุมชนอย่างทั่วถึง
4. สามารถวางแผนการเข้าประโยชน์จากที่ดินที่คุ้มค่า และรูปแบบทางสถาปัตยกรรม ของศูนย์ธุรกิจ บริการและบันเทิง

ตารางการปฏิบัติงานวิทยานิพนธ์

ตารางที่ 1.1

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม	กุมภาพันธ์
เสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์	✓						
การเก็บรวบรวมข้อมูล		✓	✓				
ตรวจสอบและคัดเลือกข้อมูล			✓				
วิเคราะห์ข้อมูล			✓	✓			
แบบร่างกระบวนการออกแบบ				✓			
ปฏิบัติการกระบวนการออกแบบ					✓		
แบบร่างสถาปัตยกรรม						✓	✓
ปฏิบัติการเขียนแบบ						✓	✓
ปฏิบัติการหุ่นจำลอง							✓
ตรวจสอบและเก็บงานทั้งหมด							✓

หมายเหตุ - ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลสามารถกระทำได้หลังจากได้รับการอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาสภาพทางด้านนโยบายเศรษฐกิจ สังคม ภายภาค ระดับประเทศ และ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านนโยบายเศรษฐกิจ สังคม และภายภาคระดับประเทศ

2.1.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านนโยบายระดับประเทศ

2.1.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และ สังคมแห่งชาติ 1-7

จากการศึกษานโยบายในการดำเนินการพัฒนาของรัฐบาล ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ถือว่ามีผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งด้านรายได้และการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-2 (พ.ศ. 2504-2514) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความเจริญเติบโต และเกิดเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ผลจากการพัฒนาได้มีการขยายบริการขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะระบบข่ายทางหลวง เพิ่มขึ้นจาก 8,498 กิโลเมตร ในปี 2504 เป็น 9,314 กิโลเมตรในปี 2509 และเพิ่มขึ้นเป็น 11,761 กิโลเมตร เมื่อสิ้นปี 2514 ระบบเขื่อน เพื่อการชลประทาน เพิ่มขึ้นจาก 9.80 ล้านไร่ในปี 2504 เป็น 11.70 ล้านไร่ในปี 2509 และเพิ่มขึ้นเป็น 13.31 ล้านไร่ในปี 2524 และพลังไฟฟ้าจาก 269 เมกกะวัตต์ ในปี 2504 เป็นจำนวน 410 เมกกะวัตต์ในปี 2514 จากพัฒนาดังกล่าวมีผลทำให้รายได้ของประชาชนมีความแตกต่าง หรือช่องว่างในหมู่ประชาชนตามกลุ่มอาชีพต่างๆ และระหว่างพื้นที่ตามภาคต่างๆ ของประเทศเพิ่มมากขึ้น

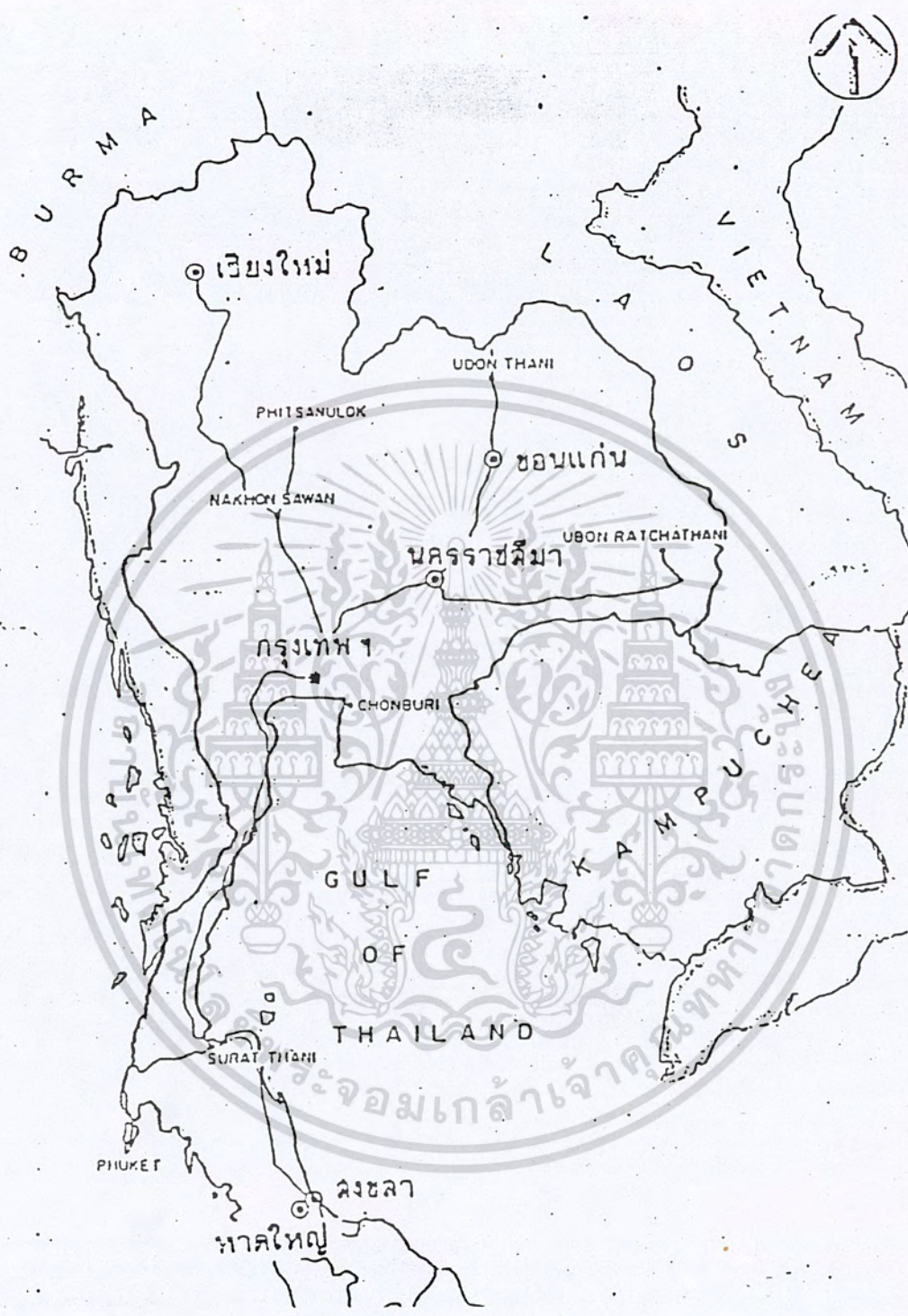
ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3 (2514-2519) จึงมีการปรับปรุงแนวทางการพัฒนาไปในทางการกระจายรายได้ และบริการสังคม โดยนำมาตรการต่างๆ มาใช้อย่างจริงจังขึ้น

ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 เพื่อให้สามารถพิจารณาปัญหาต่างๆ ให้รอบคอบตามลำดับความสำคัญเร่งด่วนอย่างจริงจัง มีการใช้กลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการขยายตัวของเมือง และการอพยพของประชากร เช่น การปรับปรุง โครงสร้างทางอุตสาหกรรมที่จะสนับสนุนการกระจายรายได้ และการเพิ่มการผลิตในส่วนภูมิภาค การกำหนดแนวพัฒนาภาค และการกระจายพัฒนาเมืองหลัก และปรับปรุงทางด้านการกระจายบริการทางเศรษฐกิจและสังคม ให้ถึงมือประชาชนในชนบท รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในสาขาเกษตรกรรม เป็นต้น

ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5-6 (2524-2534) จึงเน้นในการพัฒนาเมืองหลัก และการกระจายเศรษฐกิจและการผลิตไปสู่ภูมิภาค โครงสร้างทางเศรษฐกิจและการผลิตของภาคต่างๆ ส่วนใหญ่พึ่งการเกษตรอยู่มาก กิจกรรมอุตสาหกรรมยังไม่กระจายไปสู่สถานภูมิภาคมากนัก และมากกระจุกรวมตัวกันอยู่ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในกรมศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่ไปยังประชาชนในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคกลางและกรุงเทพฯ การขยายตัวเติบโตของเมืองส่วนใหญ่มีบริเวณกรุงเทพฯ เท่านั้น เมืองอื่นๆ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.1 แสดงตำแหน่งของ เมืองหลักตามแผนพัฒนาเมืองหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในส่วนภูมิภาคมีอัตราการเจริญเติบโตค่อนข้างช้ามาก ประชากรที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในเมืองมีสัดส่วนคงที่หรือประมาณร้อยละ 16-17 ของประชากรของประเทศเท่านั้น การเติบโตเฉพาะกรุงเทพฯ สาเหตุส่วนใหญ่มาจากการรวมตัวของกิจการอุตสาหกรรมที่ขยายตัวกระจุกกันอยู่ในบริเวณกรุงเทพฯ สภาพความแออัดคับคั่งในกรุงเทพฯ ที่ความคับคั่งมากขึ้นตามลำดับ

ฉะนั้น ข้อบกพร่องที่เกิดจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 4 มาตลอดจนลักษณะปัญหาที่ยังคงมีอยู่เป็นมูลเหตุที่นำไปสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 5 จึงได้กำหนดแนวทางที่จะกระจายความเจริญและกิจกรรมทางเศรษฐกิจไปสู่ส่วนภูมิภาคโดยคัดเลือกพัฒนา "พื้นที่เฉพาะ" 5 แห่ง และ "พัฒนาระบบเมือง" ในส่วนภูมิภาคให้เข้ามามีส่วนเสริมในการปรับโครงสร้างทางการผลิตด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมให้ได้ผลดียิ่งขึ้นอีกทางหนึ่ง กล่าวคือ ได้คัดเลือกพื้นที่เฉพาะแถบชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของอ่าวไทยภาคตะวันตก และบริเวณชายแดนของภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เพื่อเร่งพัฒนาเป็นกรณีพิเศษใน 5 ปีข้างหน้า ซึ่งจะมีส่วนในการแก้ปัญหา ทางด้านความมั่นคงตามบริเวณชายแดนได้ด้วย ขณะเดียวกันได้กำหนดที่จะ "พัฒนาระบบเมืองหลักและเมืองรอง" ขึ้น

ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (2530-2534) ได้มีนโยบายที่จะนำประเทศไปสู่ความเป็นอุตสาหกรรม ซึ่งเน้นในการส่งออกทำให้เกิดการลงทุนมากขึ้น ทั้งยังยกระดับฐานะและการกระจายของการบริการทางด้านต่างๆ ออกไปมุ่งกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบทมากขึ้น โดยเน้นการพัฒนา ระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญและสร้างพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ขึ้นในส่วนต่างๆ ของประเทศ โดยเน้นการดำเนินงานต่อเนื่องมาจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 และ 5 เพื่อกระจายความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมสู่ภาค พร้อมทั้งปรับปรุงมาตรการพัฒนากรุงเทพฯ ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาภูมิภาค

ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 มีนโยบายการกระจายการบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมสู่ภูมิภาคให้มากยิ่งขึ้น เร่งกระจายอุตสาหกรรมไปยังภูมิภาคและพื้นที่ "เขตเศรษฐกิจใหม่" อย่างมีระบบให้สอดคล้องกับความสามารถเปรียบเทียบทางภูมิภาคแรงงาน และเศรษฐกิจของแต่ละพื้นที่อันได้แก่ ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือตอนบน และภาคใต้ และนโยบายการปรับปรุงการผลิตและการตลาด เพื่อให้มีการกระจายไปสู่ภูมิภาคมากขึ้น อันได้แก่ ด้านการเกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยการกระจายการลงทุนการจ้างงานและรายได้ของธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้าง การสร้างงานและรายได้ให้แก่คนในชนบทมากขึ้นทั้งการกระจายบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมไปสู่ส่วนต่างๆ โดยพัฒนาโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานระหว่างเมืองศูนย์กลางเข้ากับเมืองอื่นๆ พัฒนาโครงสร้างทางเศรษฐกิจและระบบการบริการสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ ให้สอดคล้องกับความต้องการการลงทุนภาคเอกชนและความเติบโตของเมือง กระจายบริการทางสังคมไปสู่ชนบททั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพอย่างพอเพียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า และทวถึง
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการพิจารณาถึงลักษณะของปัญหาในแต่ละภาค และอนุภาคในประเทศไทยตลอดจนแนวโน้ม และแนวการพัฒนาที่จะมีส่วนสนับสนุนต่อการพัฒนาพื้นที่ชนบทของภาค สภาพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติได้กำหนดเมืองสมควรจะเร่งรัดพัฒนาให้เป็นเมืองหลักเป็น 5 อันดับ คือ นครราชสีมา เชียงใหม่ สงขลา-หาดใหญ่ ภูเก็ต และชลบุรี

2.1.1.2 หลักการจัดตั้งเมืองหลัก มีนโยบายการพัฒนารองรับ ดังนี้

1. จะต้องเลือกศูนย์กลางความเจริญ (Growth Poles) มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่มั่นคงและมีโอกาสที่จะขยายฐานทางเศรษฐกิจแก่พื้นที่อื่นๆ ของภาคเพื่อพัฒนาให้ศูนย์กลางนั้น เป็นเมืองหลัก โดยที่ตั้งของเมืองจะต้องได้เปรียบในอันที่จะเกิดการประหยัดภายนอก (External Economy) ดึงดูดให้มาลงทุน ทำธุรกิจทางการค้า และอุตสาหกรรม จะก่อให้เกิดแหล่งงานที่จะรองรับคนชนบทได้ และต้องสะดวกในการคมนาคมขนส่ง ระหว่างตลาด และแหล่งวัตถุดิบ เพื่อให้ง่ายต่อการพัฒนาฐานของการขนส่งออก (Export Base)
2. เมืองที่มีแนวโน้มที่จะขยายตัวเป็นศูนย์กลางความเจริญ หรือเมืองหลักควรได้รับการวางแผนการใช้ที่ดิน กำหนดย่านอุตสาหกรรม (Industrial Zone) และการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ให้เหมาะสมกับการพัฒนา นอกจากนี้ ต้องคำนึงถึงเขตอิทธิพลโดยรอบ (Hinterland) โดยจัดให้มีศูนย์กลางตามลำดับความสำคัญ (Hierarchy) และหน้าที่ใช้สอย (Function) ของชุมชนโดยรอบ
3. ปรับปรุงระบบการคมนาคม สื่อสาร ให้สะดวก เพื่อส่งเสริมให้เมืองหลักทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง โดยปรับปรุงโครงข่ายของเส้นทางคมนาคม ติดต่อกภายในเมืองและระหว่างเมืองนั้น กับพื้นที่ในเขตอิทธิพลโดยรอบ และระหว่างเมืองหลักกับศูนย์กลางความเจริญในภาคอื่นๆ
4. การพัฒนาเมืองหลักต้องมีแผนระยะยาว จัดให้มีการกระจายตัวของประชากร และความหนาแน่นพอเหมาะและจัดสรรให้มีการใช้ทรัพยากรสำหรับการพัฒนาอย่างประหยัด

2.1.1.3 วัตถุประสงค์ของการพัฒนาเมืองหลัก

1. พัฒนาให้เป็นศูนย์กลางความเจริญของเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับการปรับปรุงโครงสร้างการผลิตและกระจายการผลิตของภาค เพื่อพัฒนาพื้นที่ชนบทของภาคและสนับสนุนให้เกิดเมืองรอง และเมืองบริวารที่จะรับช่วง
 2. ลดการอพยพของคนชนบทเข้าสู่ครหลวง โดยปรับปรุงและขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สามารถสร้างงานและมิ้งานทำในเขตเมืองต่างๆ ได้อย่างจริงจัง
- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวนโยบาย

1. เร่งสร้างฐานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมให้แก่เมืองหลักให้เป็นแหล่งจ้างงาน โดยพัฒนาอุตสาหกรรม การค้า และบริการที่เน้นการใช้แรงงานและวัตถุดิบของท้องถิ่นและเร่งรัดพัฒนาการเกษตรในชนบทล้อมรอบเมืองหลักควบคู่กันไป

2. พัฒนาระบบบริการสังคมของเมืองหลักให้เพียงพอยิ่งขึ้น โดยเริ่มปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมที่อยู่อาศัยของประชาชนยากจนในเมืองหลักและจัดสร้างการเคหะแก่ประชาชนที่รายได้น้อยในเมืองขยายบริการศึกษาระดับต่างๆ ให้เพียงพอสอดคล้องกับความต้องการของตลาด แรงงานในท้องถิ่น และให้บริการด้านสาธารณสุข เพื่อให้เมืองหลักเป็นศูนย์กลางของการศึกษาและการรักษาพยาบาลของภาคด้วย

3. เร่งพัฒนาบริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการขั้นพื้นฐานแก่เมืองหลักเป็นลำดับแรก เพื่อให้สามารถสนองตามความต้องการอุตสาหกรรมและบริการที่มีมากขึ้นในเมืองหลัก

4. เร่งควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินในเมืองที่มีประสิทธิภาพ และปรับปรุงเขตเทศบาลเมืองหลักต่างๆ โดยยึดเขตความเจริญทางด้านเศรษฐกิจแทนเขตการบริการที่กำหนดไว้เดิม

5. ปรับปรุงฐานะทางการคลังและการบริหารงานพัฒนาของเทศบาลเมืองหลักให้มากขึ้นและรัฐบาลจะต้องสนับสนุนทางการเงิน การคลังเป็นกรณีพิเศษระยะแรก เพื่อเสริมสร้างฐานะทางคลังท้องถิ่นให้มีพอ ขยายบริการพื้นฐานของเมืองให้ได้ ซึ่งต้องใช้เงินจำนวนมากในระยะแรก

6. สร้างเอกลักษณ์เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจแก่ประชาชนในเมืองหลัก

2.1.1.4 แผนการสำคัญในการพัฒนาเมืองหลักมี 9 แผนได้แก่

1. แผนการส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยเฉพาะโครงการขยายการให้สินเชื่อแก่อุตสาหกรรมขนาดย่อม โครงการจัดตั้งศูนย์อุตสาหกรรมในเมืองหลัก และโครงการด้านการศึกษาวิจัยด้านการตรวจของสินค้าอุตสาหกรรมขนาดย่อม และรับช่วงผลิตระหว่าง อุตสาหกรรมขนาดใหญ่และอุตสาหกรรมขนาดย่อม เป็นต้น

2. แผนการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม คือ โครงการนิคมอุตสาหกรรมภาคใต้โครงการนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก โครงการนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. แผนการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะโครงการจัดตั้งศูนย์ให้ความช่วยเหลือให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

4. แผนพัฒนาการเกษตร คือ โครงการขยายสินเชื่อ แก่เกษตรกร โครงการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตร

5. แผนการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมและจัดหาที่อยู่อาศัยแก่ผู้มีรายได้น้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

6. แผนการจัดน้ำเพื่อปโภคบริโภค คือ โครงการขยายการประปา

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดในเมืองหลักโครงการจัดหาน้ำประปาจากแหล่งน้ำใหม่ ของเมืองนครราชสีมา เป็นต้น

7. แผนการพัฒนาลือสาร โครงการขยายโทรศัพท์ในเมืองหลัก

8. แผนการพัฒนาการขนส่ง ที่สำคัญ คือโครงการท่าเรือน้ำลึก สงขลา

โครงการปรับปรุงท่าเรือสัทธิบ โครงการวางแผนแม่บท และจัดระบบการจราจร แผนการพัฒนาการขนส่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

9. แผนการพัฒนาการพื้นฐานเศรษฐกิจของเมือง คือ โครงการจัดระบบระบายน้ำหลัก ป้องกันน้ำท่วม และกำจัดน้ำเสีย โครงการกำจัดขยะมูลฝอย

สรุปจากแผนงานทั้ง 9 ประการ จะเกี่ยวข้องกับโครงการที่ก่อให้เกิดการจ้างงาน ดังนั้น การพัฒนาเมืองหลักจึงจำเป็นจะต้องคำนึงถึงโครงสร้างงานเป็นประการสำคัญที่สุดและจำนวนของงานจะต้องมีมากพอที่จะสกัดกั้นการย้ายถิ่น เพื่อเข้ามาหางานทำในกรุงเทพฯ ส่วนประเภทของงาน ที่จะกำหนดขึ้นในเมืองหลักควรให้สอดคล้องกับสภาพทรัพยากร เศรษฐกิจและสังคมของเขตอิทธิพลของเมืองหลักโดยการนำเอาคุณสมบัติและลักษณะของเมืองหลักแต่ละเมืองมาพิจารณา กำหนดปัจจัยนำสัดส่วนของจำนวนจะแตกต่างกันออกไปตามศักยภาพของเมืองหลักแต่ละเมือง ซึ่งถ้าเมืองหลักไม่สามารถรองรับงานตามสัดส่วนที่ตั้งไว้ เป็นความต้องการในสังคมเมือง (REQUIREMENT) ได้จำนวนงานที่ยังขาดอยู่จะต้องอยู่จะต้องตกเป็นภาระหน้าที่ของเมืองรองและเมืองท้องถิ่นต่อไป เมื่อทราบประเภทและจำนวนงานของเมืองหลัก ก็สามารถพิจารณาแหล่งที่ตั้งที่เหมาะสม เช่น ที่ตั้งนิคมอุตสาหกรรมย่านการค้าและบริการ ย่านที่พักอาศัย รวมไปถึงการควบคุมการใช้ที่ดินในเมือง การพัฒนาบริการพื้นฐานของเมือง ตลอดจนการพัฒนาเฉพาะด้าน ทำให้สามารถกำหนดความต้องการแท้จริงของเมืองหลักได้ช่วยให้การพัฒนาเมืองหลักมีประสิทธิภาพในฐานะเมืองหลักอย่างแท้จริง กล่าวคือ สามารถชะลอการขยายตัวอย่างรวดเร็วของกรุงเทพฯ และเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาชนบท และการพัฒนาภาค

2.1.2 การศึกษาสภาพทางด้านเศรษฐกิจระดับประเทศ

2.1.2.1 สภาพเศรษฐกิจทั่วไป จากการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-5 ได้ช่วยยกระดับฐานทางเศรษฐกิจของประเทศให้สูงขึ้นซึ่งถ้าจะมองทางด้านรายได้ประชาชาติจะเห็นได้ว่า อัตราส่วนของการเพิ่มสูงขึ้นมากโดยเปรียบเทียบจากรายได้ประชาชาติในปี 2504 ซึ่งมีมูลค่า 58,900 ล้านบาท กับปี 2528 ซึ่งมีมูลค่า 378,761.1 ล้านบาท คิดเป็นอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นถึง 6.5 เท่า ส่วนรายได้ต่อหัวเฉลี่ยต่อบุคคลเพิ่มขึ้นจากปี 2504 ซึ่งมีมูลค่า 2,150 บาทต่อวัน มาเป็น 7,328 บาทต่อคนในปี พ.ศ. 2528 คิดเป็นอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้น 3.4 เท่า อัตราการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจในช่วงแผน

พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 เฉลี่ยเพียงร้อยละ 4.4 ต่อปี เปรียบเทียบกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ผ่านมามีอัตราเพิ่มร้อยละ 7 ต่อปี และยังต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้ เป้า

หมายของแผนพัฒนาฉบับที่ 5 ได้กำหนดเอาไว้ร้อยละ 6.6) ซึ่งเกิดจากภาวะเศรษฐกิจระหว่างประเทศในด้านของราคาน้ำมัน และอัตราดอกเบี้ยในตลาดโลกที่ลดลง

2.1.2.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมระดับประเทศและภาค จากตารางที่ 2.1 เมื่อเปรียบเทียบร้อยละของประชากรและผลิตภัณฑ์มวลรวมระหว่างภาคต่างๆ ภาคที่มีค่าร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมมากกว่าค่าร้อยละของประชากร ซึ่งแสดงถึงความได้เปรียบในการพัฒนาในปี 2528 ได้แก่ กรุงเทพฯ และปริมาณผลผลิตที่มีค่าความแตกต่างมาก คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ ส่วนภาคที่มีค่าระบยการพัฒนาปานกลาง คือ ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 2.1 แสดงมูลค่าร้อยละและอัตราเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศและภาคปี

2523, 2528

หน่วย : ล้านบาท

พื้นที่	มูลค่าผลิตภัณฑ์รวม		ร้อยละ		อัตราเพิ่มต่อปี 2523-2528
	2523	2528	2523	2528	
รวมทั้งประเทศ	292896.5	378761.1	100	100	5.28
ภาคกลาง	12,787.3	16,770.9	4.37	4.43	5.57
ภาคตะวันตก	17,722.6	23,986.6	6.05	6.33	6.24
กทม. และปริมณฑล	130,376.0	167,374.5	44.51	44.19	5.12
ภาคเหนือ	37,272.1	49,698.7	12.72	13.12	5.92
ภาคตะวันออก	20,702.8	27,796.5	7.07	7.34	6.07
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	44,574.1	57,234.5	15.22	15.11	5.13
ภาคกลาง	29,461.6	35,899.4	10.06	9.48	4.03

ที่มา : กองบัญชีประชาชาติสำนักงานคณะกรรมการพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พ.ศ.
๒๕๓๑
๖๖๓๑

2.1.2.3 รายได้เฉลี่ยต่อบุคคลระดับประเทศและภาคในปี 2531 จากตารางที่ 2.1 ราย
เฉลี่ยรายปีของบุคคลของประเทศ มีค่าเท่ากับ 18,742 บาท ภาคที่มีรายได้ต่อบุคคลสูงกว่าค่าเฉลี่ย
ของประเทศ คือ กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เท่ากับ 71,586 บาท รองลงมาได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียง
กับ 31,094 บาท และภาคตะวันตก เท่ากับ 19,795 บาท ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาเป็นอัน
ดับที่ 6 เท่ากับ 8,343 บาท จากค่าเฉลี่ยถ้าจะดูจากสาขาการผลิตแล้ว ภาคที่มีรายได้ตัวเฉลี่ยสูงมัก
จะมีค่าสาขาการผลิตทางการอุตสาหกรรม การค้าส่ง และการค้าปลีกอยู่ในระดับสูง

2.1.2.4 สถานการณ์ท่องเที่ยวโดยทั่วไปจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 5 ได้ตั้งเป้าหมาย
จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศสูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.4 ต่อปี (ปี 2525-2529) จากภาวะผันผวน
ทางเศรษฐกิจทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวในปี 2526 ต่ำกว่าเป้าหมายจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 5
มาสู่ฉบับที่ 6 (ปี 2530-2534) ได้ตั้งเป้าหมายว่า จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะสูงขึ้นเฉลี่ย
ร้อยละ 6.5 ต่อปี ในปี 2530 ปรากฏว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวจำนวน 3,482,958 คน ซึ่งมีอัตราเพิ่ม
จากปี 2529 คน ทำให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ คือ มีรายได้จากการท่องเที่ยวเท่ากับ 50,024 ล้านบาท
จนถึงปี 2531 จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็น 4,230,737 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.47 ทำรายได้ถึง
78,589 ล้านบาท มีมูลค่าเพิ่มจากเดิมร้อยละ 57 และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ/ระยะเวลาพักเฉลี่ยและรายได้
ได้จากการท่องเที่ยวปี พ.ศ 2525-2531

ปี	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	เพิ่ม-ลด (%)	ระยะเวลาพัก เฉลี่ย (วัน)	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)
2525	2,218,429	10.06	4.79	23,879
2526	2,191,003	-1.24	4.91	25,050
2527	2,346,709	7.11	5.47	27,317
2528	2,438,270	3.90	5.58	31,768
2529	2,818,092	15.58	5.93	37,321
2530	3,482,958	23.59	6.06	50,024
2531	4,230,737	21.47	7.36	78,859

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

789 090556

2.1.3 การศึกษาสภาพทางสังคมระดับประเทศ

2.1.3.1 ประชากร

ประชากรของประเทศไทยในปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 54.5 ล้านบาท มีอัตราการเพิ่มของประชากรลดลงร้อยละ 1.5 ตามเป้าหมายประชากรในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ซึ่งลดอัตราเพิ่มประชากรจากประมาณร้อยละ 1.7 ในปี 2529 ให้เหลือ 1.3 ในปีสิ้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 โดยคาดว่าจะมีประชากรประมาณ 57 ล้านคน ในปี 2534 อัตราเกิดประมาณ 19.1 ต่อประชากร 1,000 คน และอัตราตายประมาณ 5.7 ต่อประชากร 1,000 คน สัดส่วนวัยเด็กลดลงในขณะที่ประชากรวัยทำงานและผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้น คาดว่า สิ้นปี 2534 จะมีประชากร ประมาณ 63.3 ล้านคน และสัดส่วนของวัยเด็กจะลดลงเหลือร้อยละ 26 ผู้สูงอายุเพิ่มเป็นร้อยละ 8 ที่เหลือร้อยละ 66 จะเป็นประชากรวัยแรงงาน ฉะนั้นประเทศไทยต้องประสบปัญหาการว่างงาน และการทำงานต่ำกว่าระดับค่าไปอีก

การพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น การปรับปรุงด้านสาธารณสุขและสุขภาพอนามัย การศึกษาระดับต่างๆ การสื่อสาร และการคมนาคม ตลอดจนการเพิ่มรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร เป็นสาเหตุสำคัญให้อัตราตายรวมอัตราตายทารก และอัตราการไม่รู้หนังสือได้ลดลงอย่างมาก การย้ายถิ่นในลักษณะต่างๆ มีมากขึ้น ฉะนั้นความเป็นชุมชนเมืองจะขยายตัวมากขึ้น และมีจำนวนประชากรเมืองมากขึ้นตามมา ในปี 2527 มีประชากรประมาณ 13 ล้านคน หรือ คิดเป็นร้อยละ 26 อาศัยอยู่ในเขตเมือง ซึ่งประกอบด้วยเขตเทศบาลทุกแห่งและสุขาภิบาลที่มีประชากรตั้งแต่ 5,000 คนขึ้นไป และมีความหนาแน่นไม่ต่ำกว่า 1,000คน/ตร.กม. คาดว่าประชากรเมืองจะเพิ่มขึ้นเป็น 16 ล้านคน/ร้อยละ 29 คนในปี 2534 ประมาณครึ่งหนึ่งจะอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ซึ่งจะต้องการทรัพยากรเพื่อจัดหาบริการทางสังคม ชุมชนเมืองเป็นจำนวนมากในอนาคต

2.1.3.2 การศึกษา

สภาพทั่วไปทางการศึกษา จำนวนโรงเรียน และสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ถึงระดับอุดมศึกษา ในปีการศึกษา 2527 มีทั้งหมด 39,891 โรงเรียน และเพิ่มเป็น 41,059 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2528 จำนวนโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการการศึกษา 2527 และ 2528 จำนวน 35,654 โรงเรียน และ 36,408 โรงเรียน ตามลำดับ จำนวนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.8 แสดงจำนวนประชากรของประเทศไทย พ.ศ 2529-2531

ลำดับที่	จังหวัด	2529	2530	2531	หมายเหตุ รวมภาค
	รวมทั้งราชอาณาจักร	52,969,204	53,873,172	54,960,917	
1.	กรุงเทพมหานคร	5,468,352	5,609,352	5,716,779	ภาคกลางรวม
2.	สมุทรปราการ	689,631	741,905	789,060	2529 เท่ากับ
3.	นนทบุรี	525,475	571,871	596,381	9,809,778
4.	ปทุมธานี	402,080	415,193	435,409	2530 เท่ากับ
5.	พระนครศรีอยุธยา	664,245	668,611	677,628	10,070,324
6.	อ่างทอง	273,861	273,623	277,826	2531 เท่ากับ
7.	ลพบุรี	719,625	720,591	735,464	10,329,566
8.	สิงห์บุรี	218,880	220,066	226,890	
9.	ชัยนาท	343,254	344,362	353,125	
10.	สระบุรี	503,787	509,750	512,006	
11.	ชลบุรี	835,766	849,807	807,207	ภาคตะวันออกรวม
12.	ระยอง	430,924	435,624	440,255	2529 เท่ากับ
13.	ฉะเชิงเทรา	403,545	412,750	422,531	3,417,759
14.	ตราด	175,981	180,573	188,361	2530 เท่ากับ
15.	ฉะเชิงเทรา	540,864	550,878	569,411	3,481,041
16.	ปราจีนบุรี	815,983	833,092	854,245	2531 เท่ากับ
17.	นครนายก	214,696	218,381	223,212	3,505,222
18.	นครราชสีมา	2,265,901	2,298,024	2,325,124	
19.	บุรีรัมย์	1,330,941	1,344,362	353,125	
20.	สุรินทร์	1,217,224	1,237,770	1,258,059	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.3 แสดงจำนวนประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2529-2531

ลำดับที่	จังหวัด	2529	2530	2531	หมายเหตุ
	รวมทั้งราชอาณาจักร	52,969,204	53,873,172	54,960,917	รวมภาค
21.	ศรีสะเกษ	1,236,492	1,261,694	1,282,303	
22.	อุบลราชธานี	1,776,426	1,810,846	1,862,413	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือรวม
23.	ยโสธร	496,690	504,940	512,230	
24.	ชัยภูมิ	972,219	984,896	1,016,000	2529 เท่ากับ
25.	ขอนแก่น	1,617,572	1,638,260	1,649,546	18,552,107
26.	อุดรธานี	1,710,351	1,740,650	1,768,241	2530 เท่ากับ
27.	เลย	519,363	528,871	536,070	18,884,192
28.	หนองคาย	774,352	788,360	850,646	2531 เท่ากับ
29.	มหาสารคาม	857,041	866,519	880,184	19,254,245
30.	ร้อยเอ็ด	1,167,243	1,184,070	1,202,645	
31.	กาฬสินธุ์	836,267	849,529	870,269	
32.	สกลนคร	905,958	923,184	938,049	
33.	นครพนม	596,512	606,521	616,693	
34.	มุกดาหาร	271,555	277,607	282,390	
35.	เชียงใหม่	1,296,373	1,313,859	1,345,751	ภาคเหนือรวม
36.	ลำพูน	402,304	404,361	409,357	2529 เท่ากับ
37.	ลำปาง	744,567	744,871	536,070	10,585,241
38.	อุตรดิตถ์	445,830	448,347	452,264	2531 เท่ากับ
39.	แพร่	478,577	482,000	289,399	10,731,609
40.	น่าน	423,130	427,676	432,210	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.3 แสดงจำนวนประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2529-2531

ลำดับที่	จังหวัด	2529	2530	2531	หมายเหตุ
	รวมทั้งราชอาณาจักร	52,969,204	53,873,172	54,960,917	รวมภาค
41.	พะเยา	485,148	488,701	492,848	
42.	เชียงราย	987,383	997,728	1,009,608	
43.	แม่ฮ่องสอน	159,547	162,483	165,813	
44.	นครสวรรค์	1,052,979	1,059,909	1,072,876	
45.	อุทัยธานี	288,680	292,743	295,809	
46.	กำแพงเพชร	627,891	635,049	643,763	
47.	ตาก	326,723	330,720	336,714	
48.	สุโขทัย	572,352	577,597	582,849	
49.	พิษณุโลก	746,755	756,073	767,350	
50.	พิจิตร	542,825	544,900	547,901	
51.	เพชรบูรณ์	909,087	919,449	931,001	
52.	ราชบุรี	691,588	699,422	705,101	
53.	กาญจนบุรี	633,775	643,804	663,531	
54.	สุพรรณบุรี	797,580	804,051	811,335	
55.	นครปฐม	617,596	619,518	630,805	ภาคตะวันตกรวม
56.	สมุทรสาคร	327,677	334,170	340,952	2529 เท่ากับ
57.	สมุทรสงคราม	205,306	204,136	204,822	4,091,480
58.	เพชรบุรี	412,337	415,740	418,771	2531 เท่ากับ
59.	ประจวบคีรีขันธ์	405,621	410,117	413,868	4,189,185
60.	นครศรีธรรมราช	1,367,265	1,376,926	1,396,209	

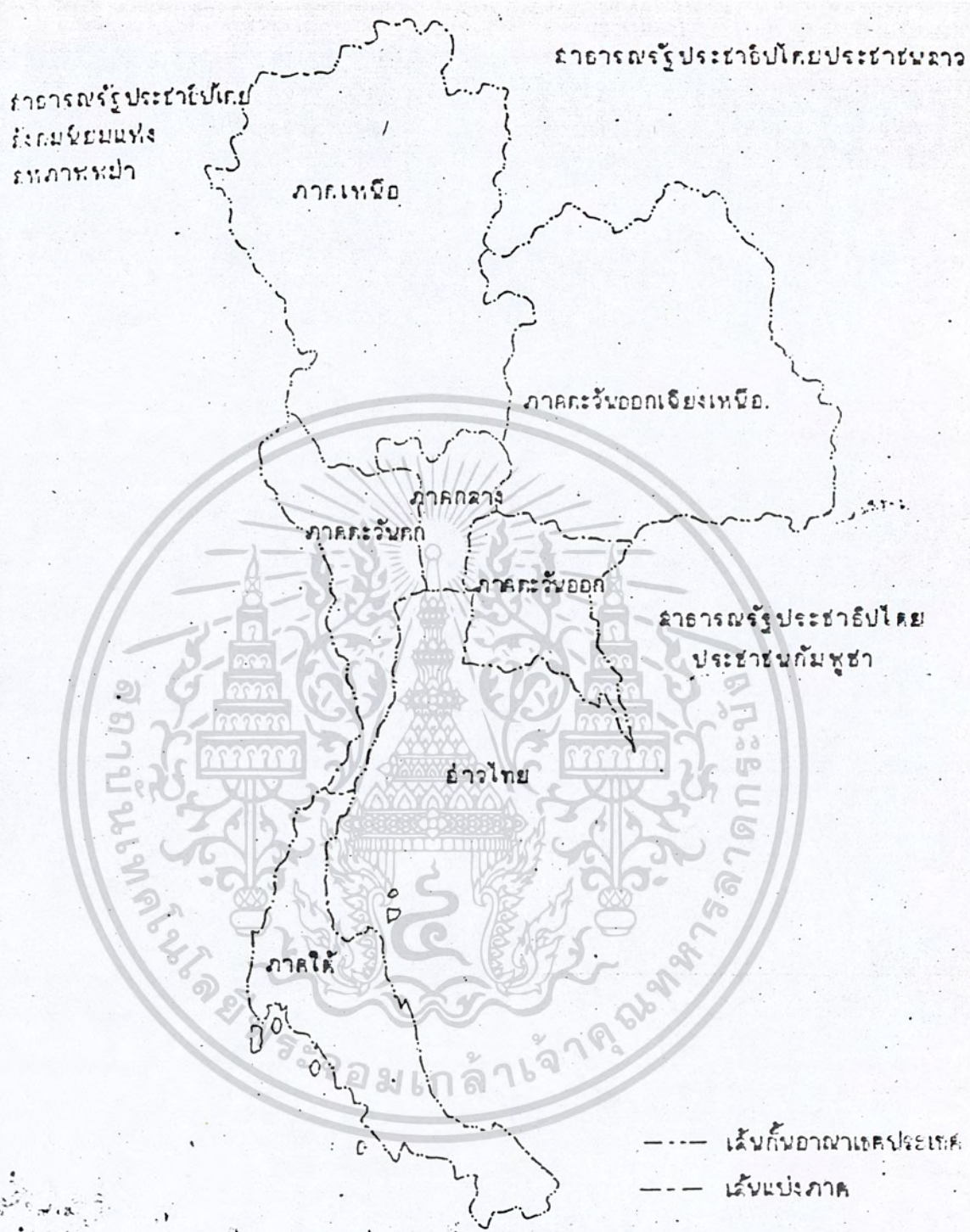
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ร่ำครมใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.3 แสดงจำนวนประชากรของประเทศไทย พ.ศ 2529-2531

ลำดับที่	จังหวัด	2529	2530	2531	หมายเหตุ
	รวมทั้งราชอาณาจักร	52,969,204	53,873,172	54,960,917	รวมภาค
61.	กระบี่	265,697	272,365	280,818	ภาคใต้รวม
62.	พังงา	199,088	202,067	205,997	2529 เท่ากับ
63.	ภูเก็ต	150,295	151,716	155,367	6,607,807
64.	สุราษฎร์ธานี	688,859	699,805	713,528	2530 เท่ากับ
65.	ระนอง	102,258	104,524	107,808	6,716,737
66.	ชุมพร	366,247	372,451	383,258	2531 เท่ากับ
67.	สงขลา	1,024,023	1,044,244	1,060,029	6,851,091
68.	สตูล	262,075	207,599	212,446	
69.	ตรัง	477,022	484,148	502,968	
70.	พัทลุง	435,629	441,195	448,580	
71.	ปัตตานี	498,032	505,877	518,079	
72.	ยะลา	321,701	330,353	339,222	
73.	นราธิวาส	511,686	523,167	536,782	

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ทั้งปีการศึกษา 2527 และ 2528 ซึ่งมีจำนวน 30,250 โรง ตามลำดับโรงเรียนเอกชนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีทั้งหมด 2,853 โรง ในปีการศึกษา 2527 เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา 2,472 โรง ปีการศึกษา 2528 มีโรงเรียนเอกชนจำนวน 2,896 โรง โรงเรียนประเภทสามัญศึกษา 2,502 โรง ประเภทอาชีวศึกษา 394 โรง โรงเรียนในสังกัดกระทรวงมหาดไทยมี 4,198 โรง ปีการศึกษา 2527 และเพิ่มเป็น 4,610 โรงในปีการศึกษา 2528 โรงเรียนและสถาบันการศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2527 และ 2528 มีจำนวน 39 แห่ง และ 41 แห่ง ตามลำดับ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า มหาวิทยาลัยของรัฐมีจำนวน 14 แห่ง ทั้งปีการศึกษา 2527 และ 2528 มหาวิทยาลัย/วิทยาลัยเอกชน ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อยู่ทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงการแบ่งการปกครองของประเทศ

รูปที่ 2.3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปีการศึกษา 2527 มี 15 แห่งเพิ่มเป็น 17 แห่งในปีการศึกษา 2528 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย 10 แห่ง

2.1.3.3 ขนบธรรมเนียมประเพณี

คนไทยมีความยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การแสดงออกของคนในชาติและประเพณีเกี่ยวกับบุคคลทั่วไป มีความสมัครสมานสามัคคีร่วมใจในการประกอบอาชีพมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความนับถือยกย่องกันและกันในชุมชน ศาสนาก็เป็นส่วนหนึ่งที่มีความผูกพันกับการดำรงชีวิตของประชาชนในสังคมไทยเป็นอย่างมาก ดังเช่น การทำบุญในเทศกาลต่างๆ มีประเพณีอันสำคัญทางศาสนาอันเกี่ยวข้องกับวันที่สำคัญ ๆ เช่น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ฯลฯ

ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยบางอย่างได้มีการกำหนดรูปแบบของสังคมไทยให้มีลักษณะเฉพาะของตนเอง มีความเป็นเอกลักษณ์ของไทย ดังเช่น การยกย่องผู้ใหญ่ กตัญญูรู้คุณคน การโอบอ้อมอารี การทำบุญข้างต้น การสร้างวัดและการทำบุญให้ทาน

2.1.3.4 ศาสนา

จำนวนผู้นับถือศาสนา จำแนกตามศาสนาต่างๆ นั้น นับแต่ปี 2524 จนถึงปี 2528 มีผู้นับถือศาสนาพุทธถึงประมาณร้อยละ 95 รองลงมาได้แก่ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ ตามลำดับ สำหรับศาสนาอื่น ได้แก่ ศาสนาพราหมณ์ ฮินดู ซิกข์ เป็นต้น มีผู้นับถือน้อยมาก

ตารางที่ 2.4 จำนวนผู้นับถือศาสนา จำแนกตามประเภทผู้นับถือศาสนา พ.ศ. 2524-2528

ปี	จำนวนผู้นับถือศาสนา				
	รวม	พุทธ	อิสลาม	คริสต์	อื่นๆ
2524	47,978,483	45,594,418	1,935,638	283,262	165,165
2525	48,601,900	46,232,510	2,011,793	270,644	86,953
2526	49,277,400	47,049,233	1,896,427	267,381	64,369
2527	50,283,264	47,606,640	2,237,115	431,453	8,056
2528	51,528,164	48,926,345	2,013,472	273,537	314,810

หมายเหตุ : ในช่องอื่นๆ ได้แก่ ศาสนาพราหมณ์ ฮินดู ซิกข์ เป็นต้น

ที่มา : 1.สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ 2. กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3.5 การสาธารณสุข

การบริการสาธารณสุขในประเทศไทยปัจจุบันอยู่ในระดับที่สูงมากเมื่อได้พิจารณาระหว่าง จำนวนเตียง : ประชากร โดยเฉลี่ยทั่วประเทศ 1 : 1028 เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วจะมี อัตราส่วนเท่ากับ 1 : 250 ตามมาตรฐานองค์การอนามัยโลกปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนสถานพยาบาล ในระดับชุมชนครบเกือบทุกอำเภอ แต่อย่างไรก็ตามในพื้นที่บางส่วนยังขาดแคลนอยู่

จำนวนเตียงของสถานพยาบาลทั้งหมด 53,278 เตียง จำนวน 1,196 แห่ง ซึ่งแยกออก เป็นการบริการของรัฐ 41,755 เตียง จำนวน 717 แห่ง (ปี พ.ศ 2532) และบริการของเอกชน 11,523 เตียง จำนวน 479 แห่ง (ปี พ.ศ 2530) (ไม่รวมกับของจังหวัดนนทบุรี และอ่างทอง เพราะไม่มีข้อมูลของโรงพยาบาลเอกชน)

สำหรับประเทศไทยเริ่มให้บริการทางด้านสาธารณสุขมาเป็นเวลานาน ซึ่งทางกระทรวงสาธารณสุขได้มีการปรับปรุงการให้บริการทั้งด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนภายในประเทศมาตลอดการ ให้บริการอาศัยด้านสาธารณสุขมูลฐาน โดยแบ่งระดับการให้บริการออกเป็น 4 ระดับภายในประเทศ ดังนี้ คือ

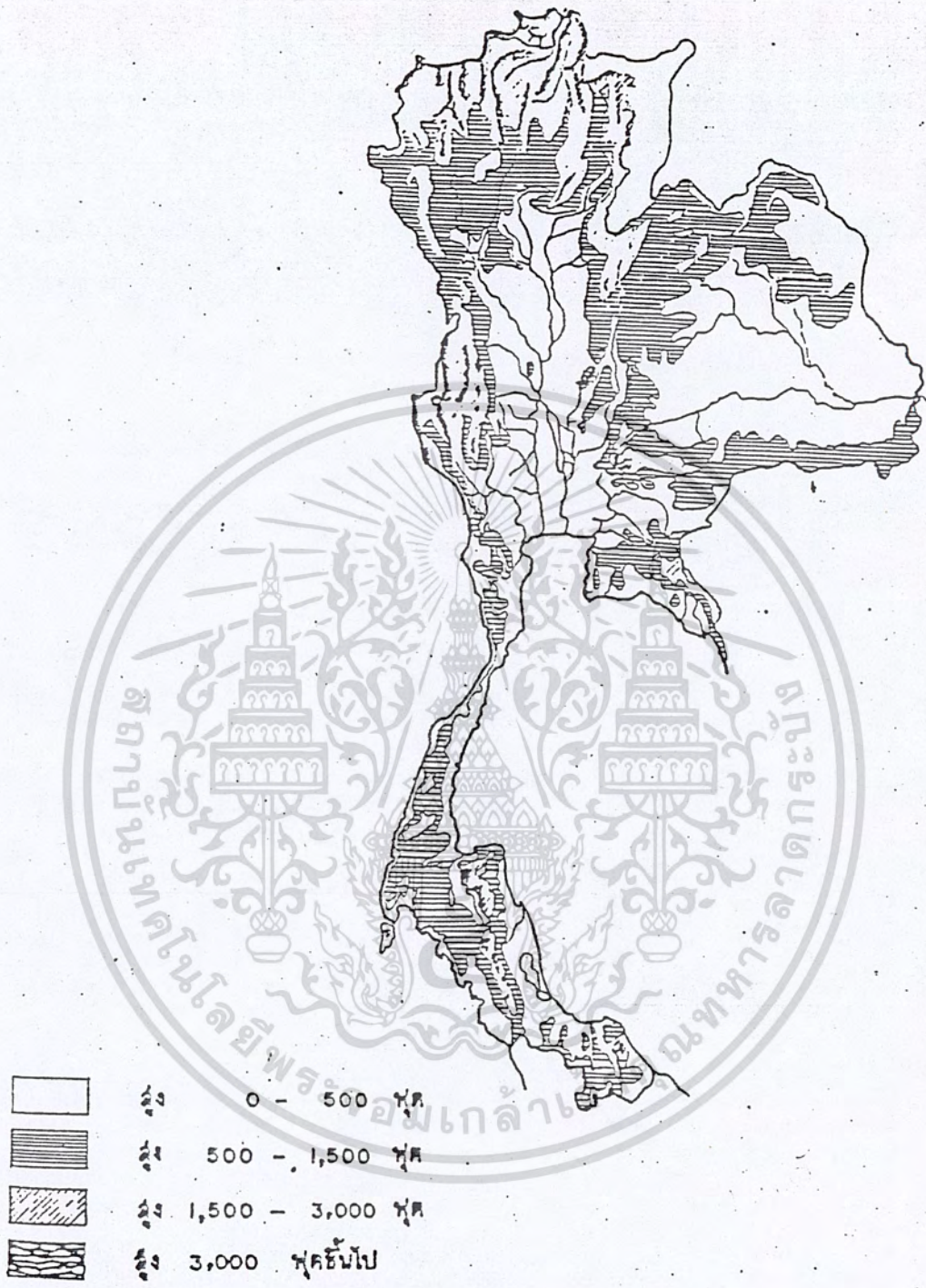
1. บริการสาธารณสุขมูลฐาน เป็นการให้ความรู้เบื้องต้นแก่ประชาชนให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยอาสาสมัครจากชุมชน
2. ศูนย์บริการสาธารณสุขและโรงพยาบาลอำเภอให้บริการทางด้านรักษาที่ไม่ยากนัก และส่งเสริมสุขภาพเป็นหลัก
3. โรงพยาบาลจังหวัด ชัดความสามารถในด้านบริการสูงกว่าโรงพยาบาลอำเภอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการรักษาโรคเฉพาะอย่าง และกรณีฉุกเฉินสมรรถภาพ
4. โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลภาค โรงพยาบาลเฉพาะโรค และโรงพยาบาลโรงเรียนแพทย์มีขีดความสามารถให้บริการมากกว่าโรงพยาบาลอำเภอและโรงพยาบาลจังหวัด สามารถแบ่งการรักษาออกเป็นหน่วยต่าง ๆ

2.1.4 การศึกษาสภาพทางด้านกายภาพระดับประเทศ

2.1.4.1 สภาพภูมิศาสตร์

ประเทศไทยตั้งอยู่ในทวีปเอเชียทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ เขตร้อนชื้นระหว่างเส้นรุ้งที่ 5-21 องศาเหนือกับเส้นแวงที่ 90-106 องศาตะวันออก มีพื้นที่ประมาณ 518,000 ตารางกิโลเมตร โดยมีส่วนกว้างที่สุด 730 กิโลเมตร ส่วนที่ยาวที่สุด 1,620 กิโลเมตร ส่วนที่แคบที่สุด ของประเทศอยู่ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 10.2 กิโลเมตร พื้นที่ของประเทศไทยแบ่งออกเป็น 5 ภาค และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับเจ้าหน้าที่เท่านั้น เมื่อการศึกษานี้จบแล้วจะไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่สามารถตีพิมพ์หรือทำซ้ำในทางอื่นใด ๆ ได้ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงสภาพภูมิประเทศ

รูปที่ 2.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ประเทศพม่าและลาว
ทิศใต้	ติดต่อกับ ประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ประเทศกัมพูชาและอ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ประเทศพม่าและมหาสมุทรอินเดีย

2.1.4.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศแบ่งเป็น 5 เขตใหญ่ดังนี้

1. ที่ราบลุ่มน้ำตอนกลาง
2. บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกเฉียงใต้ของอ่าวไทย
3. ที่สูงภาคทวีป
4. คาบสมุทรภาคใต้
5. ที่ราบสูงโคราช

2.1.4.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะสภาพอากาศของประเทศไทย แบ่งออกเป็น 3 ฤดู คือ

1. ฤดูร้อน เกิดขึ้นประมาณเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน เป็นระยะที่ประเทศไทยมีอากาศร้อนอบอ้าวมาก
2. ฤดูฝน เริ่มประมาณพฤษภาคม-ตุลาคม โดยเฉพาะทางภาคกลางฝนตกชุกในเดือนสิงหาคม และกันยายน ส่วนภาคใต้ฝนจะตกชุกในเดือนตุลาคม สำหรับประเทศไทย มีค่าเฉลี่ยประมาณ 1,551 มิลลิเมตร
3. ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือน ตุลาคม-มกราคม ฤดูหนาวในประเทศไทยมีลักษณะแตกต่างกันแต่ละภาค เพราะรูปร่างของประเทศไทยมีความยาวทางเมอร์เดียน ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะได้รับอิทธิพลอากาศหนาวจากประเทศจีน

ส่วนภาคกลางและภาคใต้ไม่ค่อยหนาวมากนัก เพราะอากาศเย็นถูกพัดผ่านมาทำให้ความหนาวเย็นเบาบางลงไปบ้าง

2.1.4.4 ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทย ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ แม่น้ำ-ลำธาร ป่าไม้ แร่ธาตุ ซึ่งนับได้ว่ามีผลต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก แต่ในปัจจุบันทรัพยากรเหล่านั้นได้ผันแปรให้เกิดผลทางด้านเศรษฐกิจ อันได้แก่ การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น แหล่งท่องเที่ยวและประกอบกับประเทศไทยเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน และมีการสืบทอดประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.4.5 การคมนาคม

ลักษณะการคมนาคมแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. การคมนาคมทางบก

จากการที่ได้มีการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่และวิวัฒนาการทางด้านคมนาคมขนส่ง จึงก่อให้เกิดการสัญจรทางบกโดยพาหนะต่างๆ ปัจจุบันการสร้างถนนเชื่อมต่อจังหวัดต่างๆ นั้นสมบูรณ์มาก คือ การสร้างทางสายพิเศษเส้นต่างๆ เพื่อแบ่งเบาภาระการสัญจรของรถยนต์ อันส่งผลให้เกิดความสมบูรณ์ในการคมนาคมขนส่งทางบกขั้นสูงสุดซึ่งเป็นบริการนอกจากนี้การคมนาคมทางบกที่สำคัญอีกประเภทหนึ่ง คือ การคมนาคมทางรถไฟ ซึ่งเป็นบริการของรัฐ อีกทั้งมีการวางแผนนำระบบรถไฟฟ้าเข้ามาให้บริการในอนาคตอันใกล้นี้อีกประเภทหนึ่ง

2. การคมนาคมทางน้ำ

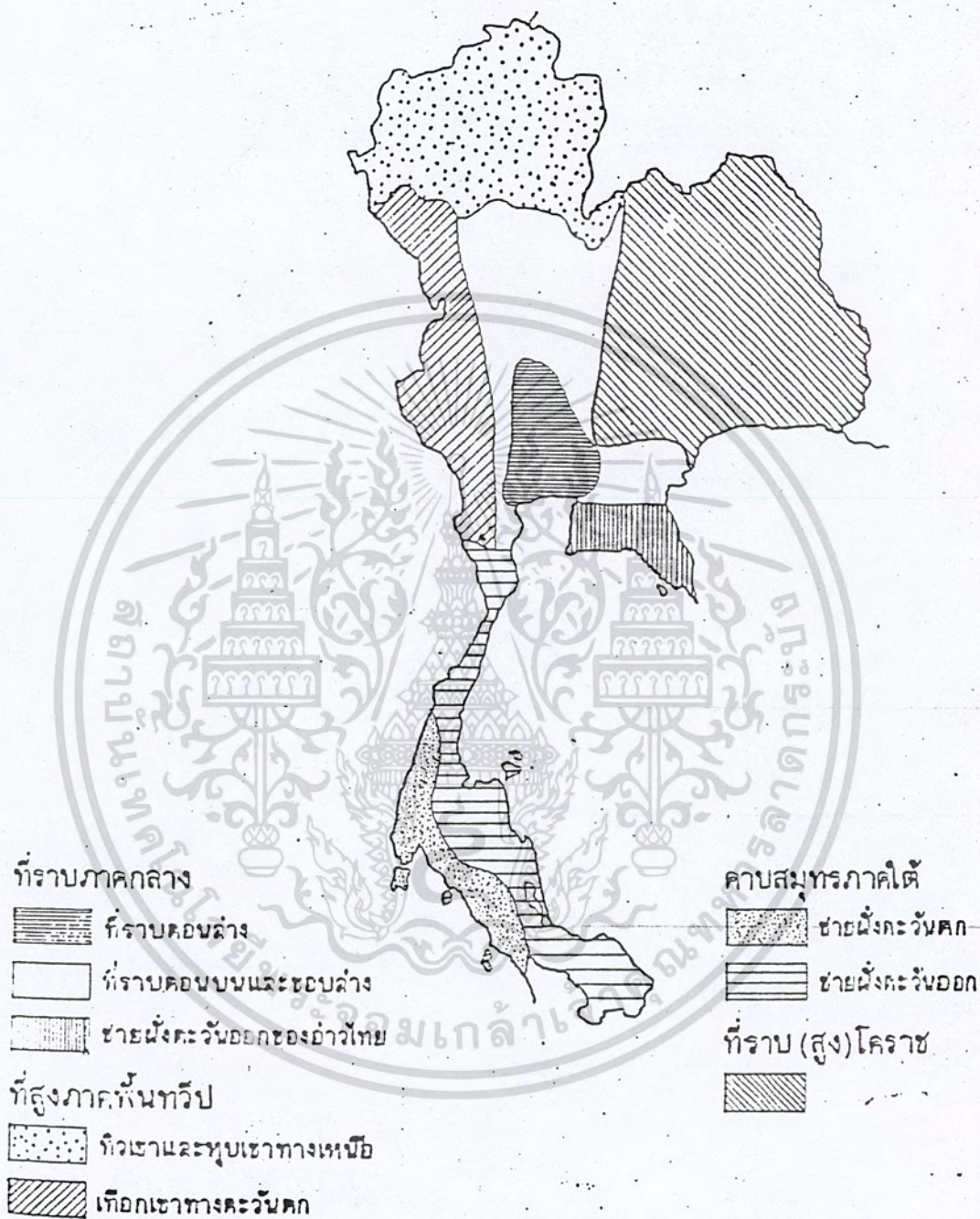
เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศของประเทศไทย จำแนกได้ 2 ลักษณะ คือ ส่วนที่ติดทะเล และส่วนที่ไม่ติดทะเล การคมนาคมทางน้ำจึงแยกได้ 2 ลักษณะอีกเช่นกัน ซึ่งได้แก่ การคมนาคมโดยใช้แม่น้ำลำคลองในส่วนที่ไม่ติดทะเล โดยมีแม่น้ำที่สำคัญหลายสายไหลมาบรรจบกันบริเวณภาคกลางของประเทศ จึงส่งผลให้ภาคกลางเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางน้ำ ซึ่งปัจจุบันนี้ก็ยังมีการใช้กันอยู่แม้ว่าบทบาทจะลดน้อยลงไป

3. การคมนาคมทางอากาศ

จากสภาพที่ตั้งประเทศไทย เป็นศูนย์กลางการบินในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงทำให้มีการส่งเสริมและพัฒนาการคมนาคมทางอากาศเพิ่มมากขึ้น เช่น การจัดสร้างขาสนามบินต่างๆ ให้เป็นสนามบินนานาชาติ

ภาคกลาง	ดอนเมือง (กรุงเทพฯ)
ภาคเหนือ	เชียงใหม่
ภาคใต้	สงขลา ภูเก็ต
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	อุบลราชธานี
ภาคตะวันออก	อู่ตะเภา (ชลบุรี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงการใช้ที่ดินของประเทศไทย

รูปที่ 2.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 การศึกษาสภาพด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม ภายใต้อาณาเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2.1 การศึกษาสภาพทางด้านนโยบายระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การพัฒนาประเทศในช่วงที่ผ่านมายังคงมีปัญหาการกระจายความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาคระดับการพัฒนาและรายได้ระหว่างภาครวมทั้งระหว่างเมือง และชนบท มีความแตกต่างกันมากขึ้น ทำให้การขยายตัวของชุมชนเมืองขาดความสมดุล การพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 4 และ 5 จึงได้กำหนดแนวทางพัฒนาเมืองและพื้นที่เฉพาะไว้ เพื่อเป็นการกระจายความเจริญออกไปสู่ส่วนภูมิภาค และช่วยชลอการขยายตัวของชุมชนกรุงเทพมหานครแม้จะมียุทธศาสตร์และแนวทางพัฒนาดังกล่าวแต่ภูมิภาคโดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังขาดกิจกรรมที่เป็นตัวขยายฐานเศรษฐกิจของเมือง และสิ่งจูงใจอื่น ๆ ที่ยังเป็นปัญหาสำคัญในการพัฒนาเมือง ดังนั้น การดำเนินการต่าง ๆ จึงไม่ค่อยบรรลุผลได้ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 และจำเป็นต้องดำเนินการต่อเนื่องในแผนฯ ฉบับที่ 6

ในแผนพัฒนาฉบับที่ 6 ได้กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญในส่วนภูมิภาคให้เป็นฐานเศรษฐกิจและสังคมที่รองรับการกระจายกิจกรรม แรงงาน ประชากรเมือง และการบริหารราชการในอนาคต ตามแผนพัฒนาฯ 6 ได้กำหนดเมืองศูนย์กลางความเจริญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไว้ 7 แห่ง ได้แก่ นครราชสีมา, ขอนแก่น, อุดรธานี, ซึ่งเป็นเมืองหลักที่ต้องพัฒนาต่อเนื่องและเมืองศูนย์กลางความเจริญอื่น ๆ ได้แก่ อุบลราชธานี, ร้อยเอ็ด, สุรินทร์, สกลนคร จากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ได้กำหนดให้จังหวัดนครราชสีมาเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญหลักของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เพื่อกระจายความเจริญไปสู่จังหวัดต่าง ๆ

2.2.1.1 นโยบายพัฒนาเมืองและระบบชุมชน

แผนพัฒนาฉบับที่ 6 ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเมืองและพื้นที่เฉพาะเพื่อเป็นการกระจายความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาค และมีเป้าหมายพัฒนาเมืองศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาคเพื่อให้เป็นฐานเศรษฐกิจและสังคมที่รองรับการกระจายกิจกรรม แรงงาน และประชาชนในอนาคต แนวทางการพัฒนาภาคประกอบด้วย การจัดการระบบบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม, การส่งเสริมการลงทุนด้านอุตสาหกรรม และกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการปรับปรุงการเงิน, การคลัง ปรับปรุงการแบ่งความรับผิดชอบระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้มีประสิทธิภาพ และคล่องตัวยิ่งขึ้น เมืองศูนย์กลางความเจริญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย

1. เมืองหลักที่ต้องพัฒนาต่อเนื่อง ได้แก่ นครราชสีมา, ขอนแก่น, อุดรธานี
 2. เมืองศูนย์กลางความเจริญอื่น ๆ ได้แก่ อุบลราชธานี, ร้อยเอ็ด, สุรินทร์, สกลนคร
- การพัฒนาระบบชุมชนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อให้รองรับการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค

เอกสารแนบและให้การพัฒนานี้ที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 นี้ในนโยบายด้านความเจริญไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉียงเหนือ จึงเสนอแนะแนวทางพัฒนาชุมชนศูนย์กลางลำดับต่างๆ ตามความเหมาะสมและศักยภาพการพัฒนา โดยพัฒนาชุมชนศูนย์กลางความเจริญของภาคให้เป็นหลักในการกระจายความเจริญ และเน้นพัฒนาชุมชนศูนย์กลางรองในระดับจังหวัดและอำเภอให้เป็นหลักในการกระจายความเจริญ และเน้นพัฒนาชุมชนศูนย์กลางรองในระดับจังหวัดและอำเภอให้มีขีดความสามารถในการให้บริการสูงขึ้นเพื่อให้เป็นศูนย์กลางการบริการแก่เมืองและชนบทโดยรอบ

2.2.1.2 แนวทางการพัฒนา

การพัฒนาชุมชนตามบทบาทและหน้าที่ต่าง ๆ มีข้อเสนอแนะมาตรการในการพัฒนาต่าง ๆ คือ

1. การพัฒนาทางเศรษฐกิจ ได้แก่

- 1.1 พัฒนาให้มีเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมในเมืองศูนย์กลางความเจริญของภาคในศูนย์กลางระดับจังหวัด
- 1.2 พัฒนากิจกรรมด้านการบริการทางการเงิน การธนาคาร ตลอดจนประกันภัย รวมทั้งกิจกรรมด้านการประกันภัย รวมทั้งกิจกรรมด้านพาณิชย์กรรม และการบริการอื่น ๆ ในชุมชนศูนย์กลาง ระดับต่าง ๆ
- 1.3 กำหนดมาตรการด้านภาษี ที่อำนวยความสะดวกการลงทุนในภาค
- 1.4 สนับสนุนให้มีตลาดกลางเกษตรระดับภาค และตลาดกลางสินค้าอุปโภค
- 1.5 ส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจในชุมชนที่ตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานของประชาชน
- 1.6 พัฒนาอุตสาหกรรมในครัวเรือนและหัตถกรรมในท้องถิ่น

2. การพัฒนาบริการทางสังคม

เป็นการตอบสนองต่อความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและทรนัยกรรมมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ

ได้แก่

- 2.1 ขยายและปรับปรุงการให้บริการสาธารณสุขของโรงพยาบาลในชุมชนศูนย์กลางหลักให้มีประสิทธิภาพ และเพียงพอต่อความจำเป็นของประชากรในพื้นที่บริการ
- 2.2 จัดบริการสาธารณสุขพื้นฐานในชุมชนศูนย์กลางชนบท
- 2.3 ขยายศึกษาระดับสูง และการศึกษาด้านวิชาชีพในศูนย์กลางระดับภาคและจังหวัด
- 2.4 จัดให้มีสถาบันพัฒนาแรงงานหรือศูนย์ฝึกอบรมอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน
- 2.5 จัดการศึกษาระดับมัธยม ทั้งวิชาชีพและวิชาสามัญในชุมชนศูนย์กลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 2.6 ส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน ตลอดจนการศึกษานานาชาติ การศึกษาอเนกวิชา ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และการศึกษาอบรมอาชีพต่าง ๆ

- 2.7 พัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้มีความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ
3. การพัฒนาด้านสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐาน
 - 3.1 ขยายและปรับปรุงกิจการไฟฟ้า ประปา โทรทัศน์ ให้ทั่วถึงเพียงพอ เพื่อสนับสนุนการลงทุนและการพัฒนาทางเศรษฐกิจในชุมชนศูนย์กลางระดับความเจริญต่าง ๆ
 - 3.2 จัดให้มีสถานีการขนส่งสินค้า และผู้โดยสารให้เป็นระเบียบในชุมชนศูนย์กลางความเจริญของภาค และพัฒนาระบบขนส่ง และปัจจัยพื้นฐานที่อำนวยความสะดวกในชุมชนศูนย์กลางระดับจังหวัดต่าง ๆ
 - 3.3 พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ในชุมชนระดับต่าง ๆ ให้เพียงพอ
 - 3.4 ปรับปรุงและพัฒนาระบบเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างชุมชนระดับต่าง ๆ และชนบทให้สะดวกต่อการเดินทางติดต่อและการขนส่งวัตถุดิบและผลผลิต
4. การพัฒนาด้านการผังเมือง และสิ่งแวดล้อม
 - 4.1 วางผังระดับต่างๆ ได้แก่ ผังโครงสร้างจังหวัด ผังเมืองรวมในเขตเทศบาล และผังแนวพัฒนาชุมชนระดับสาขาภิบาล เพื่อกำหนดแบบแผนการพัฒนาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกัน และเพื่อให้การใช้ที่ดินในชุมชนเป็นระเบียบแบบแผน
 - 4.2 ควบคุมการขยายตัวของเมืองให้เป็นระเบียบและเป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม
 - 4.3 ควบคุมการกำจัดมลภาวะของอุตสาหกรรมต่าง ๆ มิให้ทำความเดือดร้อนรบกวนต่อประชากร

2.2.2 การศึกษาสภาพทางด้านเศรษฐกิจระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2.2.1 ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจ

จากสถิติของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติใน พ.ศ. 2530 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ (GRP) ภาคราคาตลาด รวมทั้งสิ้นประมาณ 155,367.121 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งประเทศเป็นภาคที่มีรายได้รองจากกรุงเทพฯ ถ้าพิจารณาจากรายได้เฉลี่ยต่อหัวของภาค มีรายได้ต่ำสุดคนละ 8,343 บาท ซึ่งเป็นรายได้เฉลี่ยที่ต่ำสุดของประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่	ผลิตภัณฑ์รวม		
	(1,000 บาท)	ร้อยละ	รายได้เฉลี่ย
ทั่วราชอาณาจักร	1,234,030,090	100	23,021
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	155,367,121	11	8,343
ภาคเหนือ	138,282,973	10	19,183
ภาคใต้	122,470,985	8.5	17,506
ภาคกลาง	49,516,006	3.5	18,742
ภาคตะวันตก	62,731,055	4	419,795
ภาคตะวันออก	100,497,282	7	31,094
กรุงเทพและปริมณฑล	605,164,668	56	71,586

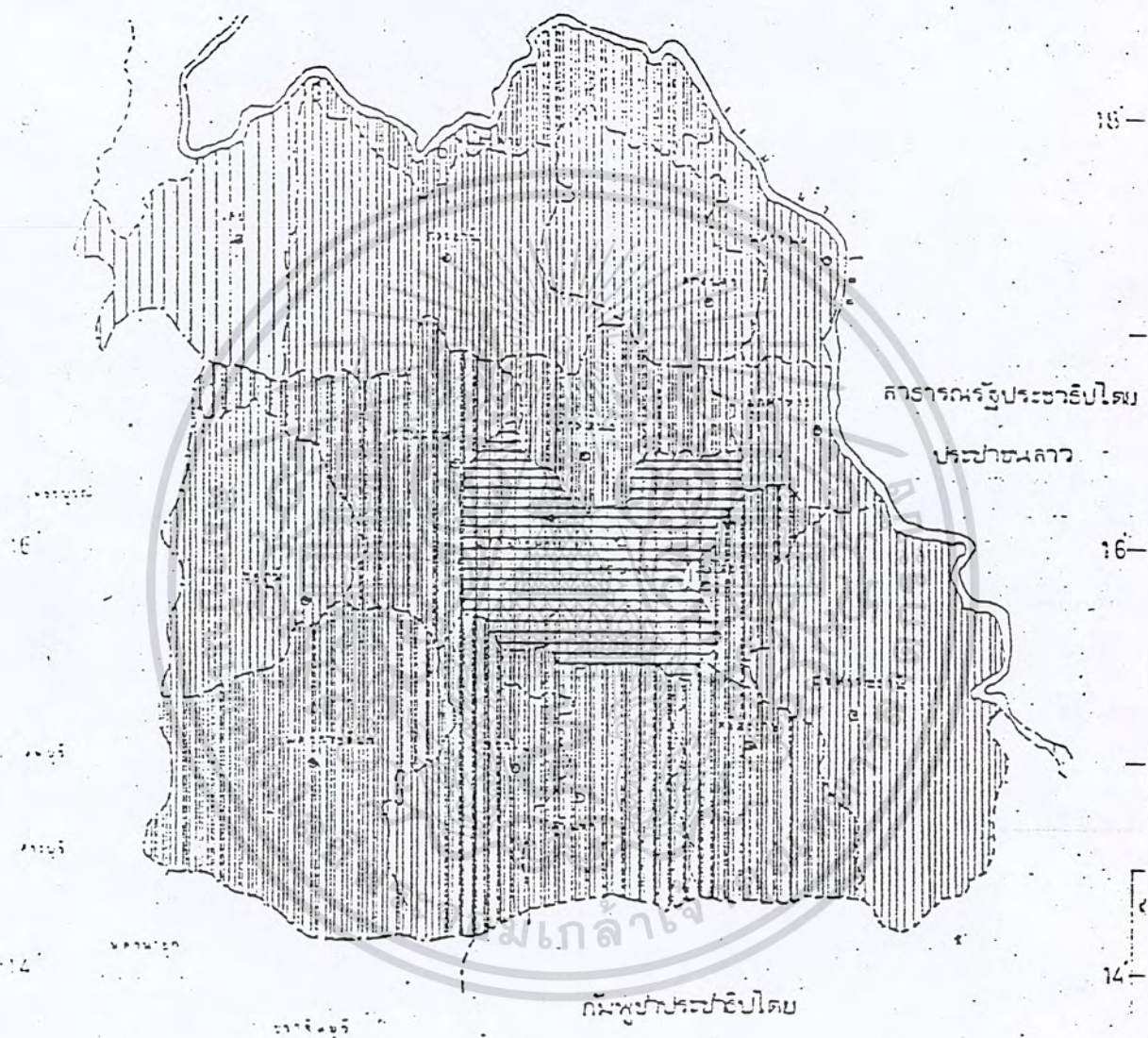
ตารางที่ 2.5 แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมและรายได้เฉลี่ยต่อคน พ.ศ. 2530

ที่มา : กองบัญชีประชาชาติ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี

2.2.2.2 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายได้ส่วนใหญ่จากสาขาการเกษตรกรรม โดยมีการกลไกกรรมเป็น
หลักรองลงมาเป็นการปลุกสัตว์ การป่าไม้ และการประมงอีกเล็กน้อย รวมมูลค่าทั้งสิ้น 38,559.951
ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 27.34 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค รองลงมาได้แก่ สาขาการค้าส่ง การค้าปลีก
และการบริการ คิดเป็นร้อยละ 7.11 และ 3.07 ของมูลค่า รวมผลิตภัณฑ์ภาค เมื่อศึกษาเปรียบ
เทียบกับปี 2523 จะเห็นว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.26 เมื่อพิจารณารายสาขาพบว่า
สาขาการเกษตรกรรมมีอัตราการเปลี่ยนแปลงสูงที่สุดถึงร้อยละ 7.11 และ 3.07 ตามลำดับ ส่วนสา
ขาที่มีการเปลี่ยนแปลงโรทางที่ลดลงได้แก่ สาขาเกษตรกรรม ซึ่งมีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลงมากที่สุด
คือ ร้อยละ 27.34

เมื่อพิจารณาผลิตภัณฑ์รายจังหวัด จะพบว่า จังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดที่ทำรายได้ให้ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15 รองลงมาได้แก่ จังหวัดขอนแก่น, อุบลราชธานีและ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงความหนาแน่นประชากรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รูปที่ 2.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุดรธานี คิดเป็นร้อยละ 11.7, 9.9 ตามลำดับ ส่วนจังหวัดมุกดาหารเป็นจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์รายได้ต่ำที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.3 ของผลิตภัณฑ์ภาค

ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อคนรายจังหวัดของภาคปรากฏว่ามีเพียง 5 จังหวัด ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนของจังหวัดสูงกว่ารายได้เฉลี่ยต่อคนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือจังหวัดนครราชสีมา, ขอนแก่น, เลย, หนองคาย, ชัยภูมิ, เป็น 10,529 บาท, 10,857 บาท, 9,788 บาท, 8,414 บาท ในขณะที่รายได้เฉลี่ยต่อคนเป็น 8,343 บาท

2.2.3 การศึกษาสภาพทางด้านสังคมระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2.3.1 ลักษณะประชากร

จากสถิติของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ในปี พ.ศ. 2530 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประชากรรวมทั้งสิ้น 18,884,192 คิดเป็นร้อยละ 35.05 ของประชากรทั้งประเทศ เป็นชาย 9,480,002 คน และหญิง 9,404,190 คน จำนวนผู้ขายคิดเป็นร้อยละ 50.20 ของประชากรทั้งหมด จังหวัดที่มีประชากรมากที่สุดคือ จังหวัดนครราชสีมา (ตารางที่ 2.11) รองลงมาได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี อุดรธานี ขอนแก่น บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สุรินทร์ และร้อยเอ็ด ตามลำดับ ลักษณะการตั้งถิ่นฐานของประชากรจะรวมตัวหนาแน่นในลุ่มแม่น้ำชี บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและรอยต่อระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับตอนล่าง ความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยประมาณ 111.84 คนต่อตารางกิโลเมตร การเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือในช่วง 5 ปีที่ผ่านมามีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นประมาณ 16.27 คน ต่อจำนวนประชากร 1,000 คน

(ตารางที่ 2.6) แสดงจำนวนราษฎรเป็นรายภาค พ.ศ. 2527-2530

ภาค	พ.ศ. 2527	พ.ศ. 2528	พ.ศ. 2529	พ.ศ. 2530
กลาง	19,026,217	17,228,162	16,975,765	17,342,940
เหนือ	8,969,098	9,065,358	10,833,455	10,929,603
ตะวันออกเฉียงเหนือ	16,287,914	18,060,945	18,552,107	18,884,192
ใต้	6,299,876	6,441,186	6,607,877	6,716,437
รวม	50,583,105	51,795,651	52,969,204	53,873,172

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีชุมชนเมืองที่มีความสำคัญของภาค โดยมีประชากรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป มีอยู่ 4 แห่ง คือ อุดรธานี, ขอนแก่น, นครราชสีมา, และอุบลราชธานี ชุมชนแต่ละแห่งเปรียบเสมือนศูนย์กลางความเจริญของแต่ละพื้นที่ของอนุภาคซึ่งมีทั้งหมด 4 อนุภาคในภาคนี้ ในจำนวนชุมชนเมืองทั้ง 4 แห่ง ชุมชนเมืองนครราชสีมา มีสัดส่วนของความเป็นเมืองสูงที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากพื้นที่ตั้งชุมชนเปรียบเสมือนทางเข้าสู่ภาคนี้ ทั้งเป็นจุดเชื่อมต่อของเส้นทางคมนาคมระหว่างกรุงเทพมหานครกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2.3.2 ลักษณะทางสังคม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2580 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 17 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดวาติกัน, ขอนแก่น, ชัยภูมิ, นครพนม, นครราชสีมา, บุรีรัมย์, มหาสารคาม, ร้อยเอ็ด, เลย, ศรีสะเกษ, สกลนคร, สุรินทร์, หนองคาย, อุดรธานี, อุบลราชธานี, ยโสธร, มุกดาหาร และแบ่งการปกครองออกเป็น 2 ส่วน คือ การปกครองส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย 17 จังหวัด 206 อำเภอ 38 กิ่งอำเภอ 2,292 ตำบล และ 25,097 หมู่บ้าน และการปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งการปกครองออกเป็น เทศบาลเมือง 17 แห่ง เทศบาลตำบล 9 แห่ง และสภาภิบาล 236 แห่ง

2.2.4 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านกายภาพระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2.4.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

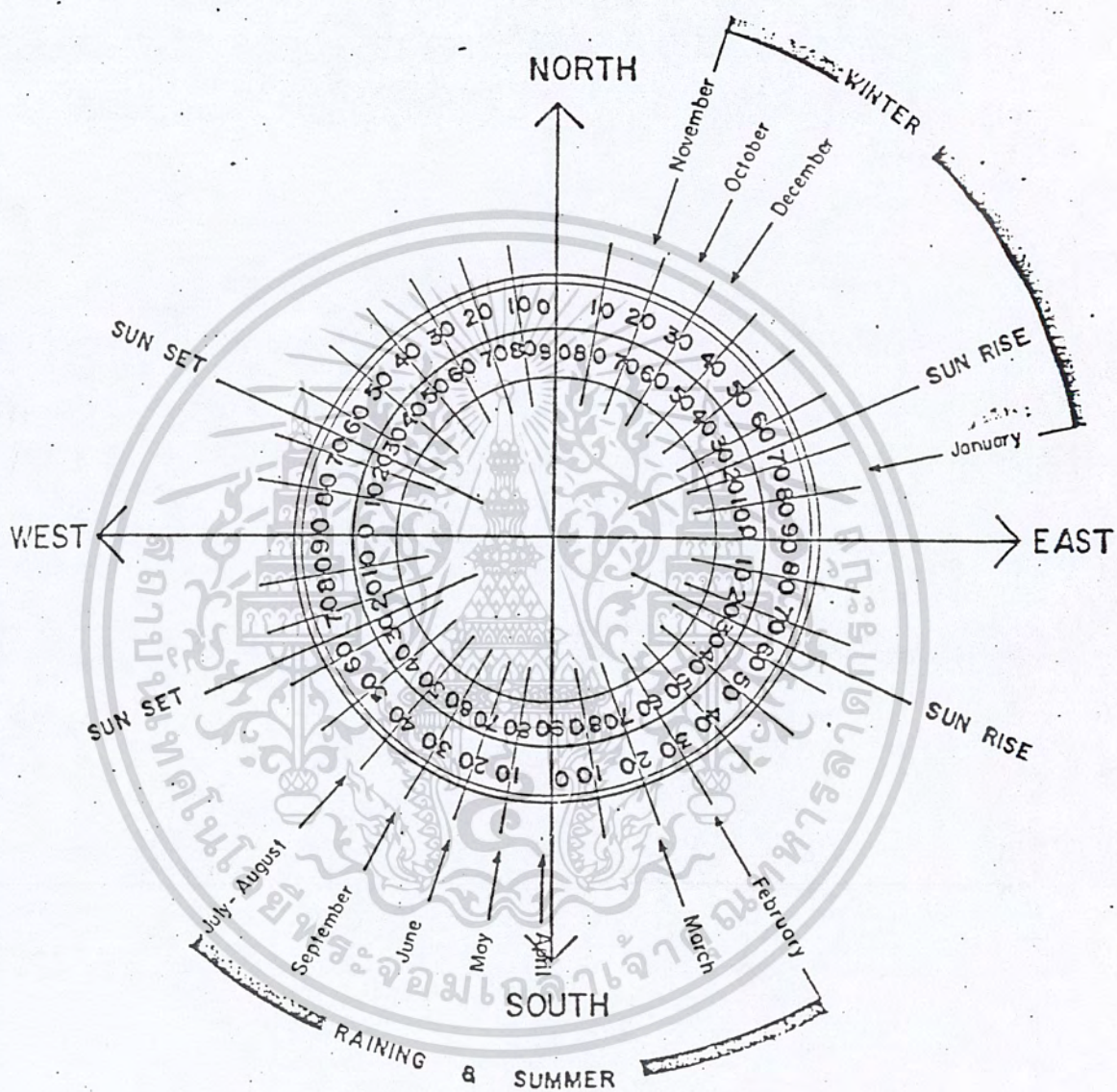
ขนาดและที่ตั้ง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 168,854.85 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 32.91 ของพื้นที่รวมทั้งประเทศ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศใต้	ติดต่อกับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย จังหวัดปราจีนบุรี และนครนายก
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสระบุรี ลพบุรี เพชรบูรณ์ และพิษณุโลก

2.2.4.2 ลักษณะภูมิประเทศ

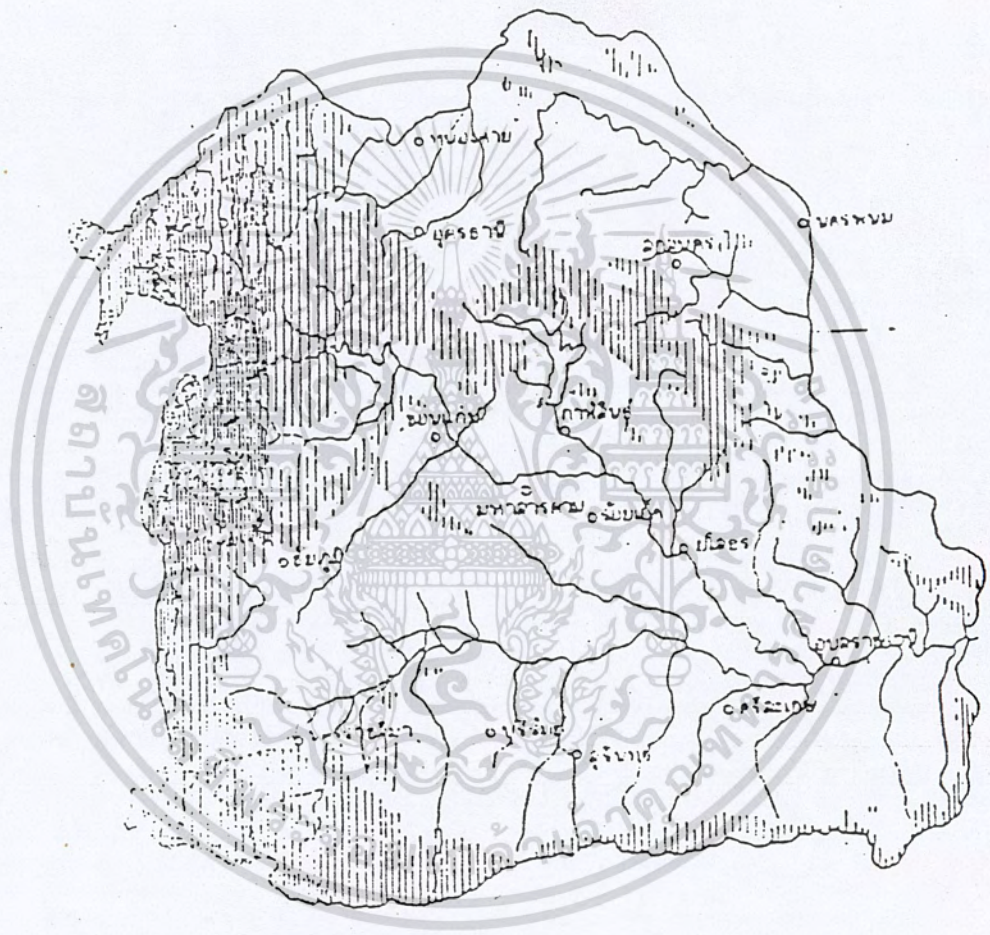
ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะเป็นที่ราบสูง เกิดจากการยกตัวของแผ่นดินด้านตะวันตก และด้านใต้ แยกตัวออกไปจากที่ราบภาคกลาง โดยมีภูเขายกตัวขึ้นตามขอบที่ราบสูงได้แก่ เทือกเขาเพชรบูรณ์ และดงพญาเย็น ซึ่งเป็นเส้นกั้นแยกภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกจากภาคเหนือ ทอดตัวเป็นแนวยาวด้านตะวันตก เทือกเขาสันกำแพงและพนมดงรัก ซึ่งกั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทย เอกสกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและกัมพูชาประชาธิปไตย ทอดตัวเป็นแนวยาวด้านใต้ นอกไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสงที่สว่างแกลสมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รูปที่ 2.10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รูปที่ 2.11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากนี้บริเวณพื้นที่ค่อนข้างไปทางตอนบนของภาคยังมีเทือกเขาภูพานเรียงรายไปตามแนวตะวันตกเฉียงเหนือ ตัดวนออกเฉียงใต้ จากจังหวัดเลยจนถึงจังหวัดนครพนม มีแม่น้ำโขงซึ่งเป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไหลผ่านทางด้านเหนือของภาค พื้นที่สองในสามของภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในเขตลุ่มแม่น้ำมูลและแม่น้ำชีและมีลักษณะเอียงลาดสู่แม่น้ำโขง ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินเค็มและดินทรายมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

2.2.4.3 สภาพภูมิอากาศ

จากลักษณะภูมิประเทศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีเทือกเขาสูงทางสองด้านใต้และตะวันตกนี้ จึงปิดกั้นกระแสอากาศที่มีไอน้ำและความชื้นจากทะเล ทำให้ภาคนี้มีฝนตกน้อยและไม่สม่ำเสมอ ภาคนี้ในฤดูหนาวอากาศจะหนาวจัดเฉพาะได้รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนืออย่างเต็มที่ฤดูร้อนจะร้อนจัดเพราะพื้นที่ดินแห้งแล้งและห่างไกลทะเล อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปีระหว่าง 26-27 องศาเซลเซียส โดยทั่วไปแล้วภาคตะวันออกเฉียงเหนือสามารถแบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 บริเวณ คือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นเขตแดน ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงเอียงลาดจากเทือกเขาภูพานลงสู่แม่น้ำโขง โดยเฉลี่ยแล้วในปีหนึ่ง ๆ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีฝนตกประมาณ 126 วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ 1,575.5 มิลลิเมตร อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 26.2 องศาเซลเซียส และมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยร้อยละ 73.7

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำชีไหลผ่าน โดยเฉลี่ยแล้วในปีหนึ่ง ๆ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มีฝนตกประมาณ 97 วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ 1,287.6 มิลลิเมตร อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 26.8 องศาเซลเซียส และมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยร้อยละ 70.4

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างติดกับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีเทือกเขาพนมดงรักเป็นเส้นกั้นเขตแดนลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูงและเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารสายต่าง ๆ ที่ไหลลงสู่แม่น้ำมูล โดยเฉลี่ยแล้วในปีหนึ่ง ๆ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างมีฝนตกประมาณ 93 วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ 1,288.8 มิลลิเมตร อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 26.9 องศาเซลเซียส และมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยร้อยละ 71.9

2.2.4.4 การคมนาคมและการขนส่ง

การขนส่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นระบบการขนส่งที่ประสมประสานระหว่างทางรถยนต์ ทางรถไฟ และทางอากาศ ทางรถยนต์นับเป็นวิธีการขนส่งที่ได้รับความนิยมมากที่สุด เนื่องจาก มีโครงข่ายยาวมากกว่า 5 หมื่นกิโลเมตร แพร่กระจายครอบคลุมทั่วถึงในทุกพื้นที่ เส้นทางที่สำคัญได้แก่

เอกสารอ้างอิง: หนังสือพิมพ์บางกอกธุรกิจ, 15 กรกฎาคม 2551, หน้า 10
 1. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 2. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 3. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 4. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 5. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 6. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 7. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 8. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 9. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 10. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 11. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 12. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 13. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 14. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 15. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 16. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 17. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 18. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 19. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 20. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 21. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 22. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 23. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 24. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 25. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 26. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 27. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 28. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 29. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 30. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 31. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 32. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 33. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 34. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 35. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 36. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 37. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 38. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 39. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 40. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 41. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 42. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 43. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 44. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 45. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 46. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 47. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 48. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 49. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 50. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 51. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 52. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 53. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 54. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 55. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 56. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 57. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 58. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 59. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 60. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 61. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 62. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 63. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 64. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 65. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 66. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 67. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 68. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 69. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 70. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 71. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 72. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 73. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 74. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 75. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 76. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 77. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 78. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 79. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 80. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 81. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 82. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 83. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 84. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 85. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 86. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 87. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 88. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 89. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 90. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 91. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 92. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 93. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 94. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 95. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 96. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 97. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 98. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 99. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10
 100. กรมการขนส่งทางบก, 2551, หน้า 10

แสดงสภาพภูมิประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เริ่มต้นจากจังหวัดสระบุรีผ่านจังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี และหนองคาย รวมระยะทาง 542 กิโลเมตร ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 12 เชื่อมระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับภาคเหนือ เส้นทางเริ่มต้นจากจังหวัดขอนแก่นถึงจังหวัดเพชรบูรณ์ รวมระยะทาง 323 กิโลเมตร ทางหลวงหมายเลข 22 เป็นเส้นทางสายประธานตอนบนของภาคเชื่อมระหว่างจังหวัดอุดรธานี สกลนคร แลงนครพนม รวมระยะทาง 230 กิโลเมตร ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 23 เป็นเส้นทางหลวงสายประธานเชื่อมระหว่างตอนกลางและตะวันออกเฉียงเหนือของภาค เส้นทางเริ่มจากจังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร ถึงอุบลราชธานี รวมระยะทาง 280 กิโลเมตร และทางหลวงหมายเลข 24 เป็นเส้นทางสายประธานตอนล่างของภาค เชื่อมระหว่างจังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี รวมระยะทาง 385 กิโลเมตร

ทางรถไฟสายภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความยาวทั้งสิ้น 1,119 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 27 ของทางรถไฟรวมทั้งประเทศแยกออกจากทางรถไฟสายเหนือที่ชุมทางบ้านภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผ่านจังหวัดสระบุรีเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดนครราชสีมา แล้วแยกออกเป็น 2 สายที่ชุมทางถนนจิระผ่านจังหวัดขอนแก่น อุดรธานี ไปสิ้นสุดที่จังหวัดหนองคายสายหนึ่ง และอีกสายหนึ่งผ่านจังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ไปสิ้นสุดที่จังหวัดหนองคายสายหนึ่ง และอีกสายหนึ่งผ่านจังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ไปสิ้นสุดที่จังหวัดอุบลราชธานีอีกสายหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีทางแยกที่ชุมทางบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ผ่านจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา ไปบรรจบกับชุมทางแก่งคอย ที่จังหวัดสระบุรี รวมจังหวัดในภาคนี้ที่มีทางรถไฟผ่าน 9 จังหวัด ส่วนการคมนาคมทางอากาศปัจจุบันภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสนามบินพาณิชย์ 6 แห่ง จังหวัดที่มีเส้นทางบินติดต่อโดยตรงกับกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น อุดรธานี และอุบลราชธานี ส่วนจังหวัดเลย ต้องไปเปลี่ยนเครื่องบินที่จังหวัดนิคมโลก และจังหวัดสกลนคร ต้องไปเปลี่ยนเครื่องบินที่จังหวัดอุดรธานี เส้นทางบินส่วนใหญ่เป็นการบินติดต่อระหว่างจังหวัดภายในภาคกับกรุงเทพมหานคร

การโทรคมนาคม ในปีงบประมาณ 2529 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีชุมสายทั้งหมด 45 ชุมสาย มีจำนวนเลขหมายทั้งสิ้น 69,509 เลขหมาย จังหวัดที่มีหมายเลขมากที่สุดคือ ขอนแก่น รองลงมาได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา อุบลราชธานี และจังหวัดอุดรธานี ตามลำดับ และในปีงบประมาณ 2530 มีที่ทำกาโทรไปรษณีย์โทรเลขรวมทั้งสิ้น 282 แห่ง และมีจำนวนไปรษณีย์ภัณฑ์ทั้งสิ้น 50,056,299 ชิ้น

2.2.4.5 การสาธารณูปโภค

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแหล่งพลังงานอยู่ 2 ชนิดคือ พลังงานไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ โรงงานไฟฟ้าส่วนใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นโรงไฟฟ้าพลังน้ำ ซึ่งผลิตได้จาก 5 เขื่อนสำคัญ ได้แก่ โรงไฟฟ้าจากเขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น เขื่อนสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี เขื่อนน้ำพุง จังหวัด

แม้ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สกลนคร เขื่อนจุฬาภรณ์ และเขื่อนห้วยกุ่ม จังหวัดชัยภูมิ นอกจากโรงไฟฟ้าพลังน้ำแล้ว ยังมีโรงไฟฟ้า
กังหันก๊าซอีก 2 โรง คือ โรงไฟฟ้าที่จังหวัดนครราชสีมา และอุดรธานี ในปีงบประมาณ 2529 ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือมีการไฟฟ้า 435 แห่ง มีการใช้กระแสไฟฟ้าทั้งสิ้น 1,578,973,000 กิโลวัตต์ -
ชั่วโมง แบ่งเป็นการใช้ไฟฟ้าประเภทธุรกิจและอุตสาหกรรมร้อยละ 45.04 ที่อยู่อาศัยร้อยละ 47.38
และอื่น ๆ ร้อยละ 7.58 และในปีงบประมาณ 2528 มีการประปา 87 แห่ง มีกำลังผลิตรวม
96,215,210 ลูกบาศก์เมตรต่อปี สามารถผลิตน้ำได้รวม 65,470,017 ลูกบาศก์เมตรต่อปี

2.2.4.6 สถานที่ท่องเที่ยว

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นศูนย์รวมแห่งศิลปวัฒนธรรมเก่าแก่ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์
ต่อมาจนถึงสมัยขอมเรื่องอำนาจ ดังจะเห็นได้จากโบราณสถานที่มีอยู่ทั่วไปตามจังหวัดต่าง ๆ ในภาคนี้
นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและ
งานเทศกาลต่าง ๆ ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตนที่น่าสนใจอีกมาก

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สำคัญได้แก่ พระธาตุพนม ใน
จังหวัดนครพนม มีลักษณะเป็นเจดีย์ขนาดใหญ่ สร้างด้วยฝีมืออันงดงามที่มีอายุเก่าแก่กว่า 1,500 ปี นับ
เป็นพระธาตุคู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ปราสาทหินเขาพนมรุ้ง ในจังหวัดบุรีรัมย์ เป็น
ปูชนียสถานที่สร้างขึ้นตามแบบศิลปะขอม ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากขอม และเชื่อว่ามีอายุใกล้เคียงกับนครวัด
ในประเทศกัมพูชา อุบลารีย์ท้าวสุรนารี และปราสาทหินพิมาย ในจังหวัดนครราชสีมา พระธาตุขอนแก่น
และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดขอนแก่น พิพิธภัณฑ์แห่งนี้เป็นที่รวบรวมเครื่องปั้นดินเผาเป็นจำนวนมากที่
ได้มีการขุดพบจากบ้านเชียง พระพุทธรูปมิ่งเมืองและพระพุทธรูปยืนมิ่งคล ในจังหวัดมหาสารคาม
พระธาตุศรีสองรัก ในจังหวัดเลย ปราสาทสระกำแพงใหญ่ และปราสาทหินสระกำแพงน้อยในจังหวัด
ศรีสะเกษ พระธาตุเชิงชุม ซึ่งเป็นพระธาตุที่มีลักษณะการก่อสร้างในแบบเดียวกับพระธาตุพนม และพระ
ธาตุนาเวง ในจังหวัดสกลนคร ปราสาทหินศรีขรภูมิและปราสาทหินบ้านพลวงในจังหวัดสุรินทร์ พระธาตุ
บังพวน ซึ่งเป็นเจดีย์เก่าแก่รุ่นเดียวกับพระปฐมเจดีย์ ในหนองคาย พระธาตุบาทบัวบก และบ้านเชียง
ซึ่งเป็นแหล่งที่ได้รับการขุดพบโครงกระดูกมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ รวมทั้งภาชนะเครื่องใช้ต่าง ๆ
เป็นจำนวนมากในจังหวัดอุดรธานี พระมิ่งมงคลมิ่งเมือง และแหล่งภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์บนผนังหินที่
ผาแต้ม และผาหมอน ในจังหวัดอุบลราชธานี

แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่จะอยู่ทางตอนบนของ
ภาคที่น่าสนใจได้แก่ อุทยานแห่งชาติภูกระดึง อุทยานแห่งชาติภูเรือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง วนอุทยาน
ถ้ำผาหลวง ผาแดงผาขาว น้ำตกธารสวรรค์ และน้ำตกคิ่ง ในจังหวัดเลย เขื่อนลำปาวและอุทยานสวน
สัตว์เปิดในจังหวัดกาฬสินธุ์ เขื่อนอุบลรัตน์ ซึ่งเป็นเขื่อนอเนกประสงค์ที่ใหญ่ที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เอกสารนี้เป็นเอกสารทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉียงเหนือ และเป็นที่ผลิตไฟฟ้าส่งไปยังจังหวัดต่างๆ ในภาค และหนองหวายและบึงแก่นนคร ในจังหวัดขอนแก่น เขื่อนจุฬาภรณ์ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว และวนอุทยานแห่งชาติตาดโตน ในจังหวัดชัยภูมิ เขื่อนริมน้ำโขง และน้ำตกนาโพธิ์ ในจังหวัดนครพนม

2.2.4.7 การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ทั้งหมด 105,533,963 ไร่ ในปี 2528 ในปี(ตารางที่ 2.12) เป็นที่ใช้พื้นที่เพื่อการเกษตรกรรม 52.46 ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นพื้นที่สำหรับอยู่อาศัยเพียง 1,130,318 หรือคิดเป็นร้อยละ 1.70 ของพื้นที่ทั้งหมด และที่เหลือเป็นการใช้ที่ดินประเภทอื่นๆ และเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้ที่ดินในปี 2527 จะพบว่า มีการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม เพิ่มจากเดิมร้อยละ 51.24 เป็น 52.46 ในปี 2528 ลดลงเพิ่มร้อยละ 1.42 พื้นที่สำหรับการอยู่อาศัย เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 0.07 ในปี 2528 และเนื้อที่ป่าทั้งหมดลดลงร้อยละ 0.32

ตารางที่ 2.7 การใช้ประโยชน์ที่ดินของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ 2527-2528
TABLE 2.7 LAND UTILIZATION OF NORTHEASTERN REGION : 1984-1985

รายการ	2527(1987)		2528(1985)		ITEM
	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ	
เนื้อที่ทั้งหมด	105,533,963	100.00	105,533,963	100.00	TOTLE LAND
เนื้อที่ป่า.....	15,476,146	14.67	15,140,000	14.35	WOOD LADN
เนื้อที่ถือครองเพื่อการเกษตร	54,079,838	51.24	55,363,790	52.46	FARN HOLIND LAND
ลักษณะการถือครอง					LAND TENURE
ของตนเอง.....	49,443,476	46.85	49,236,198	46.66	OWNED AREA
เช่า.....	2,341,456	2.22	3,295,551	3.12	RENTED AREA
อื่นๆ.....	2,294,906	2.17	2,832,041	2.68	OTHERS
ลักษณะของการใช้ประโยชน์					LAND USE
ที่อยู่อาศัย.....	1,058,539	1.00	1,130,318	1.07	HOUSING AREA

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่ให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่นา.....	37,045,080	35.10	37,208,781	35.25	PADDY LAND
ที่ดินปลูกพืชไร่.....	11,793,834	11.18	12,509,778	11.85	UNDER FIELD CROPS
ที่ดินปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น	653,205	0.62	796,791	0.76	UNDER FRUIT TREE AND TREE CROPS
ที่ดินปลูกพืชผักและไม้ดอก	104,622	0.10	123,518	0.12	UNDER VEGETABLE AND FLOWERS
ที่รกร้างว่างเปล่า.....	2,209,902	2.09	2,303,749	2.18	IDELAND
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์.....	442,422	0.42	516,357	0.49	GRASSLAND
ที่อื่นๆ.....	722,234	0.73	774,498	0.73	OTHERS
เนื้อที่อื่นๆ	35,977,979	34.09	35,030,173	33.19	OTHERS

ที่มาของข้อมูลสถิติ : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

SOURCE : OFFICE OF AGRICULTURAL ECONOMICS, MINISTRY OF AGRICULTURE AND COOPERATIVES.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 การศึกษาอาคารตัวอย่าง

2.3.1 มานูครองเซ็นเตอร์

มานูครองเซ็นเตอร์ตั้งอยู่ที่แยกปทุมวัน บริเวณถนนพญาไท ติดกับ ถนนพระราม 1 มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 23 ไร่ ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มนักธุรกิจผู้ลงทุนได้ทำสัญญาเช่าที่ดินจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นเวลา 30 ปี ภายจะเป็นผู้บริหารโครงการในระหว่างสัญญาเช่า หลังจากนั้นอาคารจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มานูครองเซ็นเตอร์ โครงการธุรกิจมูลค่า 3,000 ล้านบาท เป็นโครงการซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะเป็นศูนย์กลางการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการของธุรกิจงานกรุงเทพมหานคร ลักษณะการออกแบบอาคาร เป็นอาคารสมัยใหม่มีการนำเอาหินอ่อนมาประดับทั้งภายนอกและภายในอาคาร เพื่อให้อาคารมีลักษณะเด่น เป็นสง่า

องค์ประกอบของอาคาร

ลักษณะของโครงการเป็นศูนย์กลางธุรกิจขนาดใหญ่นี้มีส่วนประกอบต่าง ๆ ครบครันคือ

1. โรงแรมหรูหาระดับเตอลุซ์ ขนาด 600 ห้อง มีความสูง 32 ชั้น
2. หอประชุมอเนกประสงค์ (CONVENTION HALL) รองรับคนบุกรุกแบบ ๖๕๐๐ คน
3. อาคารสำนักงาน
4. ห้างสรรพสินค้าชั้นหนึ่ง
5. ซูเปอร์มาเก็ตขายส่ง
6. ศูนย์อาหารนานาชาติ (INTERNATIONAL FOOD CENTER)
7. สวนพฤกษชาติและสวนสนุก เพื่อการพักผ่อน
8. ซอปปิงอาเขตสรรพสินค้าที่ใหญ่ที่สุด ประกอบด้วยร้านค้านับพันดูหา แบ่งเป็นประ

เภทต่าง ๆ คือ

- ศิลปวัตถุโบราณ
- อัญมณี เครื่องประดับ
- นาฬิกาและแว่นตา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้ง **แพทย์นิติและกึ่งชีพ** และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สถานประ เห่งความงาม
- เครื่องหนัง
- เครื่องหนังและ เครื่องตกแต่งบ้าน
- อุปกรณ์เครื่องไฟฟ้า
- เฟอร์นิเจอร์และ เครื่องตกแต่งบ้าน
- เครื่องกีฬาและของ เล่น เด็ก
- แกลอรี่ภาพเขียน
- อุปกรณ์ตกแต่งระดับชนค
- คลินิก เพื่อสุขภาพและ เวชภัณฑ์
- ศูนย์คอมพิวเตอร์

9. อุปกรณ์อำนวยความสะดวกและระบบรักษาความปลอดภัย มีรายละเอียด คือ

- ทาง เข้าออกหลายจุด มียามรักษาการณ์ตลอด 24 ชั่วโมง
- บันไดเลื่อน 50 ตัว ลิฟท์ 25 ตัว
- ทางขึ้นลงสำหรับรถยนต์กว้าง 8 เมตร รถเดินทาง เคียว และที่จอดรถกว่าหนึ่งพันคัน
- สะพานลอยเลื่อนข้ามถนนรับอากาศแห่งแรกใน เอเชีย ทางด้านติดต่อกับสยามสแควร์
- จัด เวลาเปิดของอา เซคสรรพลินค้า 10.00 - 22.00 น.
- ติดตั้งระบบรักษาความปลอดภัยด้วยโทรทัศน์วงจรปิด
- มีธนาคารพาณิชย์ เปิดบริการภายในอาคาร
- ติดตั้งระบบโทรศัพท์ที่ร้านค้าและมีโทรศัพท์สาธารณะให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป

การจัดองค์ประกอบต่าง วมภายในอาคาร

การออกแบบอาคารมีรายละเอียด ดังนี้

ชั้นที่ 1 ทางด้านถนนพระรามที่ 1 เป็นพื้นที่ของห้างสรรพสินค้าระดับดี ทางด้านถนนสวนหลวง เป็นโรงทางเข้าของโรงแรม บริเวณนี้เข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิใช่ให้ผู้ใดนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น

ชั้นที่ 2 บริเวณทางด้านถนนพระรามที่ 1 เป็นห้างสรรพสินค้าระดับดี ส่วนนี้เข้า

มาเป็นบริเวณอาเขตสรรพสินค้า ด้านหลังของอาคาร เป็นอาคารที่จอดรถ 238 คัน

ชั้นที่ 3 บริเวณทางข้ามถนนพระรามที่ 1 เป็นห้างสรรพสินค้าจตุจักร บริเวณถัดเข้ามาเป็นอาเขตสรรพสินค้า ด้านหลังของอาคาร เป็นอาคารที่จอดรถ 238 คัน

ชั้นที่ 4 บริเวณทางข้ามถนนพระรามที่ 1 เป็นห้างสรรพสินค้าจตุจักร บริเวณถัดเข้ามาเป็นสถานที่จัดแสดงสินค้าและซูเปอร์มาร์เก็ต ด้านหลังของอาคาร เป็นที่จอดรถ 238 คัน

ชั้นที่ 5 เป็นศูนย์รวมเฟอร์นิเจอร์ทั้งชั้น ด้านหลังของอาคาร เป็นที่จอดรถ 238 คัน

ชั้นที่ 6 จัดเป็นศูนย์อาหารนานาชาติ ด้านหลังของอาคาร เป็นที่จอดรถ 238 คัน

ชั้นที่ 7 เป็นหอประชุมเอนกประสงค์

ชั้นที่ 8 ทั้งชั้นจัดเป็นส่วนพิกษชาติและสวนสนุกสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ

ส่วนอาคารสูงทางข้ามถนนพระรามที่ 1 เป็นอาคารสำนักงาน พื้นที่ 15,000 ตร.ม. ทางข้ามถนนส่วนกลาง เป็นโรงแรมเคออลซ์ 600 ห้อง

การดำเนินงานโครงการ

โครงการมาบุญครอง ใช้เงินเคอร์เริ่มดำเนินการก่อสร้างในปี 2526 ส่วนอาเขตสรรพสินค้า สร้างเสร็จเมื่อปลายปี 2527 และเปิดดำเนินการแล้ว สำหรับส่วนอาคารสำนักงานแล้วเสร็จในปี 2528 และเปิดดำเนินการแล้ว ส่วนโรงแรมนี้จนถึงปัจจุบันยังไม่มีดำเนินการก่อสร้าง

โครงสร้างอาคาร

โครงสร้างหลักของอาคารเป็นโครงสร้างเหล็ก พันทับผิวด้วยวัสดุกันไฟ รายละเอียดของโครงสร้าง คือ

- เสา เสาเหล็กรูปพรรณหน้าตัดเป็นรูปตัวไอ เสริมด้วยคอนกรีตค้ำยันรอบเพื่อรับน้ำหนักและม็องกันไฟ วัสดุผิวใช้หินอ่อนประดับทั้งหมด

- คาน คานเหล็กรูปพรรณหน้าตัดรูปตัวไอ พันทับผิวด้วยวัสดุกันไฟหนา 1 นิ้ว เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งงานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

- พื้น ใช้พื้นสำเร็จรูปของซีแพควางบนคานเหล็ก แล้วเทคอนกรีตทับหน้า วัสดุพื้นไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดับเพลิงเกิดขึ้น และต้องอยู่อย่างถาวร ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

ใช้หินอ่อนทั้งหมด

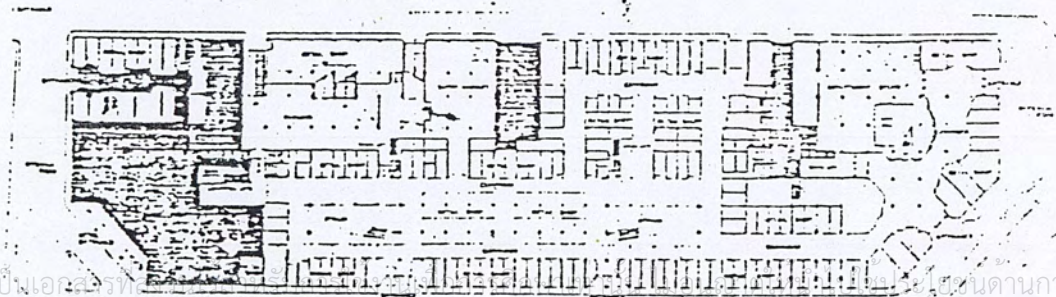
- ผ้าเพดาน ใช้แผ่นยิปซัม วางบนโครงอลูมิเนียมที่บาร์
- ผนังภายนอก ชั้นนอกใช้กระจก เหล็กยึดแผ่นหินอ่อน ส่วนชั้นในใช้คอนกรีตบล็อกและคกแต่งด้วยหินอ่อน
- ผนังภายใน ก่อด้วยคอนกรีตบล็อก และประดับคกแต่งด้วยหินอ่อน
- หน้าต่าง ใช้กระจกสีชา วงกบอลูมิเนียม

รูปที่ 2.13

แสดงผังพื้นอาคารมาตุเศรษฐ

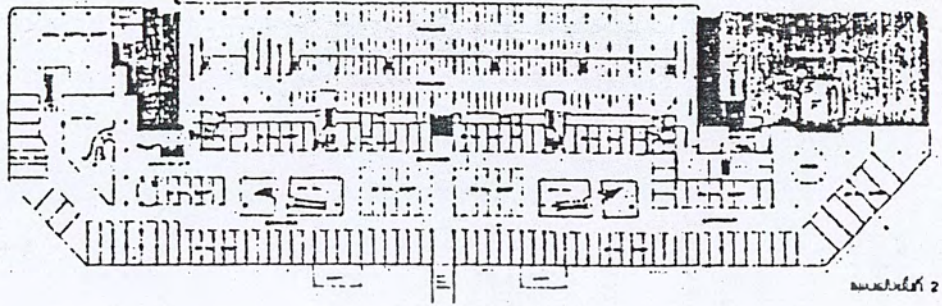

แผนผังชั้นที่ 1

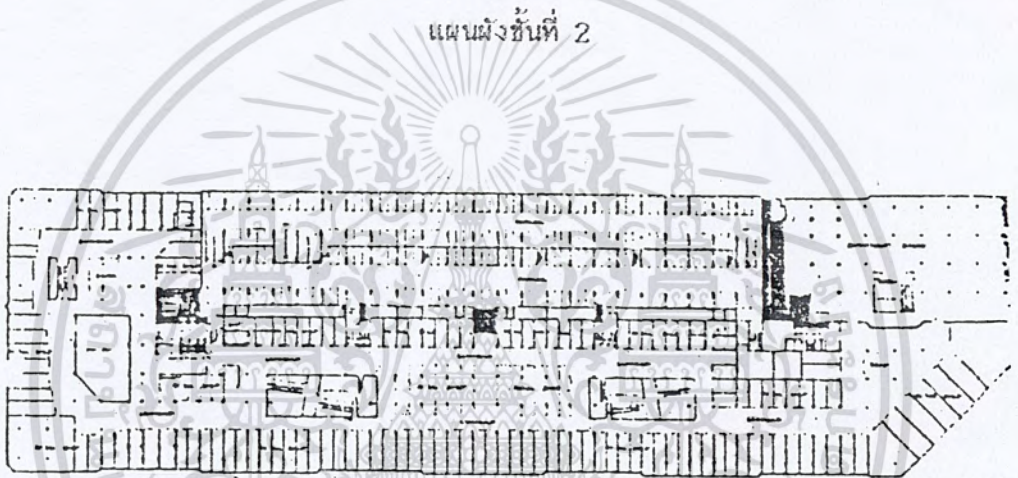

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่... ใช้งานด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีโอกาสไปใช้

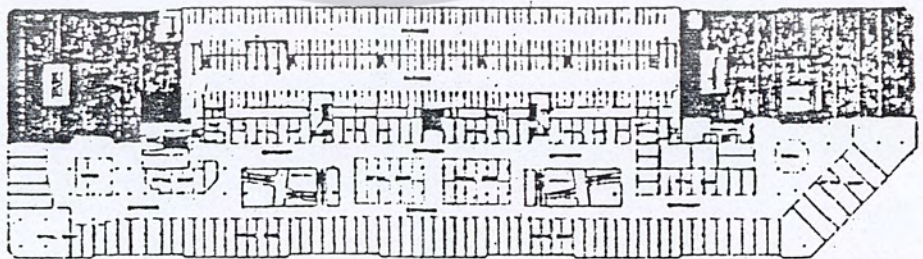
แผนผังชั้นที่ 2

แผนผังชั้นที่ 2

แผนผังชั้นที่ 3

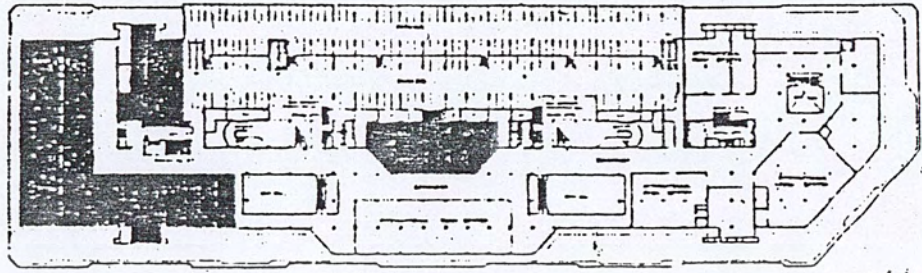
แผนผังชั้นที่ 3

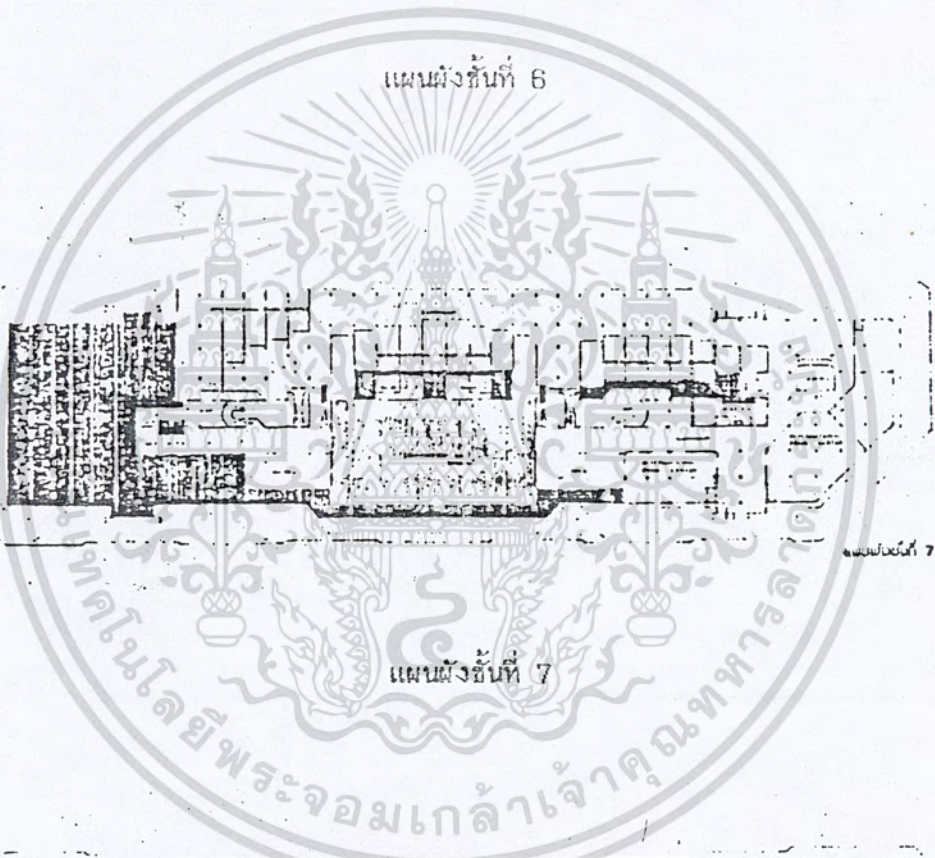
แผนผังชั้นที่ 4,5

แผนผังชั้นที่ 4 - 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

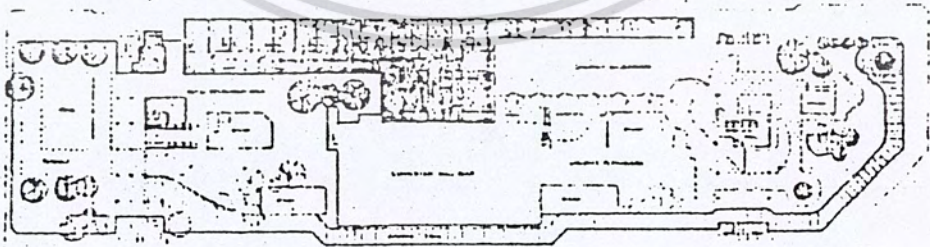
แบบฉบับที่ 6

แผนผังชั้นที่ 6

แผนผังชั้นที่ 7

แบบฉบับที่ 7

แบบฉบับที่ 8

แผนผังชั้นที่ 8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เซ็นทรัลพลาซ่า

ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 47 ไร่ ๓ บริเวณที่ดินรูปสามเหลี่ยม ในกลางย่านพหลโยธิน ซึ่งล้อมรอบด้วย ถนน 3 สายคือ ถนนพหลโยธิน ถนนวิภาวดีรังสิต และถนนทองวัง ซึ่งเชื่อมต่อระหว่างถนน 2 สายข้างต้น เซ็นทรัลพลาซ่า อยู่ตรงข้ามสวนจตุจักร บริเวณเชิงสะพานลอยข้ามถนนวิภาวดีรังสิตและข้ามพหลโยธินตรงข้าม เซ็นทรัลพลาซ่า เป็นบริเวณที่ปากทางเข้าถนนลาดพร้าวทันสมัยสะดวกสบาย ประหยัดกว่า 5 ปีที่เซ็นทรัลพลาซ่า ได้วิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียด เตรียมการทั้งด้านการออกแบบและโครงสร้าง เพื่อให้เป็นศูนย์การค้าที่สมบูรณ์แบบ ครอบคลุมถึง

- ความมั่นคงแข็งแรง
- ความสะดวกสบาย
- ความสวยงาม
- ความปลอดภัย
- สภาพสิ่งแวดล้อม
- การจราจร
- ระบบการระบายน้ำและการกำจัดสิ่งปฏิกูล

ความที่ติดต่อกับข้อควรคำนึงเบื้องต้น ย่อมเป็นผลผลิตสูงที่จะส่งผลให้ เซ็นทรัลพลาซ่า เป็นศูนย์กลางการค้าที่คงระดับแนวหน้า เป็นที่เชื่อถือวางใจทั้งในปัจจุบัน และอนาคต ให้มีขนาดพิเศษต่างจากห้องแถวธรรมดา กล่าวคือ

- ห้องแถวธรรมดา กว้าง 4 เมตร ลึก 12 เมตร พื้นที่ 48 ตารางเมตร
- ห้องเซ็นทรัลพลาซ่า กว้าง 8 เมตร ลึก 24 เมตร พื้นที่ 192 ตารางเมตร

ซึ่งเห็นได้ว่าเป็นเพียง 4 เท่าของห้องแถวธรรมดา จุดเด่นอีกสิ่งหนึ่ง คือในแต่ละห้องจะไม่มีเสา กลาง ดังนั้น ประชาชนใช้สอยในด้านบริการ จึงหาได้อย่างเต็มที่ สะดวกต่อการวางจัดสินค้าและตกแต่งร้าน

นอกจากนี้ทาง เติบโตกลางศูนย์การค้า ได้ออกแบบให้เป็นแนวตรงตลอด ราวกว่า เพื่อขจัดความลำบากแก่การค้นหาร้านค้า อีกประการหนึ่งทางศูนย์การค้า เซ็นทรัลพลาซ่า ได้จำกัดจำนวนร้านค้าขนาดใหญ่ มีไม่เกิน 100 ห้อง และให้มีประเภทธุรกิจการค้าประเภทละ 1 - 2 ร้านเท่านั้น เช่น ร้านหนังสือมีเพียง 2 ร้าน ร้านขายยา มีเพียงร้านเดียว ยกเว้น กรณีซึ่งเป็นผลประโยชน์ของผู้รับบริการ เช่น ร้านอาหาร ร้านนวดขนาดเล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ทั้งนี้เป็นนโยบายของ เซ็นทรัลพลาซ่า ที่จะคัดระบบการแข่งขันของร้านค้า และขณะเดียวกัน

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุขัดแย้งลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก็ช่วยให้ลูกค้ามีโอกาสรับบริการต่าง ๆ มากประเภทยิ่งขึ้น เป้าหมายซึ่งเซ็นทรัลพลาซ่า กำหนดประเภทของกิจการด้านค้าไว้แล้วมีอาทิเช่น ร้านหนังสือ เครื่องเขียน ร้านเสริมสวย เลือผ้าสำเร็จรูป บูติค เพอร์นิเจอร์ ตกแต่งภายใน ของเด็กเล่น โทรทัศน์ วิทยุ เพชรพลอย ร้านอาหาร ร้านนาฬิกา รองเท้า เครื่องจักร กระเป๋า เครื่องจักร กระเป๋า เครื่องกีฬา ร้านถ่ายรูป ร้านผ้า คลินิก คอสมิก เครื่องดนตรี แว่นตา ร้านขายยา ของขวัญ ของที่ระลึก ฯ

สถานที่ต่าง ๆ อาทิ เช่น ธนาคาร สวนจตุจักร ตลาดนัดเกษตร และทางสายด่วนที่ผ่านบริเวณสามแยกแห่งนี้ย่อมพิสูจน์ได้อย่างดียิ่ง ถึงความเจริญเติบโต ทั้งปัจจุบันและในอนาคตอันใกล้ของเซ็นทรัลพลาซ่า และอีกแห่งหนึ่งก็สะท้อนให้เห็นถึง "ประชากรผู้บริโภค" ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่าความต้องการในสิ่งต่าง ๆ ย่อมมีมากขึ้นเป็นเงาตามตัว

ประชากรจึง เป็นปัจจัยหนึ่งแห่งธุรกิจสำคัญ ณ ชุมชนค้าเหมือของกรุง เทพมหานครอันเป็นที่ตั้งของ เซ็นทรัลพลาซ่า นี้เอง ยังเป็นแหล่งรวมของคนที่เกี่ยวข้องกับเซคตาพญ่ วมมีประชากรคับคั่งหลายเขต เช่น คูสิค พญาไท บางเขต บางกะปิ หัวขวาง หนองจอก มีนบุรี ลาดกระบัง ตลอดจนจังหวัดปทุมธานี และนนทบุรี

เมื่อศูนย์การค้านี้แล้วเสร็จตามโครงการ ประชากรในเขตดังกล่าวมีถึงล้านคนและความต้องการประชาชนที่มาใช้บริการของ เซ็นทรัลพลาซ่า มีถึงแสนคนต่อวัน

สะพานควาย มีผู้สัญจรไปมาคับคั่งประมาณวันละ 1 แสนคนขึ้นไป เดินทางเข้าสู่เซ็นทรัลพลาซ่าใช้เวลาเพียง 5 นาที

ลาดพร้าว คลองจิว แหล่งสัญจรของประชากรกว่า 2 แสนคนต่อวัน ใช้เวลาเพียง 15 นาที

ดินแดง ประตูน้ำ แหล่งสัญจรของประชากรกว่า 2 แสนคนต่อวัน ใช้เวลาเพียง 15 นาที

ขนส่งสายเหนือ มีรถเข้าออกวันละประมาณ 200 - 250 คันต่อวัน เดินทางค้าขทางเท้าเพียง 5 นาที ถึงศูนย์การค้าฯ

ทางด่วน เป็นโครงการที่บรรเทาความคับคั่งและเพิ่มความรวดเร็วให้การจราจรมากขึ้นมีผลทำให้การเดินทางจากเขตต่าง ๆ ในนครหลวงสู่ เซ็นทรัลพลาซ่า ในเวลาไม่เกิน 20 นาที

เซ็นทรัลพลาซ่า มีลักษณะเหมือนเมือง ฯ หนึ่งซึ่งสมบูรณ์พร้อม เพราะนอกจากจุดประสงค์ที่จะรับใช้ประชาชนมากกว่า 2 ล้าน คนในค้าบบริการแล้ว ยังมีสถานที่พักผ่อนในสถานที่ แสดงดนตรี ธนาคาร สวนสนุกสำหรับเด็ก สนามเทนนิส และสถานที่จ้อครดซึ่งเราเตรียมรับกับปัญหาจราจรโดยทางศูนย์การค้าฯ ได้ลงทุนก่อสร้างสถานที่จ้อครดได้วันละ 10,000 คัน ซึ่งจะเป็นสถานที่จ้อครดที่ใหม่ที่สุ

ในประเทศไทย
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม อีก ด้านบนสุดของสถานที่จ้อครด ยังได้สร้าง เป็นส่วนชั้นลงของ เอลิออบเตอร์ไปเพื่ออา

นายความสะควกแก่นักธุรกิจทุกระดับ

เหนือศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า เป็นอาคารสูง 13 ชั้น นับเป็นที่ตั้งของสำนักงานและอีกมุมหนึ่งเป็นที่ตั้งของโรงแรม สูง 26 ชั้น ขนาด 600 ห้อง ซึ่งเป็นโรงแรมชั้นเคอลักซ์แห่งหนึ่งของประเทศไทย ที่จอดรถสะควกปลอดภัย และเพียงพอปริมาณรถเข้าออกแต่ละวัน

- ชั้นล่าง จัดเป็นร้านค้าย่อยขนาด 4 คูณ 12 เมตร มีปริมาณ 100 ห้อง
- ชั้นที่หนึ่งหรือเหนือชั้นล่าง เป็นหัวใจสำคัญของตัวตึก เพราะเป็นทางผ่านสู่ชั้นต่าง ๆ เซ็นทรัลพลาซ่า จึงเตรียมทางเข้าออกถึง 8 ทาง พร้อมบันได ลิฟท์ และบันไดเลื่อนที่สามารถพาผู้คนที่ต้องการด้วยความรวดเร็ว

นอกจากนี้ยังเป็นบริเวณที่เป็นลัคน่าสนใจ สำหรับร้านค้านานาชาติ บริการจากธนาคาร 2 แห่ง ชูเปอร์มาเก็ต รวมทั้งห้างสรรพสินค้าที่ใหญ่ที่สุด

ชั้นที่ 2 ประกอบด้วยบริเวณร้านค้ามากมาย มีบันไดเลื่อนขึ้นลงหลายจุด ให้ความสะดวกคล่องตัวและแนวทางเดินที่กว้างขวางไม่วกวน ง่ายต่อการหาร้านค้า

จุดสำคัญของชั้นนี้ คือ ร้านหนึ่งนั้น จะจัดให้เป็นส่วนของร้านบูติก เพื่อสนองความประสงค์ของร้านค้า และรับบริการทางด้านเครื่องแต่งกาย โดยจัดให้เป็น ศูนย์รวมของบูติกชั้นนำที่ถึงพร้อมด้วยฝีมือและ เป็นบูติกมาตรฐานแห่งใหญ่ ซึ่งเป็นที่เชื่อถือของสังคมทุกระดับ

ชั้นที่ 3 ของศูนย์การค้า เซ็นทรัลพลาซ่า ส่วนใหญ่จะเป็นร้านค้าขายสินค้าประเภทต่าง ๆ ซึ่งจะมีสินค้าให้เลือกทุกชนิด ในบรรยากาศที่อบอุ่น เย็นสบายค่านหนึ่ง

อีกด้านหนึ่งของชั้น 3 นี้เป็นส่วนสนุกสำหรับเด็ก โดยเซ็นทรัลพลาซ่า เตรียมอุปกรณ์และเกมส์การเล่นที่ทันสมัย ปลอดภัย ไว้สำหรับเด็ก ๆ เพื่อนำให้เป็นภาระกับผู้ปกครองขณะเดินเลือกซื้อสินค้า และบริเวณใกล้เคียงกับสวนสนุก เป็นภัตตาคาร ศูนย์รวมร้านอาหารที่มีชื่อเสียง มีอาหารนานาชาติเพื่อสนองความต้องการ ของผู้รับบริการ บุตรหลาน รวมทั้งของกิจการร้านค้า ใช้อย่างสะดวกรวดเร็ว

ชั้นที่ 4 ด้านตรงข้ามของข้ามของห้างสรรพสินค้า เป็นห้องโถงใหญ่บริเวณกว้างขวาง ซึ่งทางศูนย์การค้าเตรียมไว้เป็นสถานที่ จัดนิทรรศการแสดงผลงานในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะลิฟท์ชั้นของเพียงพอที่จะให้ความสะดวกต่อผู้จัดนิทรรศการ และมีบรรยากาศที่เย็นสบายและให้ความรู้สึกที่ดีต่อผู้เข้าชม ซึ่งย่อมส่งผลสำเร็จ ให้แก่นิทรรศการนั้น ๆ ได้มาก

ชั้นที่ 5 เป็นบริเวณห้างสรรพสินค้า

ชั้นที่ 6 สิ่งพิเศษที่หาที่เซ็นทรัลพลาซ่า ก้าวหน้าอยู่เสมอในแวดวงระดับศูนย์การค้าด้วยกัน

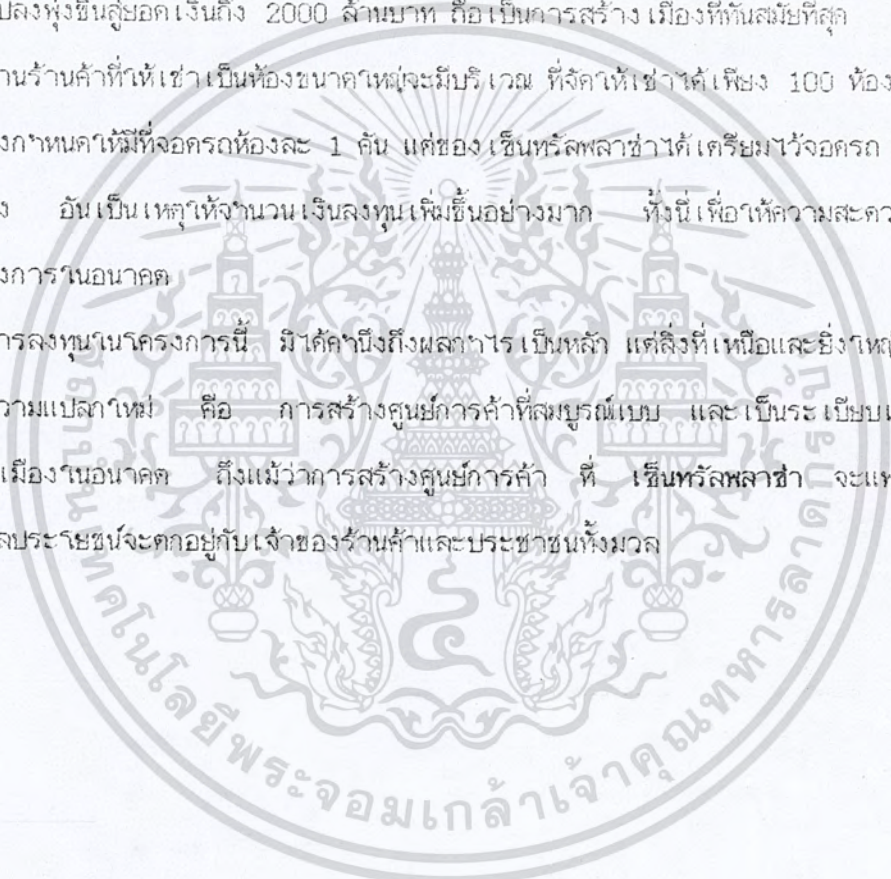
คือ สโมสรทูลุรา สำหรับเป็นสถานที่พักผ่อนสังสรรค์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีสระว่ายน้ำที่ทันสมัย เอกสารเป็นเอกสารที่สวนไวสาหรับการเชิงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนูญาติเห็นาไปเซบรี่เอชช่นค่นการก่าไม่รวมรณแบบ เพื่อ เป็นที่พักผ่อนออกก่าสังก่าย และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชั้นที่ 7 - 15 จะเป็นสำนักงานบริเวณกว้างขวาง ขึ้นลงสะดวก จากสำนักงานจะมองเห็นทัศนียภาพของกรุงเทพฯ ที่จะช่วยเหลือนอนคลายบรรยากาศได้ดีที่สุดในสำนักงาน จึงสามารถที่จะเช่าทั้งชั้นเพื่อจะเป็นสำนักงานใหญ่ หรือแบ่งเช่าเฉพาะได้ตามความต้องการของลูกค้า

เมื่อเริ่มโครงการนั้น ในห้างเซ็นทรัลพลาซ่า อันเป็นตัวจักรสำคัญได้วางเป้าหมายที่จะนำศูนย์การค้าแห่งนี้ เป็นโครงการสมบูรณ์แบบ ดีพร้อมทุกประการ ซึ่งในขั้นต้นประเมินว่าจะลงทุนด้วยเงิน 618 ล้านบาท แต่เนื่องจากได้มีการเปลี่ยนแปลงแบบแปลนโรงแรมมาให้เป็นโรงแรมชั้นหนึ่ง เพื่ออาคารสำนักงานและศูนย์ขยายที่จอดรถประกอบอาคารจอดรถสร้างได้ถึงตัวสูงชัน งบประมาณของโครงการ ซึ่งเปลี่ยนแปลงพุ่งขึ้นล้นออกเงินถึง 2000 ล้านบาท ถือเป็นอาคารสร้างเมืองที่ทันสมัยที่สุด

ค่าน้ำค่าที่ที่เช่าเป็นห้องขนาดพิเศษจะมีบริเวณ ที่จัดให้เช่าได้เพียง 100 ห้องและตามกฎหมบ. แต่ละห้องกำหนดพื้นที่จอดรถห้องละ 1 คัน แต่ของ เซ็นทรัลพลาซ่าได้เตรียมไว้จอดรถ ถึง 10 คันต่อ 1 ห้อง อันเป็นเหตุให้จำนวนเงินลงทุนเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและเพียงพอต่อความต้องการในอนาคต

การลงทุนในโครงการนี้ มีได้คำนึงถึงผลกำไรเป็นหลัก แต่สิ่งที่เหนือและยิ่งใหญ่กว่า ที่ต้องคำนึงถึงก็คือความเปลี่ยนแปลง คือ การสร้างศูนย์การค้าที่สมบูรณ์แบบ และเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามของบ้านเมืองในอนาคต ถึงแม้ว่าการสร้างศูนย์การค้า ที่ เซ็นทรัลพลาซ่า จะแพงกว่าหลาย 10 เท่าแต่ผลประโยชน์จะตกอยู่กับเจ้าของร้านค้าและประชาชนทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการ เข็มหรือลพลาซ่า

- ศูนย์การค้า อาคารสำนักงาน หอประชุมนานาชาติ อาคารที่จอดรถ
- โรงแรม

พื้นที่โครงการ

จำนวนพื้นที่ทั้งหมด	47	ไร่
พื้นที่อาคารทั้งหมด	301,217	ตาราง เมตร
ถนนและภูมิสถาปัตยกรรม	27,780	ตาราง เมตร
พื้นที่และอาคารบาดลุ่มดิน	47,420	ตาราง เมตร
อัตราส่วนความหนาแน่นของพื้นที่ดิน (floor area ratio)	1:4	

ศูนย์การค้า, อาคารสำนักงาน, หอประชุมนานาชาติ, อาคารที่จอดรถ

ข้อมูลทั่วไป		
พื้นที่โครงการ - เนื้อที่	33.6	ไร่
	53,760	ตารางเมตร
พื้นที่อาคาร	246,192	ตารางเมตร
พื้นที่เช่าสอย/ที่ทำการ	106,008	ตารางเมตร
- ห้างสรรพสินค้า	39,849	ตารางเมตร
- ซูเปอร์มาร์เก็ต	5,017	ตารางเมตร
- ร้านอาหาร	5,139	ตารางเมตร
- ร้านค้า	6,442	ตารางเมตร
- บริเวณสวนสนุก	1,607	ตารางเมตร
- อาคารสโมสร	2,890	ตารางเมตร
- พื้นที่สำนักงาน	19,684	ตารางเมตร
- ห้องโถงของห้องประชุม	1,612	ตารางเมตร
- หอประชุม	2,592	ตารางเมตร
พื้นที่ส่วนบริการ		
- ทางเดินและห้องโถง	7,890	ตารางเมตร
- ช่องเปิดหลัง	4,694	ตารางเมตร
- พื้นที่และบันได	4,186	ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อนึ่ง ทีมงานมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องขออนุญาตเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องโทรศัพท์	52	ตารางเมตร
- ห้องน้ำ ล้าง	2,107	ตารางเมตร
- บริเวณที่นั่งพักผ่อนและน้ำพุ	376	ตารางเมตร
- ห้องเก็บของ	15,113	ตารางเมตร
- ประตูและสถานีตำรวจ	144	ตารางเมตร
- ห้องเก็บขยะ	90	ตารางเมตร
- ที่จอดรถ	100,256	ตารางเมตร
- ถังเก็บน้ำ	1,125	ตารางเมตร
- สถานีไฟฟ้าย่อย	216	ตารางเมตร
- ห้องกำจัดน้ำเสีย	1,125	ตารางเมตร
- ห้องเครื่อง	2,806	ตารางเมตร
พื้นที่อาคารที่ปกคลุมพื้นดิน	39,290	ตารางเมตร
ถนนและภูมิสถาปัตยกรรม	14,470	ตารางเมตร
อัตราส่วนความหนาแน่นของพื้นที่ดิน (floor area ratio) 1:4.53		

ขนาดของอาคารโดยประมาณ

ศูนย์การค้า	ยาว	280/353	เมตร
	กว้าง	77	เมตร
อาคารที่จอดรถ	ยาว	144/224	เมตร
	กว้าง	72	เมตร
จำนวนชั้น			
ศูนย์การค้าและหอประชุม		6	ชั้น
อาคารสำนักงาน		12	ชั้น
อาคารที่จอดรถ		7	ชั้น
(รวมชั้นใต้ดิน 1 ชั้น)			

โครงสร้างอาคาร

ศูนย์การค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ค. ส. ล. พื้นคอนกรีตค้ำแรงสำเร็จรูป
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก ระบบเสาและคาน

อาคารสำนักงาน	เสาและคานาคอนกรีตเสริมเหล็ก
อาคารที่จอดรถ	เสาและคานาคอนกรีตเสริมเหล็ก
วัสดุตกแต่งภายนอกอาคาร	ผนังคอนกรีตฉาบเรียบรูป ผิวคอนกรีต เบลี้อยแบบ ดูทุก สลักแต่งผิวสำหรับสวนศูนย์การค้า

ระบบเครื่องกลและปรับอากาศ

ระบบปรับอากาศแบบ CENTRAL AIR

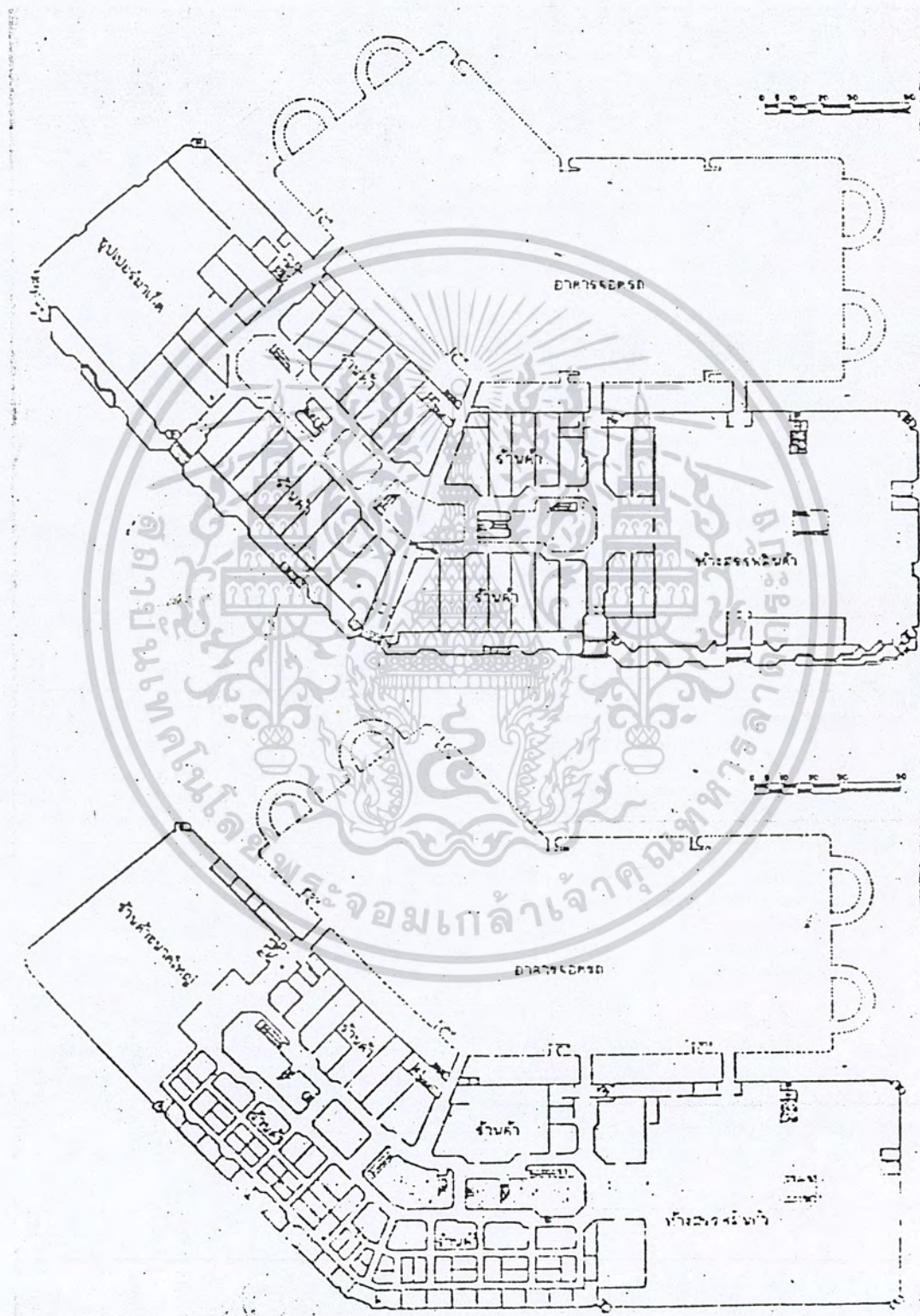
ลิฟท์และบันไดเลื่อน

	จำนวน	ความจุ	ความเร็ว
ลิฟท์	9 (โดยสาร)	1,350 กก.	105/108 ม./นาที
	4 (ขนของ)	1,600 กก.	45 ม./นาที
บันไดเลื่อน	30 ตัว	กว้าง 1.20 ม.	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 14 แสดงผังพื้นอาคาร เข็มทรงพลลาชา ลาดพร้าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การศึกษาสภาพนโยบายเศรษฐกิจ สังคม กายภาพ ระดับจังหวัดนครราชสีมาและชุมชน

3.1 การศึกษาสภาพทางด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม กายภาพ ระดับจังหวัดนครราชสีมา

3.1.1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดนครราชสีมา

เมืองนครราชสีมาเป็นเมืองโบราณหนึ่งในอาณาจักรไทย แต่เดิมเมืองตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ในท้องที่อำเภอสูงเนิน ห่างจากตัวเมืองปัจจุบัน ประมาณ 31 กิโลเมตร คือเมือง "โคราช" หรือ "โคราชชะประ" กับเมือง "เสมา" ทั้งสองเมืองดังกล่าวเคยเจริญรุ่งเรืองมากในสมัยขอม แต่ปัจจุบันเป็นเมืองร้างตั้งอยู่ริมฝั่งลำตะคอง

สมัยกรุงศรีอยุธยาในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. 2199-2231) โปรดให้สร้างเมืองสำคัญที่อยู่ชายแดนให้มีป้อมปราการ จึงให้ย้ายเมืองที่ตำบลโคราช อำเภอสูงเนินมาสร้างเป็นเมืองมีป้อมปราการและคูน้ำล้อมรอบขึ้นใหม่ในที่ซึ่งอยู่ในปัจจุบันแล้วเอานามเมืองทั้งสองคือเมืองเสมากับเมืองโคราชชะประ มาผูกเป็นนามเมืองใหม่เรียกว่าเมืองนครราชสีมาแต่คนทั่วไปมักเรียกว่าเมืองโคราชเมืองนี้กำแพงก่อด้วยอิฐมีโบเสมาเรียงรายตลอดมีป้อมตามกำแพงเมือง 15 ป้อม 4 ประตูสร้างด้วยศิลาแลงมีชื่อดังต่อไปนี้

ทางทิศเหนือ	ชื่อประตูพลแสน	นัยหนึ่ง เรียกประตูน้ำ
ทางทิศใต้	ชื่อประตูไชยณรงค์	นัยหนึ่ง เรียกประตูผี
ทางทิศตะวันออก	ชื่อประตูพลล้าน	นัยหนึ่ง เรียกประตูตะวันออก
ทางทิศตะวันตก	ชื่อประตูขุมพล	

ประตูเมืองทั้ง 4 แห่งมีหอรักษาการอยู่ข้างบนทำเป็นรูปเรือ (คฤหาสน์) หลังคามุงด้วยกระเบื้องดินเผา มีช่อฟ้าใบระกาเหมือนกันทุกแห่ง

ในรัชสมัยสมเด็จพระเพทราชา เมืองนครราชสีมาและเมืองนครศรีธรรมราชเป็นกบฏ กองทันครุงศรีอยุธยาปราบประมาณ 2 ปี ก็สงบจึงเก็บเครื่องศาสตราวุธและกวาดต้อนผู้คนไปอยู่ที่กรุงศรีอยุธยาเมืองโคราชจึงอ่อนแอทำให้เกิดกบฏญว้างขึ้นซึ่งเป็นชาวลาวตะวันออกเฉียง เจ้าเมืองโคราชผู้กบฏไม่ได้ต้องยอมเป็นพวกแล้ววางแผนลวงกบฏญว้างจนกองทันครุงศรีอยุธยาสามารถปราบกบฏลงได้

ภายหลังเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่าใน พ.ศ. 2310 กรมหมื่นเทพพิพิธไปตั้งเป็นก๊กอิสระอยู่ที่นิมายปกครองตลอดมาถึงเมืองนครราชสีมา สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงยกไปปราบได้ ณ ที่ตั้งของอำเภอ

โชคชัย เมื่อ พ.ศ. 2311

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในสมัยรัชกาลที่ 1 ทรงโปรดให้มีการปรับปรุงหัวเมืองทางอีสาน นครราชสีมาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นหัวเมืองชั้นเอก เพราะเป็นเมืองสำคัญในการปกครองพระราชอาณาเขตด้านตะวันออก อยู่ต้นทางติดต่อระหว่างลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาและหัวเมืองในแม่น้ำโขง

ในสมัยรัตนโกสินทร์มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 3 คือการกบฏของเจ้าฟ้าอนุวงศ์แห่งเมืองเวียงจันทน์ ทำให้เกิดวีรกรรมสำคัญของนครราชสีมาและของประเทศไทยคือ ท้าวสุรนารี (คุณหญิงโม)

ในสมัยรัชกาลที่ 4 ทรงมีพระราชดำริจะจัดตั้งโคราชเป็นราชธานีสำรองอีกเมืองหนึ่งแต่ก็ขัดข้องเพราะการคมนาคมไม่สะดวก และขาดแคลนน้ำจึงทรงจัดตั้งที่ลพบุรีแทน เช่นเดียวกับสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเมื่อถึงรัชกาลที่ 5 เมืองนครราชสีมาเป็นมณฑลเทศาภิบาลเรียกว่ามณฑลลาวกลางต่อมาจึงเปลี่ยนชื่อเป็นมณฑลนครราชสีมา และทรงโปรดให้สร้างทางรถไฟสายกรุงเทพ-นครราชสีมา เป็นเส้นทางแรกของประเทศไทย

3.1.2 การศึกษาสภาพทางด้านนโยบายระดับจังหวัดนครราชสีมา

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5-6 กำหนดให้จังหวัดนครราชสีมาเป็นเมืองหลักในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็นศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาคเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการแพร่กระจายการพัฒนามาจากเมืองหลักโดยข้อได้เปรียบจากสถานที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดทำให้จังหวัดมีความสำคัญต่อการพัฒนาเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แนวทางพัฒนาจังหวัด เน้นการพัฒนาสาขาการผลิตในประสิทธิภาพที่รวดเร็วและแน่นอนและมีลักษณะการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเหมาะสมสอดคล้องในด้านการอนุรักษ์ การพัฒนามิติศทางจะนำไปสู่เป้าหมายมุ่งการพัฒนาในระยะยาวซึ่งสามารถปรับโครงสร้างการผลิตในสาขาอุตสาหกรรมและการบริการมีบทบาทมากขึ้นตลอดจนเป็นแหล่งจ้างงาน เพื่อป้องกันการอพยพเข้าสู่กรุงเทพฯ

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 มุ่งกระจายการพัฒนากิจกรรมเศรษฐกิจสู่ส่วนภูมิภาคทั้งทางด้านเกษตรและอุตสาหกรรม และจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพเหมาะสมต่อการเป็นศูนย์กลางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ฉะนั้นคาดว่าจะการขยายตัวของการลงทุนในธุรกิจของภาคเอกชนจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 7 โดยธุรกิจที่ลงทุนส่วนใหญ่จะเน้นการลงทุนในอุตสาหกรรมที่มุ่งเน้นเพื่อการส่งออกทั้งอุตสาหกรรมโลหะและอุตสาหกรรมเกษตรฯ โดยมีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้น ลดการใช้ฝีมือแรงงานและจะมีการลงทุนโดยนักลงทุนชาวต่างประเทศมากขึ้น

การพัฒนาเมืองบทบาทของชุมชนเมืองศูนย์กลางในปัจจุบันยังขาดการต่อเนื่องในการที่จะรองรับช่วงกิจกรรมทางเศรษฐกิจจากเมืองหลักไปสู่พื้นที่โดยรอบเพื่อให้มีการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างเมืองกับชนบทไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเพื่อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำป้ใช้

จากชุมชนเมืองอย่างเป็นระบบตามลำดับความสำคัญของชุมชนและเน้นการแบ่งเบาภาระในการบริการจากเมืองหลักจะต้องมีการพัฒนาบางชุมชนเมืองที่อยู่ในพื้นที่ทางตอนใต้และตอนเหนือของจังหวัดให้มีศูนย์กลางรอง

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดยังมีศักยภาพการพัฒนาในแผนระยะสั้น การพัฒนาเพื่อรองรับความเจริญเติบโตของจังหวัดในอนาคตและการสร้างสิ่งดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา เช่นการพัฒนาเขื่อนและอ่างเก็บน้ำการสร้างศูนย์วัฒนธรรมพื้นบ้านของจังหวัดการปรับปรุงกิจกรรมในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

การพัฒนาอุตสาหกรรมในปัจจุบันสินค้าอุตสาหกรรมส่งออกในจังหวัดส่วนใหญ่ได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสินค้าเข้าส่วนใหญ่เป็นเครื่องอุปโภค บริโภคการพัฒนาการส่งเสริมอุตสาหกรรมประเภทที่ใช้ผลผลิตทางการเกษตรที่มีอยู่ในจังหวัดและภาคเป็นวัตถุดิบในการผลิตเพื่อทำการส่งออกสู่ตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ และส่งเสริมอุตสาหกรรมประเภทที่สนองความต้องการในท้องถิ่นเพื่อทดแทนการนำเข้า ระบบเส้นทางคมนาคมทั้งทางรถยนต์และรถไฟ เพื่อให้ประสิทธิภาพต่อการขนส่งวัตถุดิบและผลผลิต พร้อมกับให้นโยบายของรัฐ ในการที่จะอำนวยความสะดวกเพื่อก่อให้เกิดการลงทุนประกอบอุตสาหกรรมในพื้นที่ซึ่งจะส่งผลถึงความสามารถในการรองรับแรงงานส่วนเกินจากภาคเกษตรกรรมได้มากขึ้น

3.1.8 การศึกษาสภาพทางด้านเศรษฐกิจระดับจังหวัดนครราชสีมา

จากการศึกษาข้อมูลของผลิตภัณฑ์ของประเทศ (ตารางที่ 3.1) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจังหวัดนครราชสีมา พบว่า จังหวัดนครราชสีมา มีผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงสุดของภาค คือ มีผลิตภัณฑ์มวลรวมเป็นมูลค่า 23,900 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2530 คิดเป็นร้อยละ 15 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคทั้งหมด ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนครราชสีมาในช่วง 6 ปี คือตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525-2530 เพิ่มขึ้น 5,869 ล้านบาท (ตารางที่ 3.1) นับเป็นจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงสุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีบทบาทต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจของภาค แต่เมื่อพิจารณาถึงรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีในปี พ.ศ. 2530 แล้วพบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจังหวัดนครราชสีมา มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีต่ำกว่าทุกภาค ถ้าพิจารณาจากรายได้เฉลี่ยต่อหัวของจังหวัดนครราชสีมาในปี พ.ศ. 2530 เป็น 10,529 บาท ซึ่งมากกว่ารายได้ต่อคนของภาค ซึ่งเป็น 8,343 บาท และรองจากจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดเลย

จังหวัดนครราชสีมาถือได้ว่า เป็นจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมตามราคาตลาดในช่วงปี 2525-2530 จำแนกได้จากการเกษตรประมาณ

30 % จากอุตสาหกรรมประมาณ 7.21% ซึ่งกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สภานักพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่ง

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเชียงใหม่ ไม่ควรเผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ชาติพบว่า พื้นฐานทางเศรษฐกิจของจังหวัดขึ้นอยู่กับการค้าและการบริการ การอุตสาหกรรมและการเกษตร
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นหลัก(ตารางที่ 1) ซึ่งสามารถแยกโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดเป็นรายสาขาคือ

3.1.3.1 การค้าและการบริการ

การค้าและการบริการ เป็นสาขาการผลิตที่สำคัญที่สุดของจังหวัด รองจากการเกษตรกรรม คือ มีมูลค่าของผลิตภัณฑ์ในปี 2530 คิดเป็น 5946.4 ล้านบาท หรือร้อยละ 24.7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (ตารางที่ 3.1) และคิดเป็นร้อยละ 23.2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในสาขาการค้าและการบริการของภาค จึงสรุปได้ว่า การค้าและการบริการเกือบ 1/4 ของภาคอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นการยืนยันได้ว่าจังหวัดนครราชสีมาเป็นศูนย์กลางการค้าและบริการของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมในสาขาการค้าและบริการพบว่า เพิ่มขึ้นจาก 2579.4 ล้านบาทในปี 2525 เป็น 5946.4 ในปี พ.ศ. 2530 เพิ่มขึ้นอัตราส่วนร้อยละ 6.5 ต่อปี การขยายตัวทางการค้าและการบริการของจังหวัดอยู่ในอัตราค่อนข้างสูงแม้จะมีผลกระทบจากการถอนฐานทัพของกองทหารอเมริกันบ้างแต่การค้าและการบริการของจังหวัดมีความสำคัญระดับภาคจึงมีความเจริญและรุดหน้าอย่างรวดเร็ว

แสดงให้เห็นว่าอำเภอเมืองนครราชสีมามีบทบาทสำคัญต่อการเป็นศูนย์กลางการค้าและการบริการของจังหวัดและของภาคเนื่องจากข้อได้เปรียบทางด้านทำเลที่ตั้งของจังหวัดจึงเป็นทางผ่านของผู้ที่เดินทางติดต่อทำธุรกิจจากภาคอื่น ๆ สู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จำนวนสถานประกอบการการค้าทั้งหมดของจังหวัด 6,383 แห่งเป็นสถานการค้าเกี่ยวกับการรับจ้างทำของ 3,883 แห่ง คิดเป็น 60.36% เป็นการค้าเกี่ยวกับการรับจ้างทำของภายในเขตเมือง 1,644 แห่ง คิดเป็น 42.67% ของทั้งจังหวัด นอกจากนี้เป็นสถานประกอบการ เช่น โรงแรม และภัตตาคาร 1,736 แห่ง คิดเป็น 27.20% ของสถานประกอบการของทั้งจังหวัด และโรงแรม และภัตตาคารนี้มีอยู่ในเขตอำเภอเมือง 873 แห่ง คิดเป็น 50.29% ของโรงแรม และภัตตาคารทั้งหมดในจังหวัด และมีแนวโน้มที่สูงขึ้นทุกปี

3.1.3.2 อุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมของจังหวัดนครราชสีมา ถือว่าเป็น สาขาการผลิตที่สำคัญของจังหวัด รองจากภาคเกษตรกรรม และการค้าและการบริการ คือ มีมูลค่าของผลิตภัณฑ์ในปี 2530 คิดเป็น 2,110.4 ล้านบาท หรือเป็นร้อยละ 8.8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (ตารางที่ 3.1) และคิดเป็นร้อยละ

5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในอุตสาหกรรมของภาค จากการศึกษาพบว่า จังหวัดนครราชสีมา เป็นอุตสาหกรรมของอุตสาหกรรมเกษตรเป็นอันดับหนึ่งของภาค รองลงมาคือ อุตสาหกรรมบริการ ส่วนใหญ่ได้แก่ การประกอบและซ่อมแซมเครื่องยนต์ ซึ่งอันเนื่องมาจากทำเลที่ตั้งดังกล่าวข้างต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ในการค้าจากสถิติข้อมูลในปี 2525 พบว่า มีโรงงานทั้งสิ้น 2,814 โรงงาน จำนวนคนงานทั้งหมดไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และรายได้เฉลี่ยต่อคน
ปี 2525-2530

ที่มา : กองบัญชีประชาชาติ สภาการพัฒนากาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(หน่วย : ล้านบาท)

จังหวัด	2525	2526	2527	2528	2529	2530	% (2530)	รายได้เฉลี่ยต่อคน (บาท/2530)
โคราช	18,231	21,756	23,020	22,096	23,195	23,900	15	10,529
ขอนแก่น	13,066	15,132	15,351	15,966	16,159	18,148	11.7	11,023
อุดรธานี	11,217	12,592	13,232	13,366	13,012	13,698	9	7,978
อุบลฯ	8,858	9,900	11,250	12,080	12,231	14,272	9	8,000
บุรีรัมย์	6,550	8,059	8,555	9,600	9,162	9,460	6	7,008
ร้อยเอ็ด	5,818	6,789	7,417	7,654	7,674	8,042	5	6,874
ชัยภูมิ	5,647	7,130	6,421	7,013	7,949	7,194	5.3	8,414
สุรินทร์	6,741	8,075	8,722	8,321	8,585	9,307	6	7,623
สกลนคร	5,028	5,262	6,237	6,237	6,256	6,717	4.3	7,382
กาฬสินธุ์	4,238	5,124	5,503	5,931	5,750	6,349	4	7,568
นครพนม	4,279	3,539	3,804	4,009	4,150	4,612	3	7,713
เลย	3,933	4,710	5,169	5,200	5,192	5,656	3.6	10,857
ยโสธร	2,250	3,044	3,144	3,427	3,055	3,384	3	6,796
รวม	112550	132443	138061	144236	144409	155367	100.00	8,343

(หน่วย : บาท)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัด	2525	2526	2527	2528	2529	2530
นครราชสีมา	8,986	10,520	10,869	10,259	10,460	10,259
ขอนแก่น	9,037	10,245	10,187	10,415	10,214	11,203
อุดรธานี	7,284	7,990	8,148	8,073	7,695	7,978
อุบลราชธานี	5,334	5,827	6,520	6,891	6,958	8,000
บุรีรัมย์	5,409	6,501	8,796	7,495	8,994	7,008
ร้อยเอ็ด	5,290	5,997	6,483	6,576	6,622	6,874
ศรีสะเกษ	5,346	5,393	6,000	6,476	6,205	6,643
ชัยภูมิ	6,233	7,776	6,984	7,446	8,280	8,414
สุรินทร์	6,096	7,159	7,591	7,118	7,186	7,623
หนองคาย	7,801	9,697	7,710	9,651	9,308	9,780
สกลนคร	6,102	6,302	7,261	7,178	6,975	7,382
กาฬสินธุ์	5,272	6,437	6,753	7,155	6,936	7,568
มหาสารคาม	5,940	7,702	6,754	6,582	6,263	6,653
นครพนม	5,337	6,231	6,537	6,773	7,000	7,713
เลย	8,144	9,575	10,277	10,157	10,064	10,857
ยโสธร	4,877	6,277	6,471	6,937	6,198	6,796
มุกดาหาร	0	5,623	6,691	8,781	7,241	7,523
รวม	6,586	7,610	7,792	8,001	7,879	8,343

(ตารางที่ 3.2.) แสดงรายได้เฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือแยกตามจังหวัดปี 2525-2530
ที่มา : กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.3.3 การเกษตรกรรม

การเกษตรกรรมในจังหวัดนครราชสีมาเป็นสาขาการผลิตที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงสุดของจังหวัด แต่ผลผลิตยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับพื้นที่เพาะปลูกซึ่ง เนื่องมาจากปัญหาการขาดแคลนน้ำและคุณภาพของดิน พืชไร่ส่วนใหญ่ที่ปลูกมากที่สุดได้แก่มันสำปะหลังซึ่งเป็นพืชที่ทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศและผลผลิตสูง

3.1.3.4 รายได้และจำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา

จากตารางที่ จะเห็นได้ว่าจากปี 2528-2531 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนสูงขึ้นมาก จากตารางที่ การวิเคราะห์จำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา ในปี 2528-2547 โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยพบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามามีจำนวนมากถึง 7,761,706 ในปี 2545 เป็นนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทย 15,727 คน นักท่องเที่ยวในประเทศไทย 7,745,979 คน (ตารางที่ 2.16) โดยแยกเป็นนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่พักรวม 11,654 คน ไม่พักรวม 4,073 คน เมื่อเทียบกับปี 2529 ซึ่งจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่พักรวมเพียง 2,268 คน จะไม่พักรวม 6,488 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงขึ้นมากสำหรับนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ แยกตามวัตถุประสงค์ของการเดินทางเป็นการท่องเที่ยว 9,326 คน (ปี 2545) การติดต่อธุรกิจ 4,073 คน, เยี่ยมญาติ/เพื่อน 1,164 คน, ประชุม 582 คน อื่น ๆ 582 คน (ตารางที่ 2.18) จากการพยากรณ์ประเภทของนักท่องเที่ยวภายในประเทศที่เดินทางเข้าจังหวัดนครราชสีมา ปี 2545 มีจำนวน 7,761,706 คน เป็นนักท่องเที่ยวที่ไม่พักรวม 1,967,592 คน นักท่องเที่ยวที่พักรวม 5,794,114 คน แยกตามวัตถุประสงค์ของการเดินทาง เป็นการเดินทางเพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อน 2,782,120 คน ท่องเที่ยว 2,427,176 คน ธุรกิจ 946,928 คน ติดต่อราชการ 745,124 คน ประชุม 186,281 คน อื่น ๆ 714,007 คน สำหรับความต้องการห้องพักของนักท่องเที่ยวปี 2545 มีจำนวนห้องพักที่ต้องการต่อวันมีจำนวน 2,089 ห้อง เมื่อเทียบกับปี 2529 มีจำนวนห้องพัก 1,950 ห้อง ในอนาคตปี 2545 จำนวนห้องพักที่ต้องการมีเพียง 139 ห้อง (ตารางที่ 2.19)

ค่าใช้จ่ายด้านสิ่งบันเทิงและเพื่อชื่อของที่ระลึก สามารถใช้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงลักษณะการให้บริการเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวได้ของโครงการและนอกจากนี้ จะก่อให้เกิดการจ้างงานในสาขาต่าง ๆ และบริการประชาชนในท้องถิ่นได้ สำหรับค่าใช้จ่ายด้านสิ่งบันเทิงและเพื่อชื่อของที่ระลึกสามารถแยกได้เป็น

1. ค่าใช้จ่ายด้านสิ่งบันเทิง จากแผนภูมิที่พบว่ามีนักท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 17.1 มี

เอกสารค่าใช้จ่ายในด้านสิ่งบันเทิง จากการศึกษาพบว่าในบรรดานักท่องเที่ยวในประเทศไทย เฉพาะที่มีค่าใช้จ่ายไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านสิ่งบันเทิงมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย 115.79 บาท ต่อคนต่อวัน โดยแยกเป็นค่าไนท์คลับ 63.59 บาท ค่าอาบอบนวด 24.64 บาท ค่าภาพยนตร์ 19.98 บาท ค่าโบลิ่ง 1.50 บาท อื่น ๆ 6.08 บาท คิดเป็นร้อยละ 54.92, 21.28, 17.26, 1.30, 5.24 (ตารางที่ 2.20)

2. ค่าใช้จ่ายซื้อของที่ระลึก จากการศึกษาพบว่า ในบรรดานักท่องเที่ยวที่ใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อของที่ระลึกมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย 162.35 บาทต่อคนต่อวัน โดยแยกเป็นสินค้าประเภทของบริโภคเช่นหมูแผ่น หมูหยองมากเป็นอันดับหนึ่ง โดยเฉลี่ย 91.66 บาทต่อคนต่อวัน ค่าสินค้าประเภทเครื่องปั้นดินเผา 32.72 บาท ผ้าไหม สินค้าประเภทอื่น ๆ และเครื่องจักสานเป็นเงิน 20.54 12.31 5.12 บาท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 56.46, 20.15, 12.65, 7.58 และ 3.16 ของค่าใช้จ่ายซื้อของที่ระลึกทั้งสิ้น

3. ค่าใช้จ่ายด้านที่พัก (จากตารางที่ 2.26) เป็นค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดซึ่งค่าที่พักของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้าจังหวัดนครราชสีมา เป็นเงิน 388.90 บาท ซึ่งค่าใช้จ่ายด้านที่พักของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดนครราชสีมาเป็นค่าที่พักเพียง 18.73 บาทต่อคนต่อวันเท่านั้น เพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมพักแรมตามบ้านญาติและเพื่อนมากกว่าร้อยละ 75 ของนักท่องเที่ยวในประเทศที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดนครราชสีมา 35,001 คน เป็นโรงงานอุตสาหกรรมจากผลิตภัณฑ์การเกษตร 2,208 โรงงานคิดเป็น 78.4% ของโรงงานทั้งหมด รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมบริการมีประมาณ 415 โรง คิดเป็น 14.7% ของทั้งหมด และอุตสาหกรรมอุปโภคบริโภคประมาณ 127 โรง คิดเป็น 4.5% ของทั้งหมด

ตารางที่ 3.3 จำนวนนักท่องเที่ยวจังหวังนครราชสีมา พ.ศ. 2528-2550

ปี พ.ศ.	นักท่องเที่ยว (คน)	นักท่องเที่ยว ในประเทศ(คน)	นักท่องเที่ยว ระหว่างประเทศ(คน)
2528	4,104,670	4,096,436	8,234
2529	4,365,887	4,357,111	8,756
2530	4,627,104	4,617,794	9,310
2531	4,888,321	4,878,422	9,899
2532	5,149,537	5,139,011	10,526
2533-2537*	6,455,621	6,442,308	13,313
2538-2545*	7,761,706	7,745,979	15,727
2545-2550*	9,067,790	9,049,646	18,144

หมายเหตุ : * = เป็นตัวเลขนักท่องเที่ยว เมื่อสิ้นสุดปีสุดท้าย

ที่มา : จากการประมาณการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 3.4 สรุปค่านายากรณีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้าจังหวัดนครราชสีมา
ปี พ.ศ. 2528-2550 (หน่วย : คน)

ปี พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว	ประเภท		วัตถุประสงค์				
		ไม่พักแรม	พักแรม	ท่องเที่ยว	ธุรกิจ	เยี่ยมญาติเพื่อน	ประชุมสัมมนา	อื่นๆ
2528	8,234	2,198	6,101	4,888	2,132	609	305	305
2529	8,756	2,268	6,488	5,192	2,268	648	324	324
2530	9,310	2,411	6,899	5,521	2,412	689	344	344
2531	9,899	2,564	7,335	5,870	2,564	733	366	356
2532	10,526	2,726	7,800	6,242	2,725	779	390	390
2533-2537*	18,813	3,448	9,865	7,894	3,448	985	493	493
2537-2545*	15,727	4,073	11,654	9,326	4,073	1,164	582	582
2545-2550*	18,144	4,699	13,445	10,760	4,669	1,343	671	671

หมายเหตุ : = ค่านายากรณีนักท่องเที่ยวที่สุดท้ายของช่วงเวลา

* : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.5 รายจ่ายของนักท่องเที่ยวภายในประเทศที่มีการใช้เงินค้างสิ่งบันเทิง

รายการใช้จ่าย	ร้อยละ
ไนท์คลับ	54.92
อาบอบนวด	21.28
ภาพยนตร์	17.26
โบว์ลิ่ง	1.30
อื่นๆ	5.24

หมายเหตุ : ค่าร้อยละในแต่ละรายการคิดจากจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่มีการใช้จ่ายด้านสิ่งบันเทิง
ที่มา : จากการสำรวจ

3.1.4 การศึกษาสภาพด้านสิ่งคมระดับจังหวัดนครราชสีมา

3.1.4.1 ลักษณะทั่วไปของประชากร

1. ประชากร

จังหวัดนครราชสีมามีประชากรรวม 2,339,858 คน แยกเป็นชาย 1,171,707 คน หญิงมี 1,168,151 คน จำนวน 470,022 ครอบครัว (ตารางที่ 2.22) ร้อยละ 85 อาศัยอยู่ในชนบทที่เหลือ ร้อยละ 15 อยู่ในเขตเมือง (เทศบาลและกองสุขาภิบาล) ส่วนใหญ่ตั้งถิ่นฐานอยู่อย่างหนาแน่นบริเวณตอนกลางและตอนเหนือของจังหวัด เนื่องจาก เป็นชุมชนดั้งเดิมและมีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำนา ในบริเวณนี้จึงมีประชากรอยู่หนาแน่น 135,145 คนต่อตารางกิโลเมตร ส่วนตอนใต้ของจังหวัดเป็นภูเขาและป่าไม้ มีประชากรอยู่หนาแน่นเฉลี่ย 50-55 คนต่อตารางกิโลเมตร ในขณะที่ความหนาแน่นของจังหวัด 107 คนต่อตารางกิโลเมตร

2. การเพิ่มของประชากร ในรอบปี 2520-2524 มีอัตราเกิดร้อยละ 2.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่มอบไว้สำหรับการใช้ภายในคณะศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถตีพิมพ์ไปใช้
อัตราการตายร้อยละ 0.4 และอัตราเพิ่มร้อยละ 2.1 แต่นับตั้งแต่ปี 2525 เป็นต้นมาแนวโน้มอัตรา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเพิ่มได้ลดลงเหลือประมาณร้อยละ 1.7 และในปี 2529 จังหวัดนครราชสีมามีจำนวนการเพิ่มของประชากรร้อยละ 1.5 ต่อปี

3. การประกอบอาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 85 มีอาชีพในทางการเกษตรกรรม คือ ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงไหม ทอผ้า อาชีพรองลงมาได้แก่ การค้า การบริการ และอุตสาหกรรม

การประกอบอาชีพในทางการเกษตรกรรมยังคงเป็นการทำนาตามฤดูกาลเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ ยังคงอาศัยน้ำฝนธรรมชาติ มีพื้นที่บางส่วนในเขตอำเภอสีคิ้ว สูงเนิน ขามทะเลสอ โขศขัย ปักธงชัย นิคมาย ที่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการชลประทาน แต่ผลผลิตต่อไร่ยังต่ำอยู่

3.1.4.2 ลักษณะทางสังคม

1. การศึกษา

มีสถานการศึกษาเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับปริญญาตรี มีทั้งสถาบัน การศึกษาของรัฐบาล และเอกชน และยังมีการศึกษานอกระบบเปิดบริการทางการศึกษาให้แก่ประชาชน ทั่วไปด้วย มีสถานศึกษาทั้งของรัฐบาล และเอกชน สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 1,848 แห่ง นักเรียน 448,501 คน

2. ภาษา

ประชากรของจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 99.03 พูดภาษาไทย (โคราช) ซึ่งคล้ายคลึงกับ ภาษาไทยมาก มีเพียงบางอำเภอที่มีภาษาอื่นบ้าง เช่น ครบุรี จักราช สีคิ้ว และเสิงสาง มีภาษา เขมร และภาษาส่วย แต่อยู่ในอัตราต่ำ ส่วนใหญ่ไม่ถึงร้อยละ 1 มีเพียงอำเภอเดียวที่มีถึงร้อยละ 15 คือ อำเภอเสิงสาง

3. ศาสนา

ประชากรของจังหวัดส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 95.70) ศาสนาคริสต์ร้อยละ 0.19 อิสลามร้อยละ 0.06

4. การสาธารณสุข

จังหวัดนครราชสีมา เปิดบริการสาธารณสุข กระจายทั่วจังหวัด มีจำนวนเตียง 2,480 เตียง และมีสถานบริการสาธารณสุขทั้งของรัฐ และเอกชน เปิดบริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป แบ่งเป็น

3.1 โรงพยาบาลและสถานบริการสาธารณสุขของกระทรวงสาธารณสุข สังกัดส่วนภูมิภาค จำนวน 1,520 เตียง เป็นสถานอนามัย 247 แห่ง กระจายอยู่ตามอำเภอต่างๆ ของจังหวัด สถานบริการ สาธารณสุข 10 แห่ง และศูนย์โภชนาการเด็ก ๆ 13 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารของโรงพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข สังกัดส่วนกลาง คือว่าโรงพยาบาลจิตเวชขนาด ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

150 เติง

3.3 สถานพยาบาลของรัฐบาลสังกัดกระทรวงอื่นๆ จำนวน 450 เติง

3.4 สถานพยาบาลเอกชน 12 แห่ง จำนวน 360 เติง ร้านขายยารวม 346 แห่ง สถานผลิตยาแผนโบราณ 19 แห่ง

3.5 จังหวัดนครราชสีมา มีบุคลากรทางสาธารณสุข แบ่งเป็น

- แพทย์ 152 คน คิดเป็นแพทย์ 1 คน ต่อจำนวนประชากร 14,548 คน
- ทันตแพทย์ 22 คน คิดเป็น 1 คน ต่อจำนวนประชากร 100,515 คน
- เภสัชกร 16 คน
- พยาบาล 809 คน
- ผดุงครรภ์ 322 คน

5. การปกครอง

การบริหารการปกครอง มีรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา 3 รูปแบบคือ

4.1 การบริหารราชการส่วนกลางมีหน่วยราชการขึ้นตรงกับส่วนกลาง จำนวน 187 หน่วยงาน

4.2 การบริหารราชการส่วนภูมิภาค จัดรูปแบบการปกครองเป็น 2 ระดับ

4.2.1 ระดับจังหวัด ประกอบด้วยหน่วยราชการสังกัดส่วนภูมิภาค 28 หน่วยงาน มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชา

4.2.2 อำเภอ แบ่งเป็น 20 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ 236 ตำบล 2,715 หมู่บ้าน

4.3 การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็น 3 รูป

4.3.1 เทศบาล 4 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองนครราชสีมา, เทศบาลตำบลปากช่อง, เทศบาลตำบลบัวใหญ่, เทศบาลตำบลโนนสูง

4.3.2 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง

4.3.3 สุขาภิบาล 31 แห่ง

5. ขนบธรรมเนียมประเพณีและการเล่นพื้นเมือง

5.1 งานฉลองวันแห่งชัยชนะท้าวสุรนารี จัดเป็นงานใหญ่ทุกปี โดยเริ่มงานตั้งแต่วันที่ 23 มีนาคม (ซึ่งเป็นวันที่คุณหญิงโมได้รับชัยชนะจากศึก) จนถึงวันที่ 3 เมษายน มีมหรสพสมโภช มีการประกวดต่างๆ คือเป็นงานประจำปีจังหวัดนครราชสีมา

5.2 งานแห่เทียนเข้าพรรษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ทางวิชาการเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าด้วย เว้นแต่จะขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ หากฝ่าฝืนโดยไม่ขออนุญาตจะถือว่าผิดกฎหมายและไม่มีการรับผิดชอบใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การหล่อเทียนซึ่งใช้ขี้ผึ้งล้วนตกแต่งประดับประดา และจัดขบวนแห่อย่างสวยงามมาก มีการประกวดเทียนและขบวนแห่ด้วย

5.3 กระบี่กระบอง

การกีฬากระบี่กระบองเคยเป็นที่นิยมมากในจังหวัดนครราชสีมาเมื่อราว 30 ปี ล่วงไปแล้ว ปัจจุบันยังคงมีอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก ในวันเปิดงานฉลองวันแห่งชัยชนะที่ท้าวสุรนารี คณะกรรมการจัดงานได้จัดให้มีการแสดงกระบี่กระบองที่อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารีเป็นสักการะ

5.4 สะบ้า

มีอยู่ 2 อย่าง คือ สะบ้าตี(มีหลัก 5 หลัก) กับสะบ้าเมน หรือสะบ้าเขมรนิยมเล่นกันระหว่างหนุ่มสาวในคราวตรุษสงกรานต์เป็นการสามัคคี

5.5 มวยโคราช

เป็นที่น่าที่ขึ้นหน้าขึ้นตามานาน เป็นการฝึกนิสัยให้เป็นคนกล้าหาญมีไหวพริบในเชิงต่อสู้ด้วยพลังการต่อสู้ใช้เชือกถ้ายาคอดมัด เพราะเชื่อว่า เมื่อต่อยถูกคู่ต่อสู้แล้วจะแตกแล้วจะต่อยกันถึงเลือด กำหนดต่อยกัน 3 ยก แต่ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นสวมหมวกแทน โดยมีการฝึกฝนตามแบบสมัยใหม่ ห้ามกินเหล้าและสุบขุหรี่ ทำให้นักมวยโคราชมีชื่อเสียงหลายท่าน

การชกมวยนี้ชาวโคราชนิยมมานานแล้วเชื่อว่า มวยในภาคอีสานเมืองโคราชเป็นต้น มีการชกมวยก่อนจังหวัดอื่น ๆ มีนักมวยมีชื่อในอดีตหลายคน เช่น สุข ปราสาทหินนิมาย ประยุทธ์ อุดมศักดิ์ อภิศักดิ์ แขวงมีชัย เป็นต้น

5.6 พวงมาลัย

เป็นกลอนเพลงชนิดสั้น บางกลอนเอามาต่อกันเป็นเพลงโคราชหรือเพลงล่อยก็ได้ การเล่นร้องและรำก็เหมือนเพลงพวงมาลัยของจังหวัดอื่นๆ หรือคล้ายกับการเล่นรำตัดคือ เล่นแบ่งเป็น 2 พวก ร้องแก่กัน และรำทำท่าเข้าจังหวะไปด้วย ส่วนทำนองนั้นเพี้ยนไปบ้าง

5.7 เพลงโคราช

มีทั้งการร้อง การรำ พร้อมกันไป การเล่นเพลงเป็นการแสดงโชว์เชิงสติปัญญา ผู้ที่จะเล่นเพลงโคราชได้ดีต้องเป็นคนมีไหวพริบ หรือคนกลอนสดแก่กับคู่แข่งได้ เพลงโคราชนี้เป็นศิลปการแสดงที่แปลกสดของไทยชนิดเดียว คือ มีการร้องและการรำ แต่ไม่มีดนตรีประกอบ ซึ่งตามหลักสากลศิลปการแสดงทุกอย่างจะต้องมีดนตรีประกอบด้วย เช่น ลำตัด ร้องรำ ก็มีรำมะนาให้จังหวะ ฯลฯ ก้าวเหนือของเพลงโคราชกับเพลงล่อยนั้นก็มาจากอันเดียวกัน เพราะลักษณะกลอนเพลงสั้นยาวเท่ากันแต่เมื่อแยกกันไปก็มีวิธีเล่นต่างๆ กันไป เวลานั้นยังมีผู้เล่นกันมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

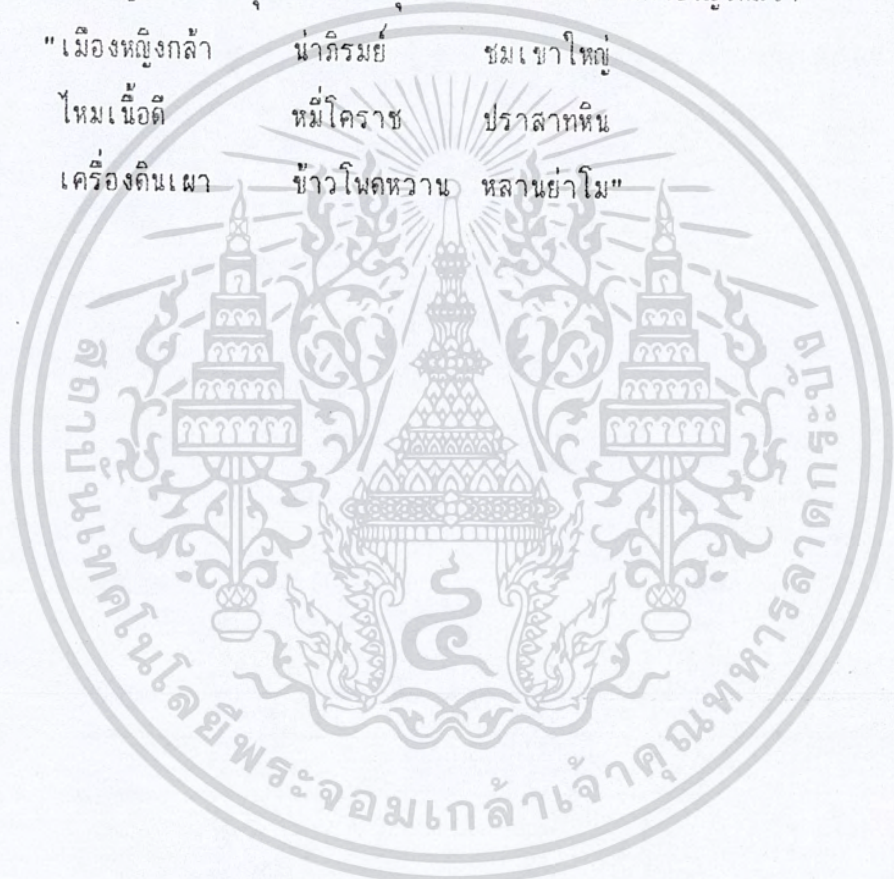
5.8 ประเพณีการแข่งขันเรือพินาย

เป็นงานประเพณีที่ยิ่งใหญ่มาก จัดเป็นประจำทุกปี ประมาณช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ แรกหรือสองของเดือน พฤศจิกายน มีขบวนเรือต่างๆ เข้ามาร่วมจังหวัดให้ความสำคัญเป็นงานระดับชาติ โดยมีการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยให้การสนับสนุน

6. สัญลักษณ์ของเมืองโคราช

ย้อนหลังไปเมื่อ 20 ปีที่ผ่านมา มีคำกล่าวกันว่า "นกเขาคราม อ้อยคันร่ม ส้มขี้ม้า ผ้าหางกระรอก" ซึ่งถือเป็นของประจำเมืองโคราช และกล่าวกันในภาคอีสานว่า "นักมวยต้องเมืองโคราช นักปราชญ์ต้องเมืองอุบล" ในปัจจุบันนครราชสีมาได้ให้คำขวัญใหม่ว่า

"เมืองหญิงกล้า	น้ำทิพย์	ชมเขาใหญ่
ไหมเนื้อดี	หมี่โคราช	ปราสาทหิน
เครื่องดินเผา	ข้าวโนนหวาน	หลานย่าโม"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.5 การศึกษาสภาพด้านกายภาพระดับจังหวัดนครราชสีมา

3.1.5.1 ลักษณะภูมิศาสตร์

จังหวัดนครราชสีมาตั้งอยู่บนที่ราบสูงโคราชทางตอนล่างของภาคตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างเส้นรุ้งที่ 14 17 ถึง 15 46 เหนือ และเส้นแวงที่ 101 11 ถึง 102 53 ตะวันออกอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ 255 กิโลเมตร และ ทางรถไฟ 246 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 20,548.16 ตารางกิโลเมตร หรือ 12,842,600 ไร่ และมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดอื่นดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดชัยภูมิและจังหวัดขอนแก่น
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดปราจีนบุรีและจังหวัดนครนายก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดบุรีรัมย์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดชัยภูมิ จังหวัดสระบุรีและจังหวัดลพบุรี

3.1.5.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงอยู่สูงจากน้ำทะเลปานกลางระหว่าง 150-300 เมตร มีเทือกเขาใหญ่และเทือกเขาพนมดงรัก ทางด้านใต้และตะวันตก ส่วนบริเวณตอนกลางค่อนข้างไปทางเหนือและตะวันออกเป็นที่ราบลุ่ม

3.1.5.3 ลักษณะภูมิอากาศ

จากข้อมูลสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งรวบรวมไว้ในรอบ 10 ปี (มกราคม 2524-กรกฎาคม 2533) พบสรุปลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดนครราชสีมาได้ดังนี้

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม ช่วงที่ฝนตกมากที่สุดประมาณเดือนสิงหาคม-ตุลาคม ระยะเวลาเป็นช่วงที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมร้อนที่พัดมาจากมหาสมุทรอินเดีย

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม-มกราคม ระยะเวลาได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นลมหนาวและแห้งพัดมาจากประเทศจีน เดือนธันวาคมเป็นเดือนที่มีอุณหภูมิต่ำสุด คือประมาณ 16.7 เซนเซียส

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม โดยปกติจะมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดในเดือนเมษายน คือประมาณ 39.7 เซนเซียส

อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 33 เซนเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยในเดือนเมษายน ประมาณ 39.7 เซนเซียส อุณหภูมิต่ำสุดในเดือน ธันวาคม ประมาณ 16.7 เซนเซียส

ปริมาณน้ำฝนจากสถิติในช่วง 32 ปี (2499-2530) จังหวัดนครราชสีมา มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 1108.7 มิลลิเมตร เดือนที่มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่เดือน กันยายน มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 261.5 มิลลิเมตร ส่วนเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนน้อยที่สุด ได้แก่เดือน ธันวาคม มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 3.6 มิลลิเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.5.4 ทรัพยากรธรรมชาติ

1. ดิน

ดินในจังหวัดนครราชสีมา มีศักยภาพปานกลาง สำหรับการพัฒนาการเกษตรและส่วนใหญ่เป็นดินที่จะต้องได้รับการปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน ดินที่มีศักยภาพสูงในการปลูกข้าวส่วนใหญ่ใกล้อยู่และเป็นพื้นที่ปัญหาภาวะน้ำท่วมบ้างในฤดูแล้งดินที่มีศักยภาพสูงในการผลิตพืชไร่ส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณเชิงเขาซึ่งเป็นเขตที่มีอัตราการชะล้างดินค่อนข้างสูงนอกจากนี้ ดินบางส่วนยังมีปัญหาเป็นดินเค็มหน้าดินตื้นและเป็นดินทรายด้วย

2. ภูเขา

จังหวัดนครราชสีมามีเขาเขี้ยว เขากบินทร์ เขาวรรทัด และเขาสันกำแพง ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอปักธงชัย ครบุรี เขาดงพญาเย็นอยู่ในเขตอำเภอสีคิ้ว และอำเภอปักธงชัย เขาดงพญาไฟอยู่ในเขตอำเภอด่านขุนทด สีคิ้ว และเขาใหญ่อยู่ในเขตอำเภอปากช่อง

3. แม่น้ำ

มีลำน้ำที่สำคัญไหลผ่านหลายสาย คือ แม่น้ำมูล ลำพระเพลิง ลำตะคลอง ลำเชียงไกร ลำภาค ลำแฉะ

4. ป่าไม้

ปัจจุบันจังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ 29 แห่ง มีพื้นที่ทั้งหมด 5,209,429.5 ไร่ มีอุทยานแห่งชาติ 2 แห่ง คืออุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีเนื้อที่ 150,000 ไร่ อุทยานแห่งชาติห้วยลาน มีเนื้อที่ 1,250,000 ไร่ และวนอุทยานน้ำตกเจ็ดสาวน้อย มีเนื้อที่ 500 ไร่ นอกจากนี้ยังมีป่าเตรียมการสงวนอีก 5 แห่ง เนื้อที่ 153,227.5 ไร่ และสงวนป่าอีกประมาณ 827,756.49 ไร่

3.1.5.5 การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร

การคมนาคมขนส่ง จังหวัดนครราชสีมา มีการคมนาคมขนส่งติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ได้ 2 ทาง คือ ทางบกและทางอากาศ

ทางบก ได้แก่ ทางรถยนต์และทางรถไฟ

1. ทางรถยนต์

1.1 ทางหลวง ที่ใช้เป็นเส้นทางคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอและจังหวัด ได้แก่

ทางหลวงแผ่นดินสายประธาน

- ทางหลวงหมายเลข 2 ทางสายสระบุรี-นครราชสีมา-ขอนแก่น ทางสายนี้ผ่านอำเภอปากช่อง อำเภอเมือง

ทางหลวงแผ่นดินสายรอง

- ทางหลวงหมายเลข 201 แยกทางสาย 2 ไปอำเภอสีคิ้ว อำเภอด่านขุนทด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติเท่านั้นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
สิ่งหลวมหมายเลข 202 ทางสายอำเภอบัวใหญ่-อำเภอประทาย
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแยกสิ่งเหล่านี้ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ทางหลวงหมายเลข 205 ทางสายนครราชสีมา-จอหอ-อำเภอโนนไทย
- ทางหลวงหมายเลข 206 แยกทางสาย 2 (บ้านตลาดแค) ไปอำเภอนิมาย
- ทางหลวงหมายเลข 207 แยกทางสาย 2 (บ้านวัด) ไปอำเภอประทาย
- ทางหลวงหมายเลข 224 ทางสายนครราชสีมา-อำเภอโชคชัย
- ทางหลวงหมายเลข 304 ทางสายนครราชสีมา-อำเภอปักธงชัย

ทางหลวงจังหวัด

- ทางหลวงหมายเลข 2066 ทางสายนครราชสีมา-ภูเขาลาด (มุขมนตรี)
- ทางหลวงหมายเลข 2067 แยกทางสาย 2 ไปอำเภอโนนสูง-อำเภอขามสะแกแสง
- ทางหลวงหมายเลข 2068 ทางสายโคกกรวด-อำเภอโนนไทย
- ทางหลวงหมายเลข 2070 ทางแยกสาย 224-อำเภอโชคชัย
- ทางหลวงหมายเลข 2071 ทางสายอำเภอโชคชัย-อำเภอครบุรี
- ทางหลวงหมายเลข 2072 ทางแยกทางหลวงหมายเลข 304-ตำบลตะขบ
- ทางหลวงหมายเลข 2130 ทางสายหน้าวัดใหม่อัมพวัน-สามแยกมิตรภาพ-กองบิน 1
- ทางหลวงหมายเลข 2148 ทางสายอำเภอคำบุง-บ้านด่านจาก-บ้านหนองหลวง
- ทางหลวงหมายเลข 2150 ทางสายอำเภอโนนไทย-อำเภอขามสะแกแสง
- ทางหลวงหมายเลข 2160 แยกสาย 2 (บ้านวัด) - อำเภอคง - อำเภอบ้านเหลื่อม
- ทางหลวงหมายเลข 2161 แยกทางหลวงหมายเลข 2 - อำเภอสูงเนิน
- ทางหลวงหมายเลข 2162 ทางสายนครราชสีมา - อำเภอจักราช - อำเภอห้วยแถลง
- ทางหลวงหมายเลข 2163 ทางสายอำเภอนิมาย - บ้านหินตาดี
- ทางหลวงหมายเลข 2164 แยกสาย 201 (บ้านกุดม่วง - บ้านท่าอิฐเหล็ก)
- ทางหลวงหมายเลข 2175 แยกทางสาย 2063 (บ้านวังหิน-อำเภอชุมพวง)
- ทางหลวงหมายเลข 2198 ทางสายอำเภอขามทะเลสอ-บ้านโคกสูง
- ทางหลวงหมายเลข 2217 ทางสายอำเภอคำบุง-บ้านหนองกรวด บรรจบทางสาย 205 (บ้านเห็นแจ้งรงค์)
- ทางหลวงหมายเลข 2223 ทางสายอำเภอชุมพวง-บ้านตลาดไทร-อำเภอลำปลายมาศ
- ทางหลวงหมายเลข 2226 ทางสายอำเภอชุมพวง-บ้านหนองบัววง-ทางด่านพุน้ำใสสง
- ทางหลวงหมายเลข 2256 ทางสายบ้านชัยบาดาล-อำเภอคำบุง
- ทางหลวงหมายเลข 2285 ทางสายอำเภอประทาย-อำเภอชุมพวง
- ทางหลวงหมายเลข 2298 แยกทางหลวงหมายเลข 24-บ้านสระมะค่า
- ทางหลวงหมายเลข 2309 แยกทางหลวงหมายเลข 24-บ้านหนองขยายเทียม
- ทางหลวงหมายเลข 2310 แยกทางหลวงหมายเลข 304-บรรจบทางหลวงหมายเลข 224

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อำเภอปากช่อง	85 กิโลเมตร
อำเภอเสิงสาง	85 กิโลเมตร
อำเภอบ้านเหลื่อม	86 กิโลเมตร
อำเภอชุมพวง	96 กิโลเมตร
อำเภอประทาย	97 กิโลเมตร
อำเภอบัวใหญ่	102 กิโลเมตร
กิ่งอำเภอแก่งสนามนาง	126 กิโลเมตร

จังหวัดนครราชสีมา มีเส้นทางเดินรถติดต่อระหว่างจังหวัดและจังหวัดกับอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

เส้นทางระหว่างจังหวัดนครราชสีมาถึงจังหวัดอื่น

ที่	สายที่	ชื่อเส้นทาง	ระยะทาง (กม.)	ค่าโดยสาร (บาท)
1	21	นครราชสีมา-กรุงเทพมหานคร		
		รถธรรมดา	256	51
		รถปรับอากาศ	-	92
2	202	สระบุรี-ปากช่อง	65	14.50
3	263	นครราชสีมา-พท.โตสง	140	19
4	216	ปักธงชัย-กบินทร์บุรี	112	20.50
5	108	นครราชสีมา-สนขบุรี	212	34.50
6	285	นครราชสีมา-อบลราชธานี (ข)	416	80
7	262	นครราชสีมา-ศรีเชียงใหม่	390	75
8	502	นครราชสีมา-ยโสธร	323	63
9	141	นครราชสีมา-เพชรบูรณ์	303	47.50
10	204	นครราชสีมา-ชัยภูมิ	221	27
11	517	นครราชสีมา-ลำน้ำราษณ์	158	33.50
12	208	นครราชสีมา-บ้านเหลื่อมรงค์	88	20
13	541	นครราชสีมา-ตำบลขุนทด	185	42
14	548	นครราชสีมา-บ้านหนองสรวง		
		ลำน้ำราษณ์	167	37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่	สายที่	ชื่อเส้นทาง	ระยะทาง (กม.)	ค่าโดยสาร (บาท)
15	121	นครราชสีมา-นครสวรรค์	383	74
16	273	นครราชสีมา-บุรีรัมย์	155	33
17	210	นครราชสีมา-ขอนแก่น	189	39
18	211	นครราชสีมา-อุดรธานี	305	60
19	520	ลำปาง-ลำปาง-หนองปรือ	109	30
20	20	ชัยภูมิ-บัวใหญ่	52	12.50
21	270	บัวใหญ่-ขอนแก่น	119	26.50
22	267	นครราชสีมา-ระยอง	382	58.50
23	265	นครราชสีมา-ชลบุรี	288	45.50
24	274	นครราชสีมา-สุรินทร์	195	40
25	521	นางรอง-โคกน้อย	72	19.50
26	513	วงกลมลำน้ำราชนา-ปากช่อง	177	44
27	340	นครราชสีมา-จันทบุรี	352	68.50
		นครราชสีมา-เชียงใหม่(รถธรรมดา)	763	144
		(รถปรับอากาศ)	-	259
29	563	นครราชสีมา-บุรีรัมย์	128	28
30	570	นครราชสีมา-บ้านแพง	543	107.50
31	572	นครราชสีมา-นครสวรรค์-พิษณุโลก	458	87.50

3.1.5.6 รูปแบบการใช้ที่ดิน

การพิจารณาการใช้ที่ดินของเมือง พิจารณาจากข้อมูลการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2529 และจากการสังเกตของนักวิจัยในปี พ.ศ. 2529 ปรากฏว่า สามารถแบ่งกลุ่มการใช้ที่ดินได้เป็น 4 กลุ่ม คือ

ก. กลุ่มพาณิชย์กรรม และพักอาศัยหนาแน่นมาก มีสัดส่วนเป็นร้อยละ 10.69 ของการใช้ที่ดินในเขตเทศบาลเดิม และเป็นร้อยละ 2.19 ของการใช้ที่ดินในเขตเมืองรวม ปี พ.ศ. 2529 ซึ่งกลุ่มนี้อยู่บริเวณประตูเมืองเก่า และบริเวณโดยรอบทั้งในบริเวณตัวเมืองเดิม และขยายไปในด้านตะวันออกจนถึงสถานีรถไฟ ส่วนด้านทิศเหนือมีการขยายตัวไปตามแนวถนนมิตรภาพ กลุ่มพาณิชย์กรรมนี้บริเวณที่มีปัญหามาก คือ บริเวณตลาดสดเทศบาล 1 และสถานีขนส่ง ข.ข.ส. ซึ่งส่วนใหญ่คือ ปัญหาการจราจร

เอกสารนี้เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมและคลังสินค้า ในปี พ.ศ. 2529 มีสัดส่วนร้อยละ 3.17 ของการใช้พื้นที่

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในเขตเทศบาลเมืองเดิม และมีบางส่วนที่อยู่นอกเขตเทศบาลแต่อยู่ในเขตผังเมืองรวมคิดเป็นสัดส่วนการใช้พื้นที่ร้อยละ 2.16 ของพื้นที่ทั้งหมด กลุ่มอุตสาหกรรมและคลังสินค้าได้พัฒนาขึ้นใน 3 บริเวณทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามแนวดถนนมิตรภาพ และถนนเคชอคม ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวดถนนสุรนารายณ์ และทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามแนวทางหลวงหมายเลข 224 (นครราชสีมา-โชคชัย) และมีแนวโน้มขยายตัวออกไปนอกเขตเทศบาลใหม่ และเขตผังเมืองรวมออกไปเรื่อย ๆ โดยปราศจากความคุมและวางแผน

ค. กลุ่มสถานที่ราชการและสถานศึกษา โรงพยาบาลและศูนย์อนามัย มีการรวมกลุ่มกันอยู่ใน 2 บริเวณคือ ทางทิศใต้ในเขตเมืองเก่า และทางทิศเหนือของตัวเมือง โดยมีสัดส่วนการใช้พื้นที่ในเขตเทศบาลเดิมร้อยละ 21.37 และคิดเป็น 7.17 ของพื้นที่ในเขตผังเมืองรวม ในปี พ.ศ. 2529

ง. ย่านพักอาศัยและเขตศาสนสถาน เป็นบริเวณที่มีกิจกรรมบางอย่างเจียบสลับ และมีความหนาแน่นต่ำ มีการใช้พื้นที่ถึงประมาณร้อยละ 57 โดยกระจายอยู่ทั่วไปในเขตเทศบาลเมืองในปี พ.ศ. 2529 แต่คิดเป็นสัดส่วนเพียงประมาณร้อยละ 17 ของการใช้พื้นที่ทั้งหมดในเขตผังเมืองรวมสาเหตุนี้เนื่องจาก พื้นที่ส่วนใหญ่ในเขตผังเมืองรวมประมาณร้อยละ 70 ของพื้นที่การเกษตร และที่ว่าง

อนึ่ง บริเวณย่านพักอาศัยที่เป็นชุมชนแออัดของผู้มีรายได้น้อยกระจุกตัวอยู่ในบริเวณทางตอนใต้ของตัวเมืองเก่า นอกกำแพงเมือง และบริเวณตอนเหนือเป็นบางส่วนของชุมชนแออัดที่มีขนาดใหญ่คือ ชุมชนแออัดราชนิกุล และชุมชนหนองบัวรอง

รูปแบบการใช้ที่ดินดังกล่าวจึงมีลักษณะ 2 แบบผสมกัน คือ Concentric Zone และ Ribbon Development โดยมีย่านพาณิชย์กรรมเดิมเป็นศูนย์กลางของเมือง และมีกลุ่มของสถานที่ราชการรวมกลุ่มอยู่อีกด้านหนึ่งในรัศมี 2 กิโลเมตร และมีย่านพักอาศัยกระจายอยู่โดยรอบเป็นแบบ Concentric-Zone แต่การขยายตัวของย่านอุตสาหกรรม และย่านพาณิชย์กรรมที่เกิดขึ้นใหม่ได้พัฒนาขึ้นไปตามความยาวของแนวดนรอบๆ เมือง เป็นแบบ Ribbon Development ซึ่งการรวมกลุ่มการใช้ที่ดินแบบ Concentric Zone เป็นรูปแบบที่นับว่าดี เพราะการให้บริการสาธารณูปโภคทำได้ทั่วถึงและประหยัดกว่า Ribbon Development ซึ่งมักจะก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนสาธารณูปโภค ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาจราจรจนคลั่งทางคมนาคม

3.1.5.7 การใช้ที่ดินในอนาคต

ผังเมืองรวมเมืองนครราชสีมา พ.ศ. 2539

สำนักผังเมืองได้จัดทำผังเมืองรวมเมืองนครราชสีมา พ.ศ. 2539 ขึ้น ครอบคลุมพื้นที่ 41 ตารางกิโลเมตร เพื่อรองรับประชากร 239,300 คน และมีความหนาแน่น 9 คน/ไร่ เพื่อลดความหนาแน่นจาก 29.5 คน/ไร่ ในปี 2525 ลงให้อยู่ในเกณฑ์ความหนาแน่นต่ำ

จากตารางที่ แสดงการใช้ที่ดินของผังเมืองนครราชสีมา พ.ศ. 2539 รูปแบบการใช้ที่ดินกำหนดให้ย่านที่มีความหนาแน่นสูงและปานกลางขยายตัวในแนวตะวันออก-ตะวันตก โดยให้ย่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์โดยไม่ขออนุญาต
พาณิชย์กรรมยังคงอยู่โดยรอบศูนย์พาณิชย์กรรมเดิมและขยายตัวโดยรอบในรัศมีไม่เกิน 1 กิโลเมตร และ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พยายามลดการขยายตัวไปตามแนวคมนาคมสายหลักโดยส่งเสริมให้มีศูนย์กลางการค้าย่อยเกิดขึ้นกระจายอยู่ตามย่านพักอาศัยโดยรอบ เพื่อให้บริการพื้นฐานแก่ประชาชนเป็นการลดการมุ่งเข้าสู่ศูนย์การค้า และพาณิชย์กรรมใจกลางเมืองโดยไม่จำเป็น

สำหรับย่านอุตสาหกรรม สำนักผังเมืองได้กำหนดพื้นที่อยู่ร่วมกันบริเวณนอกเมืองทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ แนวถนนสรนารายณ์ ห่างจากศูนย์กลางเมืองประมาณ 3 กิโลเมตร โดยมีพื้นที่สีเขียว (พื้นที่การเกษตร) เป็นพื้นที่ล้อมรอบตลอดแนวเขตผังเมืองรวม เพื่อควบคุมการขยายการใช้ที่ดินประเภทอื่น ๆ ตามแนวเส้นทางคมนาคมดังที่เคยเป็นมาในอดีต

ส่วนพื้นที่สวนสาธารณะสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สนามเด็กเล่น ซึ่งปัจจุบันมีสัดส่วนที่น้อยมาก สำนักผังเมืองได้กำหนดให้มีพื้นที่เพิ่มขึ้นโดยใช้มาตรฐานเนื้อที่ 1.87 ไร่/ 1,000 คน และเสนอให้ปรับปรุงคูเมืองโดยรอบเพื่อให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวเมืองนอกจากนี้เสนอให้ขึ้นทะเบียนโบราณสถานสำหรับสละประวัติศาสตร์ทั้ง 3 แห่งด้วย ซึ่งจะส่งผลดีต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การศึกษาสภาพนโยบายเศรษฐกิจ สังคม ภายภาค ระดับอำเภอและชุมชน

3.2.1 การศึกษาสภาพด้านนโยบายระดับอำเภอและชุมชน

ในปี พ.ศ. 2526 คณะทำงานโครงการโคราชพัฒนา ได้นำแนวความคิดเรื่อง ความจำเป็นพื้นฐาน (Basic Minimum Needs: BMN) ของสำนักคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติมาพัฒนาโครงการโคราชพัฒนา ซึ่งถือเป็นการบุกเบิกการพัฒนาแนวใหม่ที่มีเครื่องมือที่เป็นวิทยาศาสตร์มาใช้วัดผลการพัฒนาอย่างเป็นระบบเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ซึ่งเป็นที่ยอมรับจากรัฐบาลและ นำไปเป็นแม่แบบการพัฒนา "โครงการปිරรงค์คุณภาพชีวิตของประชาชนแห่งชาติ" และถูกรับรู้ไว้ใน แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๖ (2530-2534)

ในการจัดทำจุดหมายแนวทางการพัฒนาระยะยาว 10-15 ปีของเมืองนครราชสีมา ได้นำศักยภาพความได้เปรียบของเมืองที่จะเป็นไปได้ ประกอบกับนโยบายของคณะผู้บริหารเพื่อนำมา กำหนดจุดหมายความได้เปรียบของเมืองที่จะเป็นไปได้ ประกอบกับนโยบายของคณะผู้บริหารเพื่อนำมา กำหนดเป็นจุดหมายและแนวทางในการพัฒนาระยะยาว เพื่อให้การปฏิบัติบรรลุตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้ กรรมการพัฒนาเทศบาลจึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาระยะยาวเมืองนครราชสีมาดังนี้ คือ

จุดหมายระยะยาว

1. เป็นเมืองที่มีการจัดระเบียบชุมชนใช้ที่ดินและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระเบียบ
2. เป็นเมืองศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทางบกระหว่างภาค และเป็นศูนย์การซ่อมแซม
3. เป็นศูนย์กลางพาณิชย์กรรมขายส่งระดับภาค
4. เป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวและการบันเทิงระดับภาค
5. เป็นเมืองศูนย์กลางอุตสาหกรรมแปรรูปทางการเกษตร
6. เป็นเมืองศูนย์กลางการศึกษาและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น
7. เมืองที่มีองค์ประกอบท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพในการบริหาร
8. เมืองที่มีการพัฒนารายได้ของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพให้เพียงพอแก่การบริหารงาน พัฒนาท้องถิ่น และบริการด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน

3.2.2 การศึกษาสภาพทางด้านเศรษฐกิจระดับอำเภอและชุมชน

3.2.2.1 สภาพเศรษฐกิจทั่วไป

อำเภอเมืองนครราชสีมา มีสภาพเศรษฐกิจค่อนข้างดีกว่าอำเภออื่น ๆ ในภาคอีสานด้วยกัน ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาลมีการประกอบพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ 12 ของประชากร ทั้งหมด มีโรงแรม 49 แห่ง สถานบริการ 69 แห่ง นอกจากนี้ยังมีโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมด 1,153

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานับ ไม่สามารถให้ข่าลงในหนังสือพิมพ์ การค้า
แห่ง เป็นศูนย์กลางที่ค้ำชูของส่วนราชการต่าง ๆ ประมาณ 90 หน่วยงาน จึงนับได้ว่าเป็นศูนย์กลาง
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้